

371.11

6. 535 6

31.5

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจ ตามทัศนะของนักศึกษาสายวิชาบริหารธุรกิจ
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
ในเขตกรุงเทพมหานคร

19 S.A. 2539

ปริญญานิพนธ์
ของ
นิภาพรรณ วัชรทัยสกุล

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา

พฤษภาคม 2539

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

B. 50702

คณะกรรมการควบคุมและกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควร
รับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

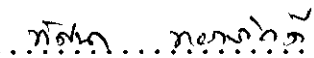
คณะกรรมการควบคุม

..... ประธาน

(รองศาสตราจารย์ ดร.อารี พันธัมณี)

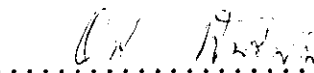
..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์สาอองค์ งามวิชา)

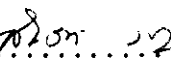
..... กรรมการ

(อาจารย์ทัศนาก ทอภักดี)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน

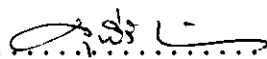
(รองศาสตราจารย์ ดร.อารี พันธัมณี)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์สาอองค์ งามวิชา)

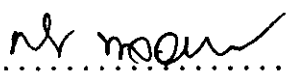
..... กรรมการ

(อาจารย์ทัศนาก ทอภักดี)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพรี สิมไทย)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ดร.คิริฎภา พูลสุวรรณ)

วันที่ 9 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2539

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความช่วยเหลือ แนะนำ ให้ข้อคิดเห็น และ
แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จาก รองศาสตราจารย์ ดร.อารี พันธัมภ์ ประธานควบคุม
ปริญญานิพนธ์ รองศาสตราจารย์สาอากค์ งามวิภา และอาจารย์ที่สนา ทองภักดี กรรมการ
ควบคุมปริญญานิพนธ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพิศ ล้มไทย์ กรรมการเพิ่มเติม ที่ได้ให้
ข้อเสนอแนะเป็นอย่างดี

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ส.วาสนา ประवालพฤษ
รองศาสตราจารย์ ดร.สมสรร วงษ์อยู่น้อย รองศาสตราจารย์ ดร.สุภาพรณ ลูวิระ
ผู้เชี่ยวชาญที่ได้ให้ความช่วยเหลือ แนะนำ ให้ข้อคิดเห็น และแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ในการ
สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาบริหารธุรกิจ ทุกท่านที่กรุณาให้การแนะนำ
สั่งสอน และให้ความรู้ ตลอดจนให้ความช่วยเหลือในการทำวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการ และอาจารย์ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลที่ได้ให้
ความช่วยเหลือในการเก็บข้อมูล และขอขอบใจนักศึกษาทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการเก็บ
รวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณ คุณพิณนา สงวนกล้าจิตต์ ผู้อำนวยการกองคลัง คุณศิลปชัย ภูปสุวรรณ
คุณวิรัตน์ ปาศิริ คุณสมกิจ กิจขุนวงศ์ พี่ ๆ และเพื่อน ๆ ทุกท่านที่ได้ช่วยเหลือ ห่วงใย
ให้กำลังใจในการทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอน้อมรำลึกถึงพระคุณของ บิดา มารดา ตลอดจนญาติพี่น้อง และ
พระคุณของครู อาจารย์ ที่อบรมสั่งสอนให้ความรู้แก่ผู้วิจัยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

นิภาพรรณ วิวัทยสกุล

**คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจ ตามทัศนะของนักศึกษาด้านวิชาการธุรกิจ
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
ในเขตกรุงเทพมหานคร**

**บทคัดย่อ
ของ
นิภาพรณ วิโรทัยสกุล**

**เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา**

พฤษภาคม 2539

การศึกษาคูณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจ ตามทัศนะของนักศึกษาสาขาบริหารธุรกิจ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในเขตกรุงเทพมหานคร มีจุดมุ่งหมาย คือ

1. ศึกษาคูณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจ ตามทัศนะของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในด้านวิชาการ ด้านการสอน ด้านบุคลิกภาพ ด้านคุณธรรมของครู ด้านความเป็นผู้นำ

2. เพื่อเปรียบเทียบคูณลักษณะที่พึงประสงค์ ของครูธุรกิจ ตามทัศนะของนักศึกษาในแต่ละด้าน โดยจำแนกตามสาขาวิชา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาสาขาบริหารธุรกิจระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 375 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างใช้ตามตารางสำเร็จรูปของยามาเน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วน ประมาณค่า 4 ระดับ จำนวน 75 ข้อ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าเอฟ (F-test) และทำการเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's Method) ผลการศึกษาวิจัยพบว่า

1. นักศึกษามีทัศนะเกี่ยวกับคูณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจอยู่ในระดับมาก
2. นักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาต่างกันมีทัศนะเกี่ยวกับคูณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจไม่แตกต่างกัน

3. นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีทัศนะเกี่ยวกับคูณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจ โดยรวมทุกด้านไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่พบว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีทัศนะเกี่ยวกับคูณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจ ด้านการสอนมากกว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกับนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ไม่พบความแตกต่าง

**FAVOURABLE CHARACTERISTICS OF BUSINESS TEACHERS AS PERCEIVED BY
THE SECOND-YEAR DIPLOMA STUDENTS IN BUSINESS ADMINISTRATION
RAJAMANGALA INSTITUTE OF TECHNOLOGY IN BANGKOK METROPOLIS**

AN ABSTRACT

BY

NIPAPUN VIROTAISKUL

**Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree majoring in Business Education
at Srinakharinwirot University**

May 1996

The purpose of the study on the favorable characteristics of business teachers as perceived by the second-year diploma students in business administration of the Rajamangala Institute of Technology in Bangkok Metropolis were :

1. To study the favorable characteristics of business teachers as perceived by students of the Rajamangala Institute in the areas of academic, teaching method, personality, moral and leadership qualities.
2. To compare the favorable characteristics of business teachers as perceived by students, according to majors and academic achievements.

The sample group used in the investigation comprised 375 second-year diploma students in business administration of the Rajamangala Institute of Technology in Bangkok Metropolis. These students were randomly selected by the method of class division of Yamane, which limited the sample size by using the already made tables. The instrument used in collecting the data was the questionnaires on favorable characteristics of business teachers. The total number of questionnaires, having four answer choices, was 75

The statistics used in the data analysis was percentage, average, standard deviation and F-test. The Scheffe's method was used to compare the two average scores. The conclusions were as follows :

1. Students perceived the favorable characteristics of business teachers as very essential.

2. Students of different majors had no difference in opinion on favorable characteristics of business teachers.

3. Students with different academic achievements had no difference in opinion on overall favorable characteristics of business teachers. When considered separately, the teaching method differed statistically at .01 significant level, and when compared the averages in pair, it was found that the students with low academic achievement felt more strongly about the favorable characteristics of business teachers than the students with medium achievement. There was no difference in perception between those of high and low academic achievements.

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
คำนำ.....	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	5
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	5
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า.....	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
นโยบายการจัดการศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล.....	10
จุดมุ่งหมายของหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาบริหารธุรกิจ	
สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล.....	12
บทบาทและหน้าที่ของครู.....	13
คุณลักษณะครูที่พึงประสงค์.....	18
คุณลักษณะของครูธุรกิจ.....	31
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	38
สรุปข้อมูลที่ได้จากเอกสารและผลงานวิจัย.....	48
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	50
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	50
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	52
วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล.....	53

วิธีจัดการหาข้อมูล.....	54
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	55
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	59
ข้อตกลงเกี่ยวกับการวิเคราะห์และแปลผล.....	59
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	60
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	61
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	85
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	85
กลุ่มตัวอย่าง.....	85
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	86
วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	86
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	87
สรุปผลการค้นคว้า.....	87
การอภิปรายผล.....	92
ข้อเสนอแนะ.....	102
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป.....	103
บรรณานุกรม.....	104
ภาคผนวก.....	113
ภาคผนวก ก หนังสือติดต่อขอความอนุเคราะห์.....	114
ภาคผนวก ข รายงานผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือ ที่ใช้ในการวิจัย.....	120

ภาคผนวก ค ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม.....	122
ภาคผนวก ง แบบสอบถามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจ ตามทัศนะของ นักศึกษาสายวิชาบริหารธุรกิจ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในเขตกรุงเทพมหานคร...	126
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	136

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1	ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตามวิทยาเขตและสาขาวิชา.....	51
2	จำนวนและร้อยละ ของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง.....	61
3	ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับที่พึงประสงค์ โดยรวมและรายด้าน.....	64
4	ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับที่พึงประสงค์ วิเคราะห์เป็นรายข้อ ตามทัศนะของนักศึกษาสายวิชาบริหารธุรกิจสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล รวมทุกวิทยาเขต ด้านวิชาการ.....	65
5	ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับที่พึงประสงค์ วิเคราะห์เป็นรายข้อ ตามทัศนะของนักศึกษาสายวิชาบริหารธุรกิจสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล รวมทุกวิทยาเขต ด้านการสอน.....	67
6	ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับที่พึงประสงค์ วิเคราะห์เป็นรายข้อ ตามทัศนะของนักศึกษาสายวิชาบริหารธุรกิจสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล รวมทุกวิทยาเขต ด้านบุคลิกภาพ.....	69
7	ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับที่พึงประสงค์ วิเคราะห์เป็นรายข้อ ตามทัศนะของนักศึกษาสายวิชาบริหารธุรกิจสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล รวมทุกวิทยาเขต ด้านคุณธรรมของครู.....	71
8	ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับที่พึงประสงค์ วิเคราะห์เป็นรายข้อ ตามทัศนะของนักศึกษาสายวิชาบริหารธุรกิจสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล รวมทุกวิทยาเขต ด้านความเป็นผู้นำ.....	73

9	ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับที่พึงประสงค์ ของนักศึกษาสายวิชาบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล จำแนกตามสาขาวิชา.....	75
10	เปรียบเทียบทัศนะของนักศึกษาสายวิชาบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ที่เรียนสาขาวิชาต่างกัน เกี่ยวกับ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจ.....	78
11	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับที่พึงประสงค์ ของนักศึกษาสายวิชาบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	80
12	เปรียบเทียบทัศนะของนักศึกษาสายวิชาบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน เกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจ.....	82
13	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจ ในด้านการสอนของนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน จำแนกเป็นรายคู่.....	84
14	แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ.....	123
15	แสดงค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเป็นรายด้าน.....	125

บทนำ

คำนำ

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาประเทศ ประเทศชาติจะเจริญก้าวหน้า และดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ขึ้นอยู่กับคุณภาพของคนเป็นสำคัญ ถ้าคนของชาติเป็นผู้ที่มี คุณภาพ มีความรู้ ความสามารถเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน ชี้อย่างสุจริต ในการทำงาน มีจริยธรรมและคุณธรรม คนเหล่านี้ก็จะเป็นการส่งเสริมสำคัญแก่คน ประเทศจะพัฒนา ไปอย่าง รวดเร็วและรวดเร็ว การให้การศึกษาจึงเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง (ทิพวรรณ เลขาวิจิตร. 2530 : 15) เพราะการศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนาศนหรือทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพ มีคุณลักษณะที่เหมาะสม และมีความสามารถในการประกอบอาชีพตรงตามความต้องการในการ พัฒนา เศรษฐกิจและสังคม ของประเทศได้ตั้งเป้าหมาย (กระทรวงศึกษาธิการ. 2530 : บทนำ) สอดคล้องกับนโยบายในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 ซึ่งมุ่งเน้น การพัฒนาศน พัฒนาเศรษฐกิจเพื่อคน พัฒนาโดยคน พัฒนาการจัดการ ทั้งนี้ โดยคนเป็นเป้าหมาย หลักในการพัฒนาประเทศให้ความสำคัญ กับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์อันต้องเตรียมความพร้อม ก้าวสู่และเป็นหยึดอยู่ได้อย่างยั่งยืน ซึ่งก็ต้องพัฒนาศน พัฒนาศักยภาพของคน เน้นคุณภาพของคน ที่จะเข้าสู่การทำงาน (ธรรมรักษ์ การพิศิษฐ์. 2538 : 8) ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่าการศึกษาคือ เป็นปัจจัยที่สำคัญในการพัฒนา ดังความตอนหนึ่งของพระบรมราชาธิราชของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบัน ที่ได้ทรงพระราชทานในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของวิทยาลัย วิชาการศึกษา ประสานมิตร เมื่อวันที่ 12 ธันวาคม 2510 ความว่า "...งานด้านการศึกษา เป็นงานสำคัญที่สุดอย่างหนึ่งของชาติ เพราะความเจริญและความเสื่อมของชาติมันขึ้นอยู่กับ การศึกษาของพลเมืองเป็นข้อใหญ่..." (วารสารการศึกษาเอกชน. 2531 : 4)

✓ การศึกษาเพื่อพัฒนาชาติ บ้านเมืองนั้น ครูเป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่ง เป็นผู้มีบทบาท สำคัญในการพัฒนาศน ซึ่งเป็นกำลังของชาติ ครู มีหน้าที่หลักต่อผู้เรียน คือการอบรม สั่งสอน

ถ่ายทอดความรู้ วิชาการและวิชาชีพ ให้มีจริยธรรม เป็นคนดี ประพฤติชอบ มีความสามารถ มีทักษะในการประกอบอาชีพ ดำเนินชีวิตที่เหมาะสม เป็นผู้พร้อมทั้งสติและปัญญา ที่จะแก้ไขปัญหา และปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม กับสภาพสังคม การเมือง เทคโนโลยี เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม ซึ่งเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วในปัจจุบัน ตรงตามเป้าหมายหลักของธุรกิจศึกษา คือ ให้ความรู้เฉพาะด้าน และพัฒนาความสามารถเพื่อย่อให้เกิดทักษะ หรือความสามารถเพิ่มขึ้นและพร้อมที่จะอยู่ในสิ่งแวดล้อมทางธุรกิจได้อย่างเหมาะสม คือ สามารถจะนำความรู้ที่ร่ำเรียนมาใช้ในการเกิดประโยชน์ในโลกของการทำงานอย่างแท้จริง ซึ่งโดยทั่วไป การศึกษาคือความคิดที่จะปรับปรุงตนเองให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม ดังนั้น ธุรกิจจึงเป็นการปรับปรุงตนเองให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมทางธุรกิจ โดยที่ธุรกิจศึกษาคือรูปแบบหนึ่งของ การฝึกอบรม เพื่อช่วยให้ประสบความสำเร็จในระดับของการเรียนรู้ เป็นการเตรียมบุคลากร คือ นักศึกษาให้เข้าสู่อาชีพทางธุรกิจเตรียมตัวผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพในอาชีพธุรกิจ (ประนอม อุทกฤษฎ์. 2535 : 18 - 20) การพัฒนาคนให้สามารถจัดการและประกอบอาชีพ ได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพนั้น หากคุณลักษณะของอาจารย์ไม่ดี ไม่เหมาะสม ขาดคุณภาพ การจัดการศึกษาล้มเหลว ย่อมส่งผลให้ผลิตผลทางการศึกษาไม่ดีประชากรขาดคุณภาพตามไปด้วย (กฤษฎา ผ่องทิตยา. 2537 : 70 - 89) และบุษกร เพชรวิวรรณ (2519 : 1) ได้ให้ทัศนะว่า คุณภาพของผู้เรียนจะมีมากน้อยเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับครูผู้สอนเป็นประการสำคัญ เพราะครูเป็นผู้วางรากฐานหรือพื้นฐานทางการศึกษาแก่นักเรียนให้มีคุณภาพดี มีความรู้ที่จะนำไปใช้ดำเนินชีวิตให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอได้ ครูจึงควรมีบุคลิกภาพดี อันจะเป็นแนวทางที่จะช่วยส่งเสริมสัมพันธภาพอันดีระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน ซึ่งจะส่งผลให้การเรียน การสอน การอบรมพัฒนาไปตามจุดหมายที่วางไว้ นอกจากนี้ กาญจนา มณีแสง (2522 : 18 - 19) ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับคุณภาพของการศึกษาของนักเรียนว่า ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบด้านการสอนของครูเป็นอย่างมากเพราะครูเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดกับนักเรียน พฤติกรรมการสอนที่ดีของครูย่อมจะส่งผลให้พฤติกรรมด้านการเรียน ความประพฤติของนักเรียน ดำเนินไปในทางที่ดี

นพพร พานิชสุข (2525 : 50) มีทัศนะตรงกับแนวความคิดข้างต้นที่ว่า ครูเป็นผู้มีความเข้าใจด้านวิชาการ ตลอดจนยอมรับปมปัญหาที่ฝังงอแก่ศิษย์ทั้งทางตรงและทางอ้อม ครูจึงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญ ในการก่อให้เกิดประสิทธิภาพแก่ผู้เรียน เป็นทั้งแบบอย่างของการเรียนรู้ ดังที่ สุลักษณ์ ศิวรักษ์ (2513 : 46 - 48) กล่าวว่า ครูต้องเป็นตัวอย่างที่ดีที่สุดสำหรับนักเรียนต้องเป็นมิตรกับศิษย์ด้วย คุณลักษณะของครูที่ดีจะเป็นองค์ประกอบสำคัญที่มีผลต่อนักเรียน หากนักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อตัวครู ก็จะทำให้นักเรียนประสบความสำเร็จในด้านการเรียน เป็นอย่างดี ดังทัศนะของ นันทพรพย์ จันทพรหม (2505 : 2) ที่ว่า ถ้านักเรียนรู้สึกพอใจในพฤติกรรมของครู ก็จะช่วยเหลือเสริมสร้างพฤติกรรมที่พึงประสงค์ให้กับนักเรียน คือส่งเสริมความสนใจต่อการเรียน ซึ่งก่อให้เกิดประสิทธิภาพทางการศึกษาแก่นักเรียนไปในขณะเดียวกัน

จากแนวความคิดต่าง ๆ พอสรุปได้ว่า สิ่งต่าง ๆ ผู้เรียนได้รับการถ่ายทอด จากครูนั้น มีส่วนสัมพันธ์หรือเกี่ยวข้องกับ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจ ที่คาดหวังว่าพึงมีในคุณลักษณะ 5 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านการสอน ด้านคุณธรรมของครู ด้านบุคลิกภาพ และด้านความเป็นผู้นำ ครูธุรกิจ มีคุณลักษณะตามที่คาดหวัง และครูธุรกิจ จะมีคุณภาพ ตรงตามความต้องการในทัศนะของนักศึกษาหรือไม่ จึงเป็นเหตุผลที่ควรให้มีการศึกษาวิจัย และจากที่ประชุมคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้กล่าวถึงสภาพปัญหาของอาชีวศึกษาในปัจจุบันพบว่า การจัดการอาชีวศึกษา ยังประสบปัญหาซึ่งต้องเร่งดำเนินการแก้ไข ได้แก่ ด้านคุณภาพการจัดการศึกษา หลักสูตรเนื้อหาวิชาที่ยังไม่ทันสมัย และไม่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและความต้องการของตลาดแรงงาน ครู อาจารย์ ยังขาดความรู้ประสบการณ์ ด้านการพัฒนาการเรียนการสอนด้านวิชาชีพนักศึกษาไม่สนใจศึกษาหาความรู้ ขาดความรับผิดชอบ ความมีวินัย ความมีมนุษยสัมพันธ์ และสำหรับผู้สำเร็จการศึกษาแล้ว ยังขาดความรู้ ความชำนาญ ขาดทักษะด้านต่างๆ ด้านการเรียนขาดคุณลักษณะนิสัยในการทำงาน (วิชัย ตันศิริ. 2537 : 54) สอดคล้องกับคำกล่าวของ เกษกานดา สุภาพจน์ (2533 : 2 - 3) ว่า ด้านการเรียนการสอน ครูผู้สอนวิชาธุรกิจ ยังสอนเฉพาะเนื้อหาที่มีอยู่ในตำรา ผู้สอนไม่ปรับเนื้อหาให้เหมาะสมกับสภาพสังคม ให้ความสำคัญกับการพัฒนาตนเองในการแสวงหาความรู้ ติดตามความก้าวหน้าของเทคโนโลยี และ พัฒนาการของวิชาชีพน้อย การเชิญวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญ และ

การจัดให้นักศึกษาทำงานนอกสถานที่นั้น นักศึกษาได้รับความรู้แต่ขาดทักษะในการคิด การตัดสินใจ ตลอดจนขาดความสามารถ ในการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพ นำไปใช้ประโยชน์ได้น้อย ตรงกับความคิดเห็นของ บุญญ โวจนเสถียร (2538 : 7) กล่าวว่า การพัฒนาครู คือการพัฒนาการศึกษา และได้ให้ความคิดเห็นว่า ความพร้อมของวงการวิชาชีพครู ในปัจจุบันที่มีต่อการจัดการศึกษาของชาติ ยังไม่ดีเท่าที่ควร เป็นเรื่องที่ควรรีบแก้ไข จะต้องมีการพัฒนาครู เพื่อให้มีคุณภาพพร้อม ช่วยให้การจัดการเรียนการสอนเป็นไปด้วยดีมีประสิทธิภาพ สูงสุด สามารถส่งเสริมนักเรียนให้เป็นผู้ที่มีทั้งคุณภาพ ในทางความรู้วิชาการ วิชาชีพ และคุณภาพ ทางด้านคุณธรรมศีลธรรมพร้อม จำเป็นต้องพัฒนาคุณภาพครูใน 3 ด้าน คือ การพัฒนาในด้าน ความรู้ การพัฒนาในด้านเทคนิควิธีสอน และพัฒนาทางด้านคุณธรรม จริยธรรม

สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล เป็นสถาบันอุดมศึกษาสายอาชีพ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ มีหน้าที่หลักและรับผิดชอบต่อการจัดการศึกษาวิชาชีพ ผลิตและพัฒนากำลังคนในสาขาวิชาชีพทั้ง ระดับต่ำกว่าปริญญา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง และครูอาชีวศึกษาระดับปริญญาดริที่มี คุณภาพ คุณธรรม จริยธรรม สามารถปฏิบัติงานได้จริง ผลิตนักศึกษาด้านวิชาชีพ ผลิตบุคคลากร ระดับปฏิบัติการทางด้านบริหารธุรกิจ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถในการ ปฏิบัติงานให้มีความชำนาญในวิชาชีพ สามารถประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ ภาวะเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ (สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล. 2536 : 9)

จากเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีรับราชการ เกี่ยวข้องอยู่ในสถาบันการผลิตครูและศึกษา อยู่ในสาขาวิชาธุรกิจศึกษา จึงมีความสนใจที่จะศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจ ตาม ทัศนะของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 ใน ด้านวิชาการ ด้านการสอน ด้านคุณธรรมของครู ด้านบุคลิกภาพ ด้านความเป็นผู้นำ เพื่อเป็นแนวทางในการนำผลวิจัยในครั้งนี้ เสนอต่อผู้มีหน้าที่ผลิตครูธุรกิจ ได้นำไปประกอบการ พิจารณากระบวนการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนเป็นแนวทางให้ครูธุรกิจ ได้ยึดถือเพื่อเป็น แนวปฏิบัติในการพัฒนาตนเองให้เป็นครูธุรกิจที่มีคุณภาพ และเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติ การกิจตามบทบาทหน้าที่ให้สมบูรณ์ และช่วยเสริมสร้างทักษะทางวิชาชีพ เพื่อนำไปประยุกต์ ใช้ให้เกิดความสอดคล้องกับเทคโนโลยีและวิชาการสมัยใหม่ ซึ่งจะส่งผลให้การผลิตนักศึกษา

ให้มีความชำนาญในสาขาวิชาชีพ เพื่อสนองตอบความต้องการของตลาดแรงงาน ที่จะช่วยพัฒนาประเทศชาติต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจ ตามทัศนะของนักศึกษาศาสนาเทคโนโลยีราชมนคล ในด้านวิชาการ ด้านการสอน ด้านบุคลิกภาพ ด้านคุณธรรมของครู ด้านความเป็นผู้นำ
2. เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของครูธุรกิจ ตามทัศนะของนักศึกษาในแต่ละด้าน โดยจำแนกตามสาขาวิชา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. ผลของการวิจัย จะเป็นประโยชน์ในการพิจารณาปรับปรุงและพัฒนาครูธุรกิจ ให้มีคุณลักษณะที่เหมาะสมตลอดจนใช้เป็นแนวทางให้ครูธุรกิจ ได้ปรับปรุงตนเอง ให้มีความพร้อมสอดคล้องตามความคิดเห็นของนักศึกษา
2. เป็นข้อมูลสำหรับสถาบันการผลิตครูธุรกิจ นำไปประกอบการพิจารณาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน ให้เป็นครูธุรกิจที่มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - 1.1 ประชากรที่ในการศึกษาค้นคว้านี้ ได้แก่ นักศึกษาสาขาวิชาบริหารธุรกิจระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 ภาคปกติ ปีการศึกษา 2538 เฉพาะสาขาวิชาที่มีการเปิดสอนในทุกวิทยาเขต มี 4 สาขาวิชา คือ การตลาด การบัญชี การเลขานุการ และคอมพิวเตอร์

ธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 5 วิทยาเขต คือ
 พาณิชยการพระนคร จักรพงษ์ภูวนารถ เทคนิครุงเทพ บัณฑิตชุมชนหาเมม และ
 บัณฑิตชุมชนจักรวรรดิ จำนวน 1,430 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาสายวิชาบริหารธุรกิจ
 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 ภาคปกติ ปีการศึกษา 2538 เฉพาะสาขาวิชาที่มี
 การเปิดสอนในทุกวิทยาเขต มี 4 สาขาวิชา คือ การตลาด การบัญชี การเลขานุการ และ
 คอมพิวเตอร์ธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 375 คน
 โดยใช้ วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

2. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

2.1.1 สาขาวิชาที่ศึกษา จำแนกตามสาขาวิชา

- 1) สาขาวิชาการตลาด
- 2) สาขาวิชาการบัญชี
- 3) สาขาวิชาการเลขานุการ
- 4) สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ

2.1.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

- 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ
- 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง
- 3) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจ ตามทัศนะของ
 นักศึกษาสายวิชาบริหารธุรกิจ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 ภาคปกติ สถาบัน
 เทคโนโลยีราชมงคล ในด้านต่าง ๆ คือ

2.2.1 ด้านวิชาการ

2.2.2 ด้านการสอน

2.2.3 ด้านบุคลิกภาพ

2.2.4 ด้านคุณธรรมของครู

2.2.5 ด้านความเป็นผู้นำ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. คุณลักษณะ หมายถึง สิ่งที่ยึดให้ถึงความดี ลักษณะประจำ (พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน. 2525 : 187) สิ่ง que แสดงออกทางบุคลิกภาพ พฤติกรรม ลักษณะท่าที อุปนิสัย คุณสมบัติ ความสามารถ สมรรถภาพ ความรู้ ทักษะ ทัศนคติ
2. ครูธุรกิจ หมายถึง อาจารย์ผู้สอนในสายบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยี ราชมนคล ในเขตกรุงเทพมหานคร
3. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจ หมายถึง สิ่ง que แสดงออกทางบุคลิกภาพ พฤติกรรม ลักษณะท่าที อุปนิสัย คุณสมบัติ ความสามารถ สมรรถภาพ ความรู้ ทักษะ ทัศนคติ ด้านต่าง ๆ ของบุคคลที่จะเป็นอาจารย์ผู้สอนในสายบริหารธุรกิจ ในสถาบันเทคโนโลยีราชมนคล ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ด้าน ดังนี้
 - 3.1 ด้านวิชาการ หมายถึง ความรู้ ความเข้าใจเป็นอย่างดีในวิชาที่สอน มีความสามารถในการ เนื้อหา หลักสูตร การวางแผนการสอนการจัดเตรียมการสอน การจัดเตรียมตำรา เอกสารต่าง ๆ ตลอดจนเตรียมวัสดุอุปกรณ์ เพื่อใช้ในการเรียนการสอน
 - 3.2 ด้านการสอน หมายถึง ความรู้ ความสามารถ ประสพการณ์วิชาชีพ ประสพการณ์การสอน ทักษะในการถ่ายทอดความรู้ มีเทคนิคและวิธีสอน สามารถคัดเลือกวิธีสอน ได้เหมาะสม สามารถนำวิธีการหรือความรู้ใหม่ ๆ มาใช้ประกอบการเรียนการสอนได้ และ รู้จักใช้อุปกรณ์การสอนเพื่อช่วยเสริมให้นักศึกษาเข้าใจดียิ่งขึ้น
 - 3.3 ด้านบุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะที่ควแสดงออกทั้งกายและอารมณ์ ทางกาย หมายถึง มีบุคลิกดี มีร่างกายที่แข็งแรงสมบูรณ์ มีความขยันหมั่นเพียรในการทำงาน มีความกระตือรือร้นในการทำงาน มีความสามารถในการปรับตัวและการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี ทางอารมณ์ หมายถึง รู้จักควบคุมอารมณ์ มีอารมณ์ดี ยิ้มแย้มแจ่มใส

3.4 ด้านคุณธรรมของครู หมายถึง ความมีเมตตา กรุณา โอบอ้อมอารี มีความยุติธรรม มีความซื่อสัตย์ รักความเป็นธรรม การวางตนอย่างเหมาะสมกับความ เป็นครู กระทำตนในสิ่งที่ เป็นประโยชน์ต่อสังคม และมีน้ำใจเป็นนักกีฬา ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์และสังคม เป็นคุณลักษณะของครูที่แสดงให้ เห็นว่า เป็นผู้มีความรับผิดชอบต่องานที่ การงาน และเป็นผู้ประพฤติอยู่ในกรอบศีลธรรมอันดี

3.5 ด้านความเป็นผู้นำ หมายถึง ความสามารถของบุคคลที่จะจูงใจหรือนำผู้อื่น เพื่อบริบิงานให้สำเร็จตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ โดยจะต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีวิจรรย์ญาณ มีความรับผิดชอบ มีมนุษยสัมพันธ์ และมีการตัดสินใจที่ดี

4. ทักษะ หมายถึง ความเห็น การเห็น เครื่องรู้เห็น สิ่ง ที่เห็น การแสดง (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน. 2525 : 389) ความรู้สึกรู้หาหรือความคิดเห็นต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด ซึ่งอาจจะเป็นไปในทางที่ชอบหรือไม่ชอบสามารถวัดออกได้เป็นคะแนน จากการตอบแบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และนำไปคำนวณทางสถิติ แล้วแปรความหมายทักษะได้

5. นักศึกษา หมายถึง ผู้เรียนสายวิชาชีพบริหารธุรกิจ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 ภาคปกติ เฉพาะสาขาวิชาการตลาด การบัญชี การเลขานุการ และคอมพิวเตอร์ธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในเขตกรุงเทพมหานคร

6. สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในเขตกรุงเทพมหานคร หมายถึง สถานที่ให้ การศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สายวิชาชีพบริหารธุรกิจ ในเขตกรุงเทพมหานคร ได้แก่ วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ วิทยาเขตจักรพงษ์พานารณ วิทยาเขตบริหารชุมชนจรัลวรดิ์ วิทยาเขตบริหารชุมชนหามาเมม และวิทยาเขตพัฒนัยการพระนคร

7. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลการเรียนของนักศึกษาที่ได้รับระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม (Grade Point Average : GPA) ของทุกรายวิชาที่เรียนรวม ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ทุกภาคเรียนถึงภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2538 โดยแบ่งระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (อัจฉรา สุขารมณ และอรพินทร์ พูชม 2530 : 5 , อ้างอิงมาจาก กระทรวงศึกษาธิการ. 2521 : 42) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ยต่ำกว่า 2.00 หมายถึง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.00 - 2.50 หมายถึง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.50 ขึ้นไป หมายถึง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. นักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาต่างกัน มีทักษะเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ
คุณธรรมแตกต่างกัน
2. นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีทักษะเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์
ของคุณธรรมแตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้า เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. นโยบายการจัดการศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
2. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
3. บทบาทและหน้าที่ของครู
4. คุณลักษณะครูที่พึงประสงค์
5. คุณลักษณะของครูธุรกิจ
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
7. สวุมข้อมูลที่ได้จากเอกสารและผลงานวิจัย

นโยบายการจัดการศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล เดิมชื่อ วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา ได้รับพระราชทานชื่อจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช เมื่อ วันที่ 15 กันยายน 2531 เป็นสถาบันการศึกษาและวิจัย มีฐานะเป็นกรม สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ มีหน้าที่ผลิตครู อาชีวศึกษา ระดับปริญญาตรี ให้การศึกษาทางด้านวิชาชีพ ทั้งระดับต่ำกว่าปริญญา ระดับปริญญาตรี และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ทำการวิจัยเพื่อส่งเสริมการศึกษาไว้ดังนี้ คือ มีความเชื่อมั่นว่า การเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา เป็นกระบวนการการศึกษาที่จำเป็นในการ เสริมสร้างมาตรฐานและคุณภาพชีวิต เพื่อเป็นกำลังพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมไทย จัดการศึกษา โดยมุ่งพัฒนาบุคคล ให้มีความเชี่ยวชาญเชิงปฏิบัติ ความเจนจัดทางวิชาการและคุณสมบัตินี้จำเป็น ตามลักษณะอาชีพ พร้อมทั้งจะทำงานและสามารถปรับปรุงตนเองให้ก้าวหน้า ทันต่อวิวัฒนาการ ทางเทคโนโลยี รวมทั้งปลูกฝัง ความมีระเบียบวินัย ความประหยัด ความสำนึกในจรรยาอาชีพ

คุณธรรม ความรับผิดชอบต่อน้ำที่และสังคม และได้วางนโยบายการจัดการศึกษา ดังนี้

1. ช่วยปรับปรุงมาตรฐานของสถานศึกษาให้มีคุณภาพสูงขึ้น และอยู่ในระดับใกล้เคียงกัน
2. ช่วยผลิตและปรับปรุงคุณภาพของครูอาชีวศึกษาให้ประสาน และสอดคล้องกันระหว่างผู้ผลิตและผู้ใช้
3. ขยายการศึกษาวิชาชีพให้กว้างขวางขึ้น โดยเฉพาะในชนบท ตามรูปแบบที่เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นและสังคม ทั้งนี้ จะต้องคำนึงถึงความพร้อมและความสามารถในการจัดการศึกษาตามความต้องการของตลาดแรงงาน และกำลังทางเศรษฐกิจของประเทศ
4. ขยายการศึกษาอาชีวศึกษาในระดับปวณิชการไปยังส่วนภูมิภาคให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นและสังคม เพื่อให้เกิดความเสมอภาคและมีโอกาสเท่าเทียมกันระหว่างส่วนกลางและส่วนภูมิภาค
5. ให้สถานศึกษาดำเนินการกิจในด้าน การให้บริการทางวิชาการแก่ชุมชนและสังคมให้กว้างขวาง เพื่อยกระดับมาตรฐานการประกอบอาชีพของประชาชนให้สูงขึ้น ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงความพร้อมของสถานศึกษาเป็นสำคัญ
6. ปรับปรุงหลักสูตรและระบบการเรียนการสอนวิชาชีพให้เปิดเสรีจึ้นตัวเอง โดยมุ่งให้เป็นการจัดการศึกษาที่เหมาะสมกับอาชีพอิสระและสนองความต้องการของตลาดงาน
7. ส่งเสริมให้มีการศึกษา วิจัย และติดตามประเมินผล เพื่อหารูปแบบและลักษณะของการจัดการอาชีวศึกษา และนำไปใช้ให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด
8. ส่งเสริมให้มีการประชาสัมพันธ์กันระหว่างอาชีพกับการอาชีวศึกษาและการศึกษาระดับอื่น
9. สนับสนุนและส่งเสริม ให้สถานศึกษาร่วมมือกับวงการธุรกิจ อุตสาหกรรมและสถานประกอบการเอกชน เพื่อใช้ประโยชน์ในการศึกษา ฝึกงานและสนองความต้องการ
10. ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเกษตรระยะสั้น ให้สอดคล้องกับทรัพยากรที่มีอยู่ในแต่ละท้องถิ่น เพื่อให้สามารถนำไปประกอบอาชีพและดำเนินชีวิตได้อย่างผาสุก

11. ให้สถานศึกษา มีการร่วมมือในการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดการประหยัดและมีประสิทธิภาพ

12. กำหนดมาตรฐานของผู้ที่จะประกอบอาชีพสาขาต่าง ๆ เท่าที่เห็นว่ามี ความจำเป็น (วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา. 2529 : 11 - 12)

สำหรับการจัดการศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาวิชา บริหารธุรกิจ จัดในสถานศึกษาที่เรียกว่า วิทยาเขต ในเขตกรุงเทพมหานคร มีรวมทั้งหมด 5 วิทยาเขต ได้แก่ วิทยาเขตพัฒนชัยการพระนคร วิทยาเขตจักรพงษ์ภูวนารถ วิทยาเขตเทคนิค กรุงเทพมหานคร วิทยาเขตบดินทรพิมุขมหาเมฆ วิทยาเขตบดินทรพิมุขจักรวรรดิ

จุดมุ่งหมายของหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาบริหารธุรกิจ
สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

1. เพื่อพัฒนากำลังคนระดับกลางด้านบริหารธุรกิจ ให้มีความรู้ความสามารถด้าน วิชาชีพเพื่อเป็นนักปฏิบัติการเชิงวิชาการในงานบริหารธุรกิจทั่วไปและให้ความชำนาญในการ ปฏิบัติงานเฉพาะสาขา ได้แก่ การตลาด การโฆษณา การเลขานุการ การจัดการ การบัญชี การเงิน คอมพิวเตอร์ธุรกิจ ภาษาธุรกิจ การโรงแรม การท่องเที่ยว และอื่น ๆ ผู้สำเร็จ การศึกษาจะมีชื่อเรียกตามความชำนาญเฉพาะสาขานั้น ๆ

2. เพื่อฝึกอบรมให้มีความคิดริเริ่ม มีกิจนิสัยในการค้นคว้า ปรับปรุงตนเองให้ ก้าวหน้าอยู่เสมอ สามารถแก้ปัญหาด้วยหลักการและเหตุผล ปฏิบัติงานด้วยหลักวิชาการที่มี การวางแผนและควบคุมอย่างรอบคอบ ที่จะก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ ตามเป้าหมายอย่างประหยัด รวดเร็ว ตรงต่อเวลา และมีคุณภาพ

3. เพื่อปลูกฝังคุณธรรม ความมีระเบียบวินัย ความซื่อสัตย์สุจริต ความขยันหมั่นเพียร ความสำนึกในจรรยาอาชีพ ความรับผิดชอบต่อน้ำที่และสังคม

4. เพื่อสามารถนำความรู้ความชำนาญที่ได้รับนำไปประกอบกิจการของตนเองและ ประกอบสัมมาอาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ

บทบาทและหน้าที่ของครู

ลีปพนธ์ เกตุทิศ (2518 : 141 - 144) ให้ความเห็นว่า ครูคือผู้มีหน้าที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้และการพัฒนาโดยรอบคอบขึ้นในตัวผู้เรียน และเป็นผู้มีศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม เช่นเดียวกับวิญญาณพิงมี บทบาทของครู ได้กำหนดไว้ในแนวปฏิบัติการศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของครูที่พึงประสงค์ ดังต่อไปนี้

1. บทบาทเฉพาะตัว กล่าวคือ

- 1.1 เป็นผู้รักการอ่าน การค้นคว้า ปรับปรุงตนเองให้ทันสมัย มั่นใจ และศรัทธาในอาชีพครู
- 1.2 มีความเป็นตัวของตัวเอง กล้าแสดงออกเพื่อเผยแพร่ความคิด ความรู้ต่อสาธารณะ และเพื่อพัฒนาวิชาชีพของตน
- 1.3 เป็นผู้ประพฤติและวางตนอยู่ในกรอบศีลธรรม จรรยา ที่ยอมรับในชุมชน
- 1.4 เป็นผู้ประกอบอาชีพพอควรแก่สภาพ ฐานะยากัน มีอิสระ ไม่เห็นแก่ความเจริญทางวัตถุ เกินกว่าคุณธรรมและจริยธรรม

2. บทบาทต่อนักเรียน กล่าวคือ

- 2.1 ช่วยและแนะให้นักเรียนฝึกหัด รู้จักวิธีศึกษาค้นคว้าและเลือกทางของตนอย่างอิสระ
- 2.2 ฝึกนักเรียนให้ทำงานเป็นกลุ่ม รู้จักวิพากษ์วิจารณ์ รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและมีวินัยในตนเอง
- 2.3 สนใจศึกษาธรรมชาติของนักเรียน ให้ความสนใจ ความเอาใจใส่ และจัดช่องว่างระหว่างครูกับนักเรียน
- 2.4 ศึกษาความสนใจ ความถนัด ความสามารถของนักเรียน และหาทางส่งเสริมแนะนำในการเลือกวิชาและอาชีพให้นักเรียนได้อย่างเหมาะสม
- 2.5 ส่งเสริมให้นักเรียนฝึกฝนในคุณธรรม จริยธรรม เห็นคุณค่าของเอกลักษณ์ และวัฒนธรรมของชาติ

3. บทบาทต่อสังคม กล่าวคือ

- 3.1 เป็นผู้รักความยุติธรรม และกล้าต่อสู้เพื่อความเป็นธรรมของสังคมด้วยสติปัญญา ตามกระบวนการที่เหมาะสม
 - 3.2 เป็นผู้มีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านต่าง ๆ ของท้องถิ่น เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
 - 3.3 เป็นผู้ส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามวิถีทางประชาธิปไตยแก่ชุมชน โดยประพฤติตนเป็นแบบอย่าง และชักนำให้ผู้อื่นปฏิบัติตามในโอกาสที่เหมาะสม
- สุพัตรา มาศดิตถ์ (2534 : 5) กล่าวว่าถึง บทบาทหน้าที่ของครูในการเรียนการสอน ควรจะปฏิบัติดังต่อไปนี้
1. ครูควรเป็นผู้ชี้แนะ และหาวิธีเทคนิควิธีการที่ดีและเหมาะสมมาสอนให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ อันนำไปสู่การสร้างแนวความคิดและค่านิยมที่ดี
 2. ครูต้องกระทำตัวเป็นแม่แบบ และเป็นแบบอย่างที่ดี คอยแนะนำอบรมสั่งสอนคุณธรรม จริยธรรมความเป็นพลเมืองที่ดีของสังคม และประเทศชาติให้ฝังแน่นเป็นจิตสำนึกติดตัว และสามารถแสดงออกทางกิริยาท่าทางอันสุภาพอ่อนโยน และแต่งกายตามสภาพวัฒนธรรมของท้องถิ่น
 3. เป็นผู้มีการวินิจฉัย วินิจฉัย และแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นแก่ผู้เรียน เพื่อค้นหาปัญหาและสิ่งบกพร่องของผู้เรียนนั้น ๆ และแก้ไขอย่างเหมาะสม
 4. เป็นผู้อำนวยความสะดวกในการจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการเรียนการสอนและสิ่งต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน รวมทั้งสร้างสภาพแวดล้อมและบรรยากาศเพื่อส่งเสริมสนับสนุนผู้เรียนให้ได้รับประโยชน์ในการทำกิจกรรมด้วยตนเองอย่างอิสระ และสร้างสรรค์
 5. เป็นผู้ให้กำลังใจให้ความสนใจต่อคำถามที่ผู้เรียนซักถาม เป็นผู้ฟังที่ดีและส่งเสริมเสนอแนะแนะและกระตุ้นให้ผู้เรียนอยากเรียนอยากรู้อยากเห็น ครูต้องเก็บรักษาความลับของผู้เรียน แสดงออกด้วยความรักและเมตตาโดยเสมอหน้า ไม่แสดงความลำเอียงดูต่ำโทษเด็กโดยใช้อารมณ์ ควรชมเชยหรือแสดงกิริยาชื่นชมในผลงานของผู้เรียน พยายามช่วยให้ผู้เรียนมี

ความเชื่อมั่นในตัวเอง

ทวีป อภิลิทธิ (2524 : 7 - 10) เสนอว่า ถ้าพิจารณาบทบาทหน้าที่ของครู จากคำว่า ครู ในภาษาอังกฤษคือ "teachers" จำแนกได้ดังนี้

- t - teaching คือ บทบาทของผู้สอน ผู้ถ่ายทอดความรู้แก่ศิษย์
- e - ethics คือ บทบาทของผู้ส่งเสริมจริยธรรม คุณธรรม
- a - academic คือ บทบาทของผู้มีหลักวิชา ถ่ายทอดวิชา และเป็นนักวิชาการ
- c - culture heritage คือ บทบาทของผู้สืบทอดมรดกวัฒนธรรม
- h - human relation คือ บทบาทของผู้สร้างมนุษยสัมพันธ์ในชุมชน ผู้มี

ความสัมพันธ์อันดีกับนักเรียนและคนทั่วไป

- e - evaluation คือ บทบาทของผู้วัดและประเมินผล
- r - research คือ บทบาทของผู้ค้นคว้า วิจัย และนำผลจากการวิจัย

ไปใช้ประโยชน์

- s - service คือ บทบาทผู้ให้บริการแก่นักเรียน และให้บริการแก่ชุมชน

หน้าที่และความรับผิดชอบของครู จากการที่อาชีพครูได้รับการยกย่องไว้เป็นอาชีพชั้นสูง (Professional) มีบทบาทในการสอนนักเรียนหรือนักศึกษา ให้เป็นพลเมืองดีของรัฐ ได้รับความคาดหวังจากสังคมในการปฏิบัติงานและการเป็นแบบอย่าง จึงได้มีหน่วยงานหลายฝ่าย กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบให้ผู้เป็น "ครู" เช่น

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2521 : 17 - 18) ได้วางมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง ข้าราชการครูในส่วนที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่รับผิดชอบไว้ 6 ประการ คือ

1. ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการเรียนการสอน การอบรม การปกครองดูแล ให้คำแนะนำ และแนะแนวต่าง ๆ
2. ศึกษาวิจัย วิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน
3. ให้บริการแก่สังคมในด้านวิชาการและด้านอื่น ๆ
4. นิเทศในสาขาวิชาที่รับผิดชอบ
5. ช่วยงานธุรการและงานบริการของสถานศึกษา

6. ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู (2525 : 21 - 31) กำหนดให้ข้าราชการครู มีหน้าที่ตามจรรยาและวินัยข้าราชการ ในพระราชบัญญัติข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2518 มาตรา 65 ถึง มาตรา 81 มีความโดยสรุป ดังนี้ ต้องเป็นผู้ที่ทำให้การสนับสนุนการปกครอง ระบอบประชาธิปไตยตามระบอบรัฐธรรมนูญ นโยบายของรัฐบาล ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความ ซื่อสัตย์ สุจริต เที่ยงธรรม รักษาความสามัคคีระหว่างข้าราชการ รักษาความลับ อุทิศเวลา ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบของทางราชการ ไม่รายงานเท็จ ไม่ทำงานข้ามชั้นและฝ่าฝืนคำสั่ง ของผู้บังคับบัญชา มีความพยายามป้องกันภัยของประเทศทุกวิถีทาง ต้องมีความสุภาพเรียบร้อย ให้ความสะดวกแก่ประชาชน ไม่ยุ่งเกี่ยวกับงานด้านการค้าและพรรคการเมือง ตลอดจน ไม่กระทำการใดซึ่งจะเป็นต้นเหตุให้ได้ว่า เป็นผู้ประพฤติชั่ว

วีระ คันตระกูล, บุตรทรง สังข์ทอง และอุบล เล่นวารี (2532 : 405) ได้ รวบรวมความรู้เกี่ยวกับระเบียบต่าง ๆ ของข้าราชการครูไว้ในหนังสือคู่มือสอบบรรจุครูอาจารย์ สรุปเกี่ยวกับหน้าที่ของครูตามระเบียบอรรถสภา ว่าด้วยจรรยาบรรณและวินัยตามระเบียบ ประเพณีครู พ.ศ. 2526 ไว้ดังนี้

1. เลื่อมใสการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขด้วย บริสุทธิ์ใจ
2. ยึดมั่นในศาสนาที่ตนนับถือ ไม่ลบหลู่ผู้หมิ่นศาสนาอื่น
3. ตั้งใจสั่งสอนศิษย์ และปฏิบัติหน้าที่ของตนให้เกิดผลดีด้วยความเอาใจใส่ อุทิศ เวลาของตนให้แก่ศิษย์ จะละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่การงานไม่ได้
4. รักษาชื่อเสียงของตนมิให้ขึ้นชื่อว่า เป็นผู้ประพฤติชั่ว
5. ถือปฏิบัติตามระเบียบและแบบแผนธรรมเนียมอันดีงามของสถานศึกษา
6. ถ่ายทอดความรู้โดยไม่ปิดเปิดและปิดบังอำพราง
7. ไม่ให้เกียรติแก่ผู้อื่น ในทางวิชาการ
8. ประพฤติตนอยู่ในความซื่อสัตย์สุจริต และปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรม
9. สุภาพเรียบร้อย ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ รักษาความลับของศิษย์

10. รักษาความสัมพันธ์ระหว่างครู และช่วยเหลือกันในงานหน้าที่การงาน

สุรินทร์ สวัสดิ์ (2523 : 37 - 48) ได้เรียบเรียงหน้าที่ของครูตามวิชาหลักการศึกษาซึ่งเป็นแขนงหนึ่งของวิชาชีพครู โดยจำแนกหน้าที่ของครูไว้ดังต่อไปนี้

1. การสอน
2. การอบรม
3. การแนะแนวและช่วยเหลือ
4. การปกครอง
5. การจูงใจและปลูกฝังเจตคติ ค่านิยม และคุณธรรมต่าง ๆ

หน้าที่ของครูด้านจริยศึกษาตามที่ กรมวิชาการ (2523 : 8 - 34) กำหนดไว้ดังนี้

1. ครูทุกคนต้องพร้อมที่จะสอนจริยศึกษาได้ ต้องมีจริยธรรมอยู่ในตัว
2. ครูต้องเคารพความจริง มุ่งแสวงหาความจริง เข้าถึงความจริง แล้วนำไปสอน

ให้สอดคล้องกับจริยธรรม

3. ครูต้องทำความเข้าใจศัพท์ ถ้อยคำที่ใช้ในด้านคุณธรรม จริยธรรม เพื่อจะได้นำไปสอนให้ถูกต้อง เหมาะสม

ไปสอนให้ถูกต้อง เหมาะสม

4. ครูต้องรู้จักคิด รู้จักทำตนเป็นมิตรที่ดี หรือกัลยาณมิตร
5. ครูต้องสอนจริยศึกษาด้วยการปฏิบัติและให้นักเรียนเป็นตัวอย่าง
6. ครูต้องวัดและประเมินการสอนอยู่เสมอ โดยการสังเกตพฤติกรรมนักเรียน

จากการศึกษาดังกล่าว บทบาทและหน้าที่ของครูตามข้อกำหนดของหน่วยงานที่

รับผิดชอบด้านการศึกษามีหลายประการ แต่อย่างไรก็ตาม บทบาทและหน้าที่ของครูพึงมีต่อ

นักเรียน นั้น ด้านที่สำคัญที่สุด ครูจะต้องกระทำทุกวิถีทางที่จะให้นักเรียน นักศึกษา ได้เกิด

การพัฒนา เจริญก้าวหน้า ไปในทางที่ถูกต้องและดีงามโดยครูจะต้องเป็นแบบอย่างที่ดี

และสร้างศรัทธาให้แก่นักเรียน

คุณลักษณะครูที่พึงประสงค์

กรมสามัญศึกษา กำหนดคุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์ไว้ ดังที่ พระนอม แก้วกำเนิด (2531 : 56) ได้เรียบเรียงไว้ว่า

1. รู้จักและรับผิดชอบ ปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของครูด้วยความขยันหมั่นเพียร และเป็นผู้มีน้ำใจ
2. มีความรู้ มีความสามารถ และมีคุณธรรมน้ำใจในวิชาการ โดยเฉพาะด้านวิชาการ
3. มีความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถในหลักสูตร จิตวิทยา และมีเทคนิคการสอน
4. มีความรู้ ความเข้าใจ และความตั้งใจที่จะปฏิบัติหน้าที่
5. มีความรู้และความสามารถในการวิเคราะห์สภาพเศรษฐกิจ และสภาพสังคมของท้องถิ่นที่อาศัยอยู่
6. มีความมุ่งมั่นและอุดมการณ์ที่จะกระทำตนและทำงานเพื่อพัฒนาเยาวชน ท้องถิ่น โรงเรียน และชาติบ้านเมือง
7. มีความรู้ ความเข้าใจ และเจตคติที่ดี และประพฤติปฏิบัติตามระเบียบวินัยของทางราชการและนโยบายของทางราชการ
8. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีความเป็นประชาธิปไตย สร้างความสามัคคีในหมู่คณะ และต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง
9. สร้างและพัฒนามาตรฐานชีวิตของตนและครอบครัว
10. มุ่งมั่นที่จะพัฒนาตนเอง ทั้งทางด้านวิชาการและความประพฤติ บุคลิกภาพ คีลธรรม วัฒนธรรม และประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี สมกับที่ได้ชื่อว่าเป็นครู

จากแนวคิดของพระนอม แก้วกำเนิด มีความสอดคล้องกับพระราชบัญญัติครู พ.ศ. 2488 ที่ได้มอบอำนาจให้อุทฺธสภออกกระเปียบที่ว่าด้วยจรรยา มารยาท และวินัย ตามประเพณีครู พ.ศ. 2526 ทุกประการ กล่าวคือ ครูจะต้องเป็นบุคคลที่มีความสุภาพ เรียบร้อย ซื่อสัตย์สุจริต ประพฤติตนเป็นแบบอย่างแก่ศิษย์ได้ มีความรับผิดชอบ รู้จักมีอัธยาศัยสนใจใฝ่หาความรู้ ความชำนาญ เพื่อนำมาถ่ายทอดให้ศิษย์มีความรู้ความสามารถยิ่งขึ้น ในท่านเองเดียวกัน กิลเบอร์ต

(Gilbert. 1951 : 8 - 56) มีความคิดเห็นว่าครูที่ดีจะต้องประกอบด้วยคุณลักษณะดังต่อไปนี้คือ

1. วิชาที่สอนเป็นอย่างดี
2. ชอบวิชาที่สอน
3. รักเด็ก
4. รู้จักเด็ก
5. ใจกว้าง
6. ความรู้กว้างขวาง
7. มีอารมณ์ขัน
8. จำแนก
9. มีความหวัง
10. มีเมตตาธรรม

ศรีสมร พุ่มสอาด (2530 : 44 - 49) ได้กล่าวถึงเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูที่ดีว่า ครูที่ดีควรมีลักษณะ ดังนี้

1. ต้องมีความรู้ในด้านวิชาการทั่ว ๆ ไปที่จะสอน และวิชาครูอย่างกว้างขวาง และทันต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม
2. มีเทคนิควิธีและความสามารถในการสอนหรือการถ่ายทอดความรู้โดยเฉพาะ ต้องมี ความสามารถในการใช้ภาษาในการถ่ายทอด มีความเอาใจใส่ และสามารถสอนให้นักเรียนนำวิชาความรู้ไปใช้ในการดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข
3. มีคุณสมบัติส่วนตัวที่ดี มีคุณธรรม มีศีลธรรมจรรยาเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน และคนทั่วไป มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี เป็นบุคคลที่มีลักษณะของกัลยาณมิตร ซึ่งได้แก่ มีสุขภาพร่างกายสมบูรณ์ แข็งแรง มีความประพฤติเรียบร้อย เป็นแบบอย่างที่ดี ไม่เบียดเบียนใคร ช่วยเหลือเกื้อกูลคนทั่วไป มีสุขภาพจิตที่ดี จิตใจเบิกบานแจ่มใส มีเมตตากรุณา ใจดีอ่อนโยน มีสติปัญญา มีเหตุผล ละเว้นจากอบายมุขทั้งปวง
4. ครูต้องมีบทบาทในการพัฒนาชุมชน โดยต้องเป็นผู้นำทั้งด้านความรู้ การปฏิบัติตน การประกอบอาชีพ การช่วยเหลือให้คำแนะนำและแก้ปัญหาต่าง ๆ เพื่อขึ้นะประชาชน และให้

ความร่วมมือในการพัฒนาชุมชนให้เจริญก้าวหน้า พันธต่อความเจริญและการเปลี่ยนแปลงของสังคม

ประสาร ทิพย์ฮาร่า (2520 : 55 - 56) เสนอแนะเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูที่ดี
ในด้านการจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียนนั้น ครูควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

1. ความพร้อมของนักเรียน
2. วิธีการถ่ายทอดของครู จะต้องเลือกให้เหมาะสมกับวัย
3. บุคลิกภาพของครูจะต้องทำให้เด็กเกิดศรัทธา และเลื่อมใสในตัวครู

เป็นที่สังเกตได้ว่า คุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์นั้นจะต้องประกอบไปด้วยความประพฤติ
ที่เป็นแบบอย่างได้ สนใจศึกษาหาความรู้ กระตือรือร้น มีอารมณ์ขัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ
สุพิศร มาศคิดต์ (2532 : 17) ซึ่งให้ทัศนะว่า ครูที่สังคมพึงประสงค์นั้นจะต้องเป็นแบบอย่าง
ที่ดีต่อสังคมในด้านคุณธรรม จริยธรรม และจะต้องมีความรู้ในด้านต่าง ๆ เป็นคนที่เสียสละ

ในเรื่องเดียวกันนี้ ชาญชัย อินทรประวัติ (2523 : 32 - 33) ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับ
คุณลักษณะด้านการสอนของครูที่พึงประสงค์ไว้ 10 ประการ คือ

1. ก่อนทำการสอน ครูต้องคำนึงถึงความพร้อมของผู้เรียน
2. ในกิจกรรมการเรียนการสอน ครูควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมแสดงออก
3. ควรสอนทีละเรื่อง โดยสอนจากเรื่องที่ใกล้ตัวไปหาไกลตัว
4. ครูควรแจ้งผลการกระทำของนักเรียนเป็นระยะ ๆ เช่น การทดสอบ การส่งการบ้าน
5. ครูจะต้องรู้จักการเสริมแรงด้วยการกล่าวชมเชย หรือให้รางวัลตามความเหมาะสม
6. ครูจะต้องให้นักเรียนฝึกด้วยตนเองบ่อย ๆ
7. ครูต้องพยายามปรับปรุงบุคลิกภาพของตนให้เหมาะสมและสร้างบรรยากาศให้เป็น

ประชาธิปไตย

8. ครูควรจัดสภาพการสอนให้มีลักษณะคล้ายคลึงกับสภาพความเป็นจริงในชีวิตประจำวัน
ให้มากที่สุด

9. ครูควรคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
10. ครูควรสร้างแรงจูงใจทั้งภายในและภายนอกแก่นักเรียน

สำหรับ ฌอล สุคประเสริฐ (2532 : 130) ให้ทัศนะเกี่ยวกับการสอนว่า การสอนที่ดีที่สุด คือการสอนที่ทำให้ผู้เรียนได้เรียนเองให้มากที่สุด ดังนั้น ครูจึงจำเป็นต้องศึกษาและหาทางพัฒนาด้านสื่อการเรียนให้มากยิ่งขึ้น ส่วน ทศนีย์ สงวนสัจย์ (2532 : 41 - 43) กล่าวถึง การเรียนการสอนที่พึงประสงค์ว่า ควรจะมีองค์ประกอบดังนี้ คือ

1. ควรเตรียมตัวนักเรียนก่อนเรียน โดยทดสอบความรู้เดิมเพื่อแก้ไขข้อบกพร่อง
2. แจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ การเรียนจะประสบผลสำเร็จต่อเมื่อผู้เรียนรู้

จุดประสงค์อย่างชัดเจน

3. เนื้อหาเป็นไปตามลำดับความยากง่าย
4. ต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลว่า นักเรียนจะเรียนรู้ได้ในเวลา

ไม่เท่ากันและด้วยวิธีการเรียนที่แตกต่างกัน

5. ใช้สิ่งจูงใจเป็นสิ่งกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจต่อบทเรียน
6. สื่อการสอนจะต้องได้รับการเลือกสรรและเตรียมอย่างเป็นระบบ
7. ความร่วมมือของผู้เรียนในการคิด ได้ตอบ กระทำกิจกรรม เป็นสิ่งที่ช่วย

ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้มากขึ้น

8. ข้อมูลย้อนกลับ
9. การเสริมแรง
10. การฝึกปฏิบัติ
11. ขั้นตอนการเรียนรู้ในขณะที่ฝึกปฏิบัติที่สลับกับการสาธิต จะต้องสาธิตให้นักเรียนดู

อย่างน้อย 2 ครั้ง

12. การนำไปใช้
13. เจตคติของผู้สอนต่อวิชาที่สอน ต่อผู้เรียน และต่อวิธีการสอนที่ตนเลือกใช้

สุภาพ วาดเขียน (2520 : 62 - 177) ให้ทัศนะว่า การเป็นครูที่ดีนั้นต้องประกอบ ด้วยองค์สาม คือ มีความรู้ดี มีคุณธรรมดี และต้องมีวิธีสอนที่ดีด้วย โดยตั้งคำถามก่อนการสอน ทุกครั้งว่า สอนทำไม สอนอะไร สอนอย่างไร และสอนแล้วหวังผลได้เท่าไร ในการสอนจะต้อง จัดบรรยากาศให้เอื้อต่อการเรียนรู้ให้มากที่สุด วิธีการสอนนั้นจะต้องเลือกให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา

สุวัฒน์ มุทธเมธา (2523 : 7 - 8) ให้ทัศนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพว่า ครูผู้สอนควรจะเป็นผู้ที่มีความกระตือรือร้น มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใช้ข้อมูลในการตัดสินใจ รู้เรื่องชุมชนเป็นอย่างดี มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง และจะต้องเป็นผู้นำทางให้แก่นักเรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้รับผลการเรียนรู้อย่างดีที่สุด

ชาญชัย ศรีไสยเพชร (2525 : 102) เสนอว่า การสอนเป็นศิลปะ วิชาศาสตร์ในการจัดการเรียนการสอน ครูควรจะต้องจัดบทเรียนให้เหมาะสม กับความสามารถของผู้เรียน เน้นให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรง ตลอดจนมีวิธีการที่เหมาะสมในการเสริมแรงแก่นักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ รุ่งทิวา จักรกร (2527 : 29 - 31) ที่ว่า การสอนที่จะให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น มีหลักการสำคัญ 4 ประการ คือ

1. การมีส่วนร่วมโดยตรง (active participation) การเรียนรู้อาจเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อผู้เรียนได้มีกิจกรรมร่วมด้วยตนเอง
2. การได้ข้อมูลย้อนกลับ (feedback) ที่เหมาะสมและทันการ เพราะผู้เรียนได้รู้ผลการกระทำ หากมีข้อบกพร่องจะได้ดำเนินการปรับปรุง แก้ไข
3. ให้นักเรียนรู้สึกประสบความสำเร็จ (success experience) หากงานยากเกินไป ผู้เรียนจะไม่ประสบความสำเร็จ ก็จะเกิดการท้อถอย เบื่อหน่าย ไม่อยากเรียน ครูจึงควรจัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับผู้เรียน ผลสำเร็จจะทำให้เกิดความภูมิใจ
4. สอนทีละขั้นตอน (gradual approximation) คือสอนจากพื้นฐานไปสู่เป้าหมายสุดท้าย

วิเชียร อธิโนบุญวัฒน์ (2525 : 16 - 20) ให้ความเห็นว่า ครูคือพลังสำคัญในการพัฒนาคนให้มีความรู้ มีเจตคติที่ถูกต้อง เพื่อให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่จะไปสร้างความเจริญให้แก่ประเทศชาติต่อไป ด้วยความสำคัญของครูดังกล่าว ครูจึงต้องมีคุณลักษณะดังต่อไปนี้

1. มีความรู้ในเนื้อหาวิชาการ คือความรู้ที่ต้องนำไปสอนนักเรียน
 2. ความรู้ทางการเมือง ครูต้องรู้จักซึ่ง มีความรอบคอบในการเป็นผู้นำทางความคิด
- นอกจากนี้ ครูควรรู้และปฏิบัติตนในลักษณะของสัมพันธภาพแบบประชาธิปไตย ซึ่งประกอบด้วย ความระแวดระวัง สามัคคีธรรม และปัญญธรรม มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นและชุมชนที่อาศัยอยู่

3. ครูกับการเป็นแบบอย่าง คือ ครูจะต้องเป็นคนดี มีความประพฤติเรียบร้อย หรือนักเรียนสามารถเอาเป็นแบบอย่างได้ ฟังมีค่านิยมที่ดี เป็นต้นว่า ฟังตนเอง ขยัน ประหยัด และเก็บออม มีความรับผิดชอบ รักษาระเบียบวินัยและกฎหมาย ปฏิบัติตนตามคุณธรรมของศาสนา มีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

4. ด้านการสอน ในสภาพปัจจุบัน ครูจะต้องสอนคนมิใช่สอนหนังสือ นอกจากจะสอนนักเรียนแล้ว ยังจะต้องมีการะหน้าที่ในการสอนผู้ปกครองนักเรียนและบุคคลในชุมชน โดยการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี กับผู้ปกครองแล้วสอดแทรกความรู้เข้าไปด้วย

5. มีความรู้ด้านเศรษฐกิจ และมีส่วนร่วมในการพัฒนาเศรษฐกิจของชุมชน

ในสภาพสังคมปัจจุบัน ครูจะต้องเป็นผู้ที่มีความรอบรู้ทันต่อเหตุการณ์ เนื่องจากวิทยาการก้าวหน้าไปรวดเร็วกว่าหลักสูตร ประเทศไทยกำลังก้าวเข้าสู่ในยุคสังคมสารสนเทศ เป็นยุคที่ข่าวสารข้อมูลรวดเร็ว ฉับไว แต่หลักสูตรก้าวตามไม่ทัน ยังไม่มีการพัฒนาหรือปรับปรุงให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างเหมาะสม ดังที่ เอกวิทย์ ณ ถลาง (2522 : 112 - 113) กล่าวไว้ว่า ความเปลี่ยนแปลงของความรู้นอกตำรา นอกชั้นเรียน นอกกระบวนมืออยู่มากมาย ดังนั้นผู้สอนผู้เรียนที่ดีต้องมีสายตากว้างไกล และสามารถรวบรวม วิเคราะห์ สังเคราะห์เข้ามาสู่ตนได้ และในปัจจุบัน ผู้ใหญ่ที่จะเป็นแบบอย่างที่ดีได้มีน้อย นักเรียนต้องไขว่คว้าเอามาเอง จากโทรทัศน์ จากวารสารสิ่งพิมพ์ และจากเพื่อนฝูง ครูจึงเป็นหลักสำคัญในการเป็นแบบอย่างที่ดีในการสร้างสรรค์สังคมให้เจริญก้าวหน้าอย่างมีศักดิ์ศรี ครูจึงควรเป็นผู้มีประสิทธิภาพสูง นอกจากนี้ สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน (2527 : 128) ได้กล่าวถึง ประมวลผลวิจัยเกี่ยวกับประสิทธิภาพของครูไทย สรุปได้ว่า ครูที่ดีสามารถสอนเด็กให้มีความรู้ ความสามารถสูงนั้นจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ในอาชีพ มีความสามารถทางการสอน มีมนุษยสัมพันธ์ดี และมีพฤติกรรมทางจริยธรรมที่เหมาะสม

จากแนวความคิดดังกล่าว ความมุ่งหวังว่าคนที่เป็นครูนั้นควรจะเป็นคนที่มีคุณลักษณะดีเป็นที่พึงประสงค์ของสังคมปัจจุบัน และควรเป็นคนที่มีคุณลักษณะพิเศษแตกต่างออกไปจากบุคคลอาชีพอื่น ๆ ดังทัศนะของ จันทร ชุ่มเมืองปัก (2528 : 2 - 4) เสนอไว้ว่า

1. ครูจะต้องเป็นผู้ที่มีสติปัญญาสูง ต้องเป็นผู้ที่มองการณ์ไกลได้อย่างลึกซึ้ง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีเจตคติที่ดีเป็นที่ปรึกษาแก่คนทั่ว ๆ ไปได้ และมีความกระตือรือร้นที่จะพัฒนาตนเองอย่างเสมอ

2. ครูจะต้องเป็นผู้ที่มีคุณธรรมสูง ครูจะต้องมีความละเอียดรอบคอบการประพฤติไม่ดั่งาม มีความอดทน เสียสละ มีความเมตตา กรุณา มีความกตัญญู มีความประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างแก่ผู้อื่น

3. บุคลิกภาพของผู้ที่เป็นครูนั้น จะต้องมองดูน่าศรัทธา ครูจะต้องระมัดระวังกิริยา ยึดแบบแผน สมณะ ไม่ลำเอียงนิยม

4. ด้านท่วงทีวาจา ครูต้องใช้ภาษาที่ถูกต้อง ชัดเจน

5. ด้านจริยวัตรต้องงดงาม มีลักษณะพิเศษที่ทำให้ผู้พบเห็นรู้ว่าเป็นครู

แจ่มจันทร์ กุลวิจิตร (2532 : 40 - 43) ได้บันทึกเกี่ยวกับเกณฑ์มาตรฐานของครูไว้ว่า ครูจะต้องประกอบด้วยคุณลักษณะ ดังนี้

1. ความรู้ด้านวิชาการ (general education) ความรู้ด้านนี้มีความสำคัญสำหรับผู้ที่เป็ครู

2. ความรู้ด้านวิชาครูหรือวิชาชีพ (professional education)

3. ประสพการณ์และทักษะในการสอน ครูต้องมีความสามารถในการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและสภาพสังคม

4. มีคุณธรรมนิยม กล่าวคือ

1. อุทิศตนของครู (teacher's will) คือความตั้งใจในสิ่งที่ดีที่สุดที่ครูพึงยึดถือ ซึ่งได้แก่ ยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ รักและศรัทธาในอาชีพครู ดำรงตนให้เหมาะสมกับสภาพของอาชีพครู ตั้งใจทำงานเพื่อพัฒนาสังคมและประเทศชาติ โดยอุทิศตนให้กับการศึกษาด้วยความเต็มใจโดยไม่คำนึงถึงผลตอบแทน

2. วิญญาณครู (teacher's spirit) คือ ลักษณะอันเป็นแก่นแท้ในสภาวะของความเป็นครู ซึ่งได้แก่ ความอดทน อดกลั้นต่อพฤติกรรมต่าง ๆ ของนักเรียน มีความรัก และหวังดีต่อนักเรียน อบรมนักเรียนให้เป็นพลเมืองดีของสังคม ให้เกียรติแก่นักเรียนโดยไม่เลือก

เชื้อชาติ ศาสนาฐานะครอบครัว เพศ และวัย และจะต้องเป็นผู้ที่ส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนและชุมชน จะต้องหมั่นสำรวจและพัฒนาตนเองอยู่เสมอ มีความรู้จริง และตั้งใจสอน จนเป็นแบบอย่างที่ดีได้

3. คุณธรรมครู (teacher's qualification) คือ คุณสมบัติหรือความสามารถที่มีอยู่ในตัวครู ซึ่งได้แก่ การมีความรู้เพียงพอและถูกต้อง รับฟังและเคารพเหตุผลของผู้อื่น มีความยุติธรรม เสียสละ ตัดสินนักเรียนด้วยเหตุและผล มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

4. จริยธรรมครู (teacher's function) คือ การแสดงออกในสิ่งที่ควรประพฤติปฏิบัติ ได้แก่

- 4.1 ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี
- 4.2 ให้ความช่วยเหลือแก่เพื่อนร่วมอาชีพด้วยกัน
- 4.3 รับผิดชอบต่อน้ำที่ดื่มมอบหมาย
- 4.4 แสดงกิริยาจาสุภาพ ใช้ภาษาสุภาพและถูกต้อง
- 4.5 ปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับโอกาส สถานที่ สามารถเข้ากับชนได้ทุกชั้นวรรณะ
- 4.6 สร้างความสัมพันธ์และความสามัคคีระหว่างครูและผู้บริหาร
- 4.7 ส่งเสริมให้นักเรียนมีความเมตตา กรุณา อ่อนน้อม ซื่อสัตย์ และ

สุภาพอ่อนโยน

- 4.8 รู้จักวิพากษ์วิจารณ์เพื่อปรับปรุงการศึกษา และการทำงานด้วยถ้อยคำที่สุภาพ
- 4.9 สร้างชื่อเสียง เกียรติคุณให้แก่ตนเอง เพื่อนร่วมงาน และสถาบัน
- 4.10 มีความสามารถทางการสอนให้นักเรียนเกิดความรู้จริงและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้

ไปประยุกต์ใช้ได้

สุมน อมรวิวัฒน์ (2538 : 1 - 4) จากการประชุมสัมมนาผู้บริหารสถาบันผลิตครูครั้งที่ 18 ระหว่างวันที่ 13 - 15 พฤศจิกายน 2534 ณ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กล่าวถึงคุณลักษณะและคุณธรรมของความเป็นครู ไว้ดังนี้

1. คุณลักษณะของความเป็นครู แบ่งเป็น 2 ด้าน คือ

- 1.1 รูปลักษณ์ (appearance) ได้แก่ ลักษณะภายนอกที่มองเห็นว่าคนเช่นนี้เอง

เป็นครูที่พึงประสงค์ รูปลักษณ์ของครูในสังคมข่าวสาร มี 7 ลักษณะ ดังต่อไปนี้

1.1.1 สดชื่น แจ่มใส สะอาดตา (pleasant) ครูเป็นแบบอย่างที่ดี แก่ศิษย์ครูควรมีสุนภาพดี ร่างกายแข็งแรง แต่งกายสะอาด และมีท่าทางที่ยิ้มแย้มแจ่มใส ซึ่งจะมีอิทธิพลต่อบรรยากาศการเรียนการสอน

1.1.2 ตื่นตัว หมั่นเอา เบาสู้ (alert) ครูต้องเป็นคนที่สนใจ ใฝ่รู้ ตื่นตัว กระฉับกระเฉงพร้อมที่จะรับรู้ข่าวสารวุ่นวาย เฝ้าดูความเปลี่ยนแปลง และเผชิญปัญหาที่เกิดขึ้น ครูต้องรู้รอบและก้าวทันต่อความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ

1.1.3 มั่นใจในตนเอง (confident) ความมั่นใจและขาดประสบการณ์ ลังสนและขาดเป้าหมายที่แน่นอน ทำให้ขาดความมั่นใจในตนเอง การสอนครูมีความมั่นใจในตนเองย่อมมีความองอาจสง่างาม สามารถกำหนดสถานการณ์ของความเป็นครูอย่างมีศักดิ์ศรี แต่คุณลักษณะที่มั่นใจในตนเองนี้ ย่อมต้องพอเหมาะพอดี มีกาลเทศะ ไม่กลายเป็นความก้าวร้าว และหลงตนเอง

1.1.4 รู้รอบ เนื่องจากได้อ่านมาก ฟังมาก ซึ่งภาษาบาลี เรียกว่าเป็น พหูสูตร ภาษาฝรั่งเรียกว่า well informed คือ ครูต้องเป็นคนที่รอบรู้ข่าวสาร เหตุการณ์ ตลอดจนปัญหาของสังคม ได้ติดตาม และสังเกตวิธีการของแต่ละคน ใช้เหตุผล รู้จักใช้ วิจารณ์ วิจัยตามความรู้และประสบการณ์ของตน

1.1.5 เป็นกัลยาณมิตร (friendly or being intimate friend) คุณลักษณะนี้ หมายรวมถึง ความมีน้ำใจ ความใกล้ชิดผูกพันกับศิษย์และเพื่อร่วมงานลักษณะของการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีทักษะทางสังคมเป็นที่รักไว้วางใจ

1.1.6 ฉลาด (intelligent, clever) ในการที่ครูสามารถเข้าใจ ภาษา ได้ตอบกับผู้อื่นได้อย่างถูกต้องรับฟังเรื่องราวต่าง ๆ ได้เข้าใจรวดเร็ว จับประเด็นได้ว่า อะไรสำคัญ ๆ อะไรเป็นประเด็นหลักและประเด็นย่อย ฟังคำสั่ง ฟังคำถามครั้งเดียวเข้าใจ

1.1.7 สุภาพ (courteous) ครูที่เก่ง ฉลาด รอบรู้ และมั่นใจนั้นต้อง เป็นคนที่สุภาพ ความสุภาพ เป็นกิริยาที่เหมาะสมกับบุคคล กล้าแสดงออกและเชื่อมั่นในตนเอง อย่างถูกต้องกาลเทศะ ไม่พูดจาล่วงเกินก้าวร้าว ความสุภาพจึงเป็นคุณลักษณะที่สำคัญของความเป็นครู

สรุปได้ว่า รูปลักษณ์ของความเป็นครู ได้แก่ P - A - C - I - F - I - C
รวมเป็น PACIFIC ซึ่งแปลว่า ความสงบ หากแต่แฝงความกล้าลึกและพลังที่เปี่ยมล้น

1.2 กิจลักษณะ (performance) หมายถึงลักษณะ การปฏิบัติงานของตนเองของ
ครูที่บ่งบอกถึง ความรู้ ความคิด ความสามารถ อันพึงประสงค์ กิจลักษณะที่ครูต้องสั่งสมและฝึก
อบรมให้เกิดขึ้นเป็นการพัฒนาตนเองมี 4 ประการ ซึ่งตามหลักพุทธธรรม เรียกว่า ภาวนา 4 คือ

1.2.1 กายภาวนา การพัฒนาทางกาย (Physical development)
เป็นการฝึกอบรมวิธีการปฏิบัติงานกับสิ่งแวดล้อมเป็นอยู่ ในที่ถูกต้องควร เว้นและลด ละ เลิกการ
กระทำที่นาโทษ นำไปสู่ความเสื่อม และมุ่งพัฒนาการปฏิบัติที่ก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งแก่ตน และ
ส่วนรวม

1.2.2 ศีลภาวนา การพัฒนาความประพฤติ (moral development) เป็น
การพัฒนาความประพฤติและจรรยาของบุคคล ให้เป็นไปตามหลักการและระเบียบวินัยที่ถูกต้อง
ช่วยให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างเมตตา ซื่อตรง ไม่ล่วงละเมิด จริ่งใจ และใช้สติปัญญา

1.2.3 จิตตภาวนา การพัฒนาจิตใจ (emotional and mental
development) หมายถึง การฝึกอบรมจิตใจให้เบิกบานผ่องใส เข้มแข็ง มั่นคง เรื่องของ
การพัฒนาจิต นี้เป็นประเด็นหลักที่ทำให้คนเป็นมนุษย์ และมีผลต่อบุคลิกภาพของครูอย่างยิ่ง
ครูที่มีความสุข คือ ครูที่ได้ฝึกอบรมหรือพัฒนาจิตของตนอยู่เสมอ

1.2.4 ปัญญาภาวนา การพัฒนาปัญญา (intellectual development)
เป็นการฝึกอบรม วิเคราะห์ฝึกฝนตนเองจากภายใน เช่น การสำรวจความรู้สึก ความคิด ความ
เข้าใจต่อสิ่งเหตุการณ์ และปัญหาที่ได้เผชิญด้วยความเป็นอิสระ ไม่ตกเป็นทาสของอคติ คือ
ความรัก โลภ โกรธ หลง ฝึกคนที่ระมัดระวังและมีปฏิริยาต่อสิ่งต่าง ๆ ตามความเป็นจริงที่
เป็นอยู่ รู้เท่าทันความเปลี่ยนแปลงและสามารถใช้สติปัญญาในการแก้ปัญหา

2. คุณธรรมของความเป็นครู มีหลัก 4 ประการที่แสดงถึงคุณธรรมของความเป็นครู
ดังนี้

2.1 คุณธรรมที่เกิดขึ้นจากหลักการยอมรับ หมายถึงการยอมรับ และการให้
เกียรติซึ่งกันและกัน ระหว่างศิษย์และครู เป็นการยอมรับถึงความคิด ความรู้สึก การมีคุณค่า

การยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล ยอมรับความคิดเห็น

2.2 คุณธรรมเกิดจากความไว้วางใจ เป็นคุณธรรมที่อยู่บนพื้นฐานของความจริงใจ ความรับผิดชอบต่อน้ำที่ บทบาทของตน และความสุจริตทั้งทางกาย วาจาและใจ

2.3 คุณธรรมที่เกิดจากหลักของความผูกพัน ซึ่งเกิดจากการสํานึกในคุณค่า สํานึกในภารกิจ ที่ทุกฝ่ายต่างอำนวยความสะดวก เอื้ออาทรต่อกันมาเนิ่นนาน ความผูกพันเกิดขึ้นจากความรักและความเข้าใจซึ่งกันและกัน ดังนั้นคนเป็นครูจึงทำงานในหน้าที่ของตนด้วยความรัก รักศิษย์ รักการสอน มุ่งความเจริญของศิษย์ยิ่งกว่าตนเอง

2.4 คุณธรรมที่เกิดขึ้นจากหลักการของการช่วยเหลือเกื้อกูล โดยที่ครูนั้นเปรียบเสมือนผู้นำทาง เป็นผู้คุ้มครอง เป็นที่ปรึกษา และเป็นผู้ที่พร้อมที่จะช่วยเหลือศิษย์ การช่วยเหลือเกื้อกูลนั้น ทำให้หลายวิธี เช่น การแนะแนวทางที่ถูกต้อง การป้องกันการกระทำชั่ว การเสนอทางเลือกและทางออกในการแก้ปัญหา การช่วยเหลือทางกำลังใจ และทางทุนทรัพย์ การรับฟังความทุกข์ของศิษย์อย่างเห็นใจและพร้อมที่จะเข้าใจ การสนับสนุนเมื่อศิษย์มุ่งสู่จุดหมาย การประคับประคอง เมื่อศิษย์พลาคนหลัง คุณธรรมในหลักการข้อนี้ คือ เมตตาและกรุณา ซึ่งนับว่าเป็นแก่นของคุณธรรมทั้งหลายสำหรับความเป็นครู

กรมการฝึกหัดครู (2516 : 17 - 18) ได้สรุปลักษณะที่ดีของครูไว้ดังนี้

1. คุณลักษณะด้านการสอน เช่น มีความรู้ในจุดมุ่งหมายการศึกษาของชาติ มีความรู้ความเข้าใจในหลักสูตร มีการเตรียมการสอน และสามารถดำเนินการสอนได้ตามที่เตรียม มีความสามารถในการวัดประเมินผล สามารถเลือกวิธีสอนได้เหมาะสม มีความสามารถในการปกครอง ยอมรับความคิดเห็นของเด็ก สอนให้เด็กรู้จักคิด

2. คุณลักษณะด้านวิชาการ เช่น ค้นคว้าหาความรู้อยู่เสมอ ค้นคว้าหาเทคนิควิธีสอนใหม่ ๆ มาใช้ ติดตามความเคลื่อนไหวทางการศึกษา สนใจฟังการอภิปรายและปาฐกถา ฯลฯ

3. คุณลักษณะด้านมนุษยสัมพันธ์ เช่น มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียน บุคคลทั่วไป เพื่อนร่วมงาน และผู้บังคับบัญชา

4. คุณลักษณะด้านคุณธรรมและความประพฤติ เช่น ความเที่ยงธรรม ความเมตตา

กฎความยินดีในความสำเร็จของผู้อื่น ความซื่อสัตย์สุจริต การวางตนอย่างเหมาะสม ความรับผิดชอบในหน้าที่และการทำงาน ไม่อูหั่นศาสนาอื่น

5. คุณลักษณะด้านบุคลิกลักษณะ เช่น ไร้เรงแจ่มใส สุภาพอ่อนโยน ขยันขันแข็ง รูปร่างหน้าตาดี แต่งกายเหมาะสม มีความคล่องแคล่วว่องไว รู้จักควบคุมอารมณ์ มีความกระตือรือร้นในการทำงาน

เยาวรินทร์ จันทนวิสูตร (2536 : 12 - 14) กล่าวว่าเนื่องจากครูเป็นบุคคลสำคัญในการพัฒนาประเทศ ครูจึงเป็นบุคคลที่พึงมีประสิทธิภาพในการทำงานดังนี้

1. ประสิทธิภาพในการสอน หมายถึง พฤติกรรมต่าง ๆ ที่แสดงออกเพื่อกระตุ้นถ่ายทอด แนะนำ หรือหาวิธีการให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ และวิธีที่จะเรียน มีการทดสอบได้อย่างชัดเจน ปฏิบัติจริง เตรียมการสอนอย่างถี่ทุกครั้ง รู้จักใช้วิธีสอน และอุปกรณ์การสอนอย่างเหมาะสม มีความรู้เรื่องหลักสูตรดี ขยัน ตั้งใจสอน ช่วยเหลือและใส่ใจนักเรียนที่อ่อน สดแทรกการอบรมจรรยาบรรณในขณะสอนโดยให้สอดคล้องกับเนื้อหาที่กำลังเรียน เสนอ บทเรียนและกิจกรรมการเรียนการสอนให้เป็นที่สนใจของนักเรียน เพื่อให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อวิชาที่เรียน สามารถวิเคราะห์พฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงออกในขณะที่กำลังเรียน มีเทคนิคกลวิธีการวินิจฉัยและสอนซ่อมเสริมให้แก่นักเรียน

2. ประสิทธิภาพด้านสัมพันธ์ภาพกับนักเรียน หมายถึง พฤติกรรมที่มีเอื้ออภัยสัมพันธ์กับนักเรียน ให้ความรักและเมตตาแก่นักเรียนทั่วหน้ากัน ทำดีว่าให้นักเรียนทั้งรักทั้งเกรง ติดตามได้ตามทุกข์สุขของนักเรียนเสมอ เอาใจใส่แก่นักเรียนทั้งทางด้านการเรียน สุขภาพอนามัย และความประพฤติ ให้กำลังใจและยกย่องชมเชยเมื่อนักเรียนทำงานสำเร็จและได้ผลก้าวหน้า สนใจร่วมกิจกรรมของนักเรียน มีอารมณ์ดี รู้จักให้อภัยนักเรียน มีความอดกลั้นต่อการแสดงออกที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน ศึกษาศักดินและลงโทษนักเรียนอย่างยุติธรรม ตักเตือนและชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจเมื่อกระทำผิด รักษาความลับของนักเรียน มีความหวังดีต่อนักเรียนทุกคน ช่วยเหลือให้นักเรียนแก้ปัญหาด้วยตนเองได้

3. ประสิทธิภาพเกี่ยวกับความประพฤติ คุณธรรมและศีลธรรม หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออก หรือวางตนอย่างมีแบบแผน อยู่ในกรอบธรรมนิยมของสังคมอันเป็นที่ยอมรับกันทั่วไป

เช่น มีความกตัญญูทักเตือนผู้มีพระคุณ มีจิตใจโอบอ้อมอารี เชื่อเพื่อเผื่อแผ่ มีความประพฤติเรียบร้อย สุภาพอ่อนน้อม ยึดมั่นในศีลธรรม รู้จักนำหลักธรรมมาปฏิบัติให้เกิดประโยชน์แก่ตนเอง และสังคม ไม่หลงมัวเมาในอบายมุข รู้จักทำจิตใจให้ว่างผ่องใส ปราศจากกิเลส คิด พูด ทำอะไรคำนึงถึงเกียรติยศชื่อเสียงของตนเอง และวงศ์ตระกูล มีน้ำใจต่อคนทั่วไป

4. ประสิทธิภาพในด้านการปฏิบัติงานทั่วไป หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกเกี่ยวกับการพัฒนาโรงเรียนในด้านอื่น ๆ นอกจากการเรียนการสอน เช่น ปรับปรุงโรงเรียนให้เจริญก้าวหน้าดูแลรับผิดชอบทรัพย์สินสมบัติของโรงเรียน มีความภาคภูมิใจในงานอาชีพของตนเอง ไม่ย่อถอย มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความรับผิดชอบสูงในงานที่ได้รับมอบหมาย

5. ประสิทธิภาพด้านมนุษยสัมพันธ์ หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกอย่างมีศิลปะเพื่อจูงใจให้เกิดความร่วมมือในงานเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการ เช่น ให้การต้อนรับผู้มาติดต่อปรับปรุงตนเองให้เข้าได้กับคนทุกชั้นทุกสังคม ให้ความร่วมมือช่วยเหลือในการพัฒนาท้องถิ่น มองบุคคลอื่นและเพื่อนร่วมงานในแง่ดีเสมอ ไม่เป็นคนสอพลอ ไม่เห็นแก่ตัว ไม่เอาเปรียบผู้ร่วมงาน ไม่ก้าวก่ายงานของเพื่อนร่วมงาน แม้แต่ได้รับการขอร้อง ยินดีรับฟังคำวิจารณ์เกี่ยวกับข้อบกพร่องของงาน

6. ประสิทธิภาพเกี่ยวกับบุคลิกลักษณะท่าทาง หมายถึง พฤติกรรมโดยรวมที่แสดงออกมาอย่างเห็นได้ชัดเจน ไม่เกี่ยวกับคุณลักษณะอื่น เช่น ยิ้มแย้มอยู่เสมอ มีกิริยาสง่างามสงายเข้มแข็ง ไม่แสดงอาการอ่อนแออ่อนไหวให้คนอื่นเห็น เอาใจใส่กับการรักษาความสะอาดของร่างกาย มีนิสัยกระตือรือร้นกระฉับกระเฉงร่าเริง ไม่ย่อท้อ เป็นคนอ่อนน้อม เป็นมิตรกับคนทุกชั้น ไม่ทำตัวเป็นคนมีปมด้อย

เคอร์รี่ (Kerry. 1986 :171) กล่าวว่า การเป็นครูนั้นจำเป็นจะต้องมีทักษะและคุณลักษณะบางประการ เช่น มีความสามารถในการจัดการ มีความสามารถทางสติปัญญาในระดับสูง เชาวนปัญญาดี เนื่องจากงานสอนมีงานที่จะนั่งอยู่กับโต๊ะตลอดเวลา

จากการศึกษาดังกล่าว สิ่งที่ครูควรประพฤติปฏิบัติ เพื่อให้การจัดการศึกษาได้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด การเป็นครูที่ดีนั้น นอกจากมีคุณลักษณะเข้าเกณฑ์มาตรฐานด้านความรู้ ประสบการณ์ ทักษะการสอน รู้หน้าที่เป็นอย่างดี มีบุคลิกภาพที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์ และเปี่ยมด้วย

คุณธรรมแล้ว ครูยังจะต้องเน้นให้นักเรียนรู้จักคิดเป็น ทำเป็น แก้ไขหาเป็น รู้จักการใช้ความคิด
สติปัญญาอย่างรอบคอบในการตัดสินใจ โดยเฉพาะในปัจจุบันจะต้องรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง
ทันโลก ทันคน

คุณลักษณะของครูธุรกิจ

สิ่งสำคัญประการหนึ่งที่จะทำให้การศึกษาวรรจุจุดมุ่งหมายได้หรือไม่ มากน้อยเพียงใด
นั้น ขึ้นอยู่กับความรู้ความสามารถของครูที่จะถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ให้แก่นักเรียนได้ดี
เพียงใด อาจารย์ที่ทำหน้าที่สอนวิชาชีพจะต้องมีความรู้ทั้งทางด้านวิชาชีพ วิชาสัมพันธ์และวิชาครู
(ถาวร สารวิทย์ : 89 - 90)

ประภาศรี อมรสิน (2533 : 536 - 537) กล่าวว่าเนื้อหาวิชาธุรกิจเกือบทุก
วิชามักจะเป็นวิชาที่ประกอบด้วยหลักเกณฑ์ทางวิชาการ หรือ ภาคนทฤษฎีส่วนหนึ่งและการฝึกฝน
ปฏิบัติอีกส่วนหนึ่ง ซึ่งวิชาแต่ละวิชาทางธุรกิจหมายถึงเนื้อหาสาระ ความรู้ทางวิชาการ รวมถึง
ประสบการณ์ในการเรียนรู้ด้วย ฉะนั้นบทบาทของครูผู้สอนจึงมีส่วนสำคัญและเป็นองค์ประกอบ
ที่สำคัญที่จะก่อให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งจะต้องปรับปรุงบุคลิกภาพเสริมสร้าง
ความรู้และประสบการณ์อยู่เสมอ รวมทั้งมีเทคนิคการสอนที่เข้าใจและสนใจให้นักเรียนเกิดความ
ต้องการและสนใจที่จะเรียนรู้ ครูผู้สอนจึงจำเป็นต้องมีบทบาทการเป็นครูผู้สอนได้อย่างมี
ประสิทธิภาพ ดังนั้นครูผู้สอนวิชาธุรกิจ ควรมีคุณลักษณะ ดังต่อไปนี้

1. มีบุคลิกภาพส่วนตัวที่ดี ดังได้กล่าวมาแล้วว่า นักเรียนจะเรียนรู้ได้ดีก็ต่อเมื่อมี
ความสนใจครูผู้สอน ดังนั้นควรมีบุคลิกภาพของการเป็นครู หรืออาจจะเรียกได้ว่า "มีวิญญาณ
ของความเป็นครู" เช่น แต่งกายเหมาะสม มีความสุภาพอ่อนโยน มีความเมตตากรุณา มีขันติ มี
ความกระตือรือร้น มีลักษณะเป็นผู้นำ มีอารมณ์ขัน มีศรัทธาและความภูมิใจในความเป็นครูของตน
นอกจากนั้น ครูที่สอนวิชาธุรกิจ ควรมีบุคลิกลักษณะเป็นนักธุรกิจประกอบกัน หรืออาจจะต้องมี
"วิญญาณของความเป็นนักธุรกิจ" ด้วย เช่น ความคล่องแคล่วว่องไว มีทัศนะที่กว้างไกล มีการ
บริหารเวลาและวางแผนอย่างเหมาะสม มีความเที่ยงธรรม มีจรรยาวิชาชีพและคุณธรรม มี
ความอดทนขยันหมั่นเพียร มีความพยายามไม่ท้อถอย เป็น ฉะนั้น ครูผู้สอนวิชาธุรกิจจึงจำเป็นต้อง

จะต้องมีบุคลากรหลายลักษณะเข้าไว้ด้วยกัน เพื่อเป็นแบบอย่างและสร้างแรงจูงใจให้แก่ผู้เรียน
เกิดความภูมิใจและก่อให้เกิดการสนใจที่จะเรียนรู้

2. มีความรู้ทั่วไปอย่างกว้างขวาง ผู้ที่เป็นครูนั้นควรมีความรู้แต่เพียงด้านเดียว
หรือทางวิชาการเท่านั้น จำเป็นที่จะต้องมีความรู้อย่างกว้างขวางในหลาย ๆ ด้าน เช่น ความรู้
ทางเศรษฐศาสตร์ สังคมวิทยา พฤติกรรมศาสตร์ ความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม
การลงทุน และอื่น ๆ ที่เป็นองค์ประกอบของวิชาชีพ

3. มีความรู้ความสามารถในวิชาที่สอน รายวิชาที่สอนนั้นควรจะต้องทำความเข้าใจ
และแสวงหาความรู้ในรายละเอียดวิชาที่อยู่ในหลักสูตรรายวิชานั้น เพื่อจะได้นำมาวางแผนสอน
เรียงลำดับความยากง่าย ความต่อเนื่องของรายละเอียดเนื้อหา ฯลฯ

4. มีความสามารถในการสอน ความสามารถในการสอนของครูธุรกิจนั้นขึ้นอยู่กับ
เทคนิคการสอน ซึ่งเป็นศิลปะอย่างหนึ่งที่ครูทุกคนควรจะต้องฝึกฝนและปฏิบัติให้เกิดความชำนาญและ
ทักษะ มีความเชื่อมั่นในตนเอง องค์ประกอบที่จะสามารถทำให้ครูผู้สอนมี เทคนิคการสอน อย่างมี
ประสิทธิภาพนั้น ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบ "KASH" กล่าวคือ

K = Knowledge คือ ความรู้ในเนื้อหาวิชา เข้าใจจุดมุ่งหมายของการศึกษา
จุดมุ่งหมายของวิชาที่สอน

A = Attitude คือ ทศนคติ และเจตคติ ที่ดีต่อการเป็นครูสอน

S = Skill คือ ทักษะในการสอน มีความสามารถในการวางแผนการสอน
เข้าใจหลักการเรียนรู้และการสอน มีความสามารถ
ในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า มีความสามารถในการสอน
เป็นต้น

H = Habit คือ มีนิสัยรักความเป็นครู รักการสอน มุ่งความสำเร็จและ
ประสิทธิภาพในการสอน

กรมอาชีวศึกษา (2521 : 7) ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงในเรื่องการจัดการศึกษา
สายอาชีพ ได้กล่าวถึงครูสอนวิชาชีพว่า มีลักษณะที่แตกต่างจากครูสอนวิชาสามัญ และครูสอนวิชาชีพ

จะดำเนินการสอนให้สำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์ที่ว่าไว้ตามเนื้อหาของหลักสูตร จะต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติต่อไปนี้

1. เป็นผู้ที่มีทักษะในการทำงาน
2. เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในงานอาชีพมาแล้วพอสมควร
3. เป็นผู้ที่มีการคิดลื่นใจดี เป็นตัวอย่างอันดีของนักเรียน
4. เป็นผู้ที่มีความชำนาญในการสอน มีหลักวิชาครู รู้จักใช้อุปกรณ์การสอนและเข้าใจ

หลักการวัดผลที่ดี

5. เป็นผู้ชี้ช่องทางในการประกอบอาชีพแก่นักเรียน

จากการสัมภาษณ์อาจารย์ทางบริหารธุรกิจระดับอุดมศึกษาทั่วประเทศ ณ มหาวิทยาลัย เชียงใหม่ อุดลย์ จาตุรงค์กุลและคนอื่น ๆ (2525 : 45) ได้กล่าวถึงคุณสมบัติที่ดีของอาจารย์ผู้สอนวิชาทางธุรกิจ ในระดับอุดมศึกษา พอสรุปได้ดังนี้

1. บุคลิกภาพดี คือ การแต่งกาย มนุษยสัมพันธ์ ความประพฤติ การปฏิบัติตน
2. ความรู้ดี คือ มีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอนอย่างถ่องแท้และมีความรู้ทันสมัย ทัน

เหตุการณ์

3. ประสบการณ์ดี คือ มีประสบการณ์ในทางธุรกิจที่จะนำมาใช้ประโยชน์ในการเรียนการสอน

4. มีความรับผิดชอบ คือ มีการเตรียมการสอนอย่างสม่ำเสมอ มีความตรงต่อตรงเวลา หนึ่งตรวจสอบตัวเอง รับผิดชอบตัวเองและวิชาชีพ

5. มีเทคนิคในการถ่ายทอดความรู้ คือ รู้จักนำเอาวิธีการถ่ายทอดที่เหมาะสมกับ วาระโอกาสและปัญหาจนทำให้นักศึกษาเกิดความรู้ที่จะนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการประกอบอาชีพได้

วิฑูรย์ อุปถัมภ์ (2530 : ข - ค) ศึกษาสมรรถภาพของอาจารย์ผู้สอนวิชาชีพในวิทยาลัยครู พบว่า มีสมรรถภาพที่จำเป็นเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้

1. ด้านคุณสมบัติและเจตคติ ได้แก่

- 1.1 มีความรับผิดชอบต่องานในหน้าที่
- 1.2 มีความเสียสละอุทิศเวลาเพื่องาน
- 1.3 ซื่อสัตย์ ตรงต่อเวลา ไว้วางใจได้
- 1.4 มีเจตคติที่ดีต่องานในอาชีพ
- 1.5 ขยัน คล่องแคล่ว กระตือรือร้น
- 1.6 มีสุขภาพกายและจิตดี
- 1.7 มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
- 1.8 ใจคอหนักแน่นควบคุมอารมณ์ได้
- 1.9 เคารพกฎหมาย ระเบียบ วินัย และข้อบังคับของสถาบัน
- 1.10 มีมนุษยสัมพันธ์ดี เคารพผู้บังคับบัญชา
- 1.11 แต่งตัวเรียบร้อย สะอาด ทำทางเหมาะสม
- 1.12 มีลักษณะความเป็นผู้นำ
2. ด้านความรู้และทักษะ
 - 2.1 มีความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพเฉพาะ
 - 2.2 มีทักษะและประสบการณ์ทางวิชาชีพ
 - 2.3 มีความรู้เกี่ยวกับวัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือที่ใช้ในวิชาชีพเฉพาะ
 - 2.4 รู้จักวิเคราะห์ปัญหา หลักสูตร และการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพ
 - 2.5 มีความรู้เกี่ยวกับการแนะแนววิชาชีพ
 - 2.6 มีความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพครู
 - 2.7 มีความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพสัมพันธ์
 - 2.8 มีความรู้เกี่ยวกับจิตวิทยาวัยรุ่น
3. ด้านเทคนิคการสอน
 - 3.1 ให้ความชัดเจนในการสาธิตอุปกรณ์การสอน
 - 3.2 รู้จักวางแผนการสอน
 - 3.3 รู้เทคนิคการสร้างความก้าวหน้าให้กับนักเรียน

- 3.4 รู้จักสร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้เรียน
- 3.5 รู้จักวิธีสอนในชั้น
- 3.6 รู้เทคนิคการบูรณาการวิชาชีพเฉพาะกับวิชาอื่น
- 3.7 รู้การจัดระเบียบภายในห้องเรียน
- 3.8 รู้เทคนิคในการสอนหลายแบบ
- 3.9 รู้เทคนิคการทดสอบและประเมินผล
- 3.10 รู้การใช้อุปกรณ์โสตทัศนศึกษา
- 3.11 รู้ลำดับการสอนตามหลักสูตร

คัลคลาส และคณะ ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของครูธุรกิจที่สามารถทำให้บรรยากาศในการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลว่า ขึ้นอยู่กับลักษณะของครูที่มีส่วนทำให้สภาพในห้องเรียนน่าเรียนและน่าสนใจ ผู้สอนที่มีความรู้ทางเนื้อหาวิชาอย่างเดียวย่อมไม่เพียงพอ ผู้สอนจะต้องรู้จักสร้างสรวลศัรวลบรรยากาศในชั้นเรียนให้เหมาะสมกับสภาพห้องเรียน สภาพการเรียนด้วย เพื่อให้เกิดผลดีในการนำเทคนิคการสอนและวิธีสอนที่ดีไปใช้ให้ได้ผลในชั้นเรียน นอกจากนั้นการที่จะทำให้การเรียนการสอนสนุกสนาน ย่อมขึ้นอยู่กับครูผู้สอนที่สามารถปรับตัวได้เหมาะสมกับนักเรียน และสภาพของชั้นเรียนด้วย ซึ่ง คุณลักษณะ หรือ บุคลิกภาพของครู มีดังนี้

1. ครูธุรกิจต้องเป็นผู้ที่ไม่หยุดนิ่ง เคลื่อนไหวอยู่ตลอดเวลา (business teacher is dynamic) ครูที่ดีจะต้องสามารถกระตุ้นความสนใจของนักเรียนให้สนใจในการเรียน ครูจะต้องพยายามศึกษาค้นคว้า และตื่นตัวให้ทันเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในวงการธุรกิจในปัจจุบัน ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในโลกปัจจุบันที่กำลังก้าวหน้าและไปไกล ครูสามารถสร้างบรรยากาศในห้องเรียนให้สนุกสนาน นอกจากนั้น การแต่งกายของครูก็เป็นส่วนหนึ่งที่เรียกร้องความสนใจของนักเรียน ครูที่ดีควรแต่งกายให้สุภาพเรียบร้อย และเหมาะสม การแต่งกายให้สุภาพได้หมายความว่า ครูจะต้องให้เสื้อผ้าที่ทวิหรว ราคแพง และเปลี่ยนแบบใหม่ ๆ อยู่เสมอ แต่จะต้องแต่งกายให้สะอาดเรียบร้อย ใช้เสื้อผ้าที่ราคาพอสมควรแก่ฐานะ สีน่าดูฉลาด คำนึงถึงความประหยัด
2. ครูธุรกิจจะต้องเป็นผู้มีความรู้ (business teacher is scholarly) ครูที่มีความรู้ บางครั้งก็มิได้มีความชำนาญในการถ่ายทอดวิชาความรู้ให้แก่นักเรียนเสมอไป ดังนั้น

ครูที่ดีจะต้องรู้หลักการสอน มีเทคนิค และวิธีการถ่ายทอดวิชาความรู้และประสบการณ์ต่าง ๆ ให้แก่ผู้เรียน มีมนุษยสัมพันธ์อันดีกับนักเรียนและบุคคลทั่วไป ความรู้ที่ครูถ่ายทอดให้ ถ้านักเรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน เป็นความรู้ที่คิดค้นเพื่อนำไปประกอบอาชีพได้ จะช่วยให้นักเรียนมีความมั่นใจในตัวครู พร้อมทั้งจะเชื่อฟัง รับฟัง และปฏิบัติตาม

3. ครูธุรกิจจะต้องเป็นผู้ที่มีเหตุผล (business teacher is realistic) ครูจะต้องยอมรับความแตกต่างของนักเรียนแต่ละคนอย่างมีเหตุผล และเป็นกรรมเพื่อที่จะได้เลือกวิธีสอนและกิจกรรมที่เหมาะสมกับภูมิหลังของนักเรียนในการที่จะให้นักเรียนได้เกิดการเรียนรู้ ทั้งนี้ เพื่อลดช่องว่างของนักเรียน และขจัดความเครียดเกินความจำเป็นในชั้นเรียน อันจะทำให้การเรียนการสอนมีแต่ความเพลิดเพลิน และสนุกสนาน

4. ครูธุรกิจจะต้องเป็นประชาธิปไตย (business teacher is democratic) ครูธุรกิจควรจะต้องยึดถือหลักการของประชาธิปไตย เคารพและยึดมั่นในสิทธิของแต่ละบุคคลเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นในชั้นเรียนได้อย่างเสรี ครูจะต้องเปิดใจกว้าง ยอมรับฟังความคิดเห็นของนักเรียน ไม่ผูกขาดทางความคิดอยู่เพียงผู้เดียว ไม่ใช้ความรุนแรงเข้าตัดสินหรือเป็นผู้บังคับให้นักเรียนต้องปฏิบัติตามคำสั่งอยู่ตลอดเวลา ควรจะได้เคารพ และรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นบ้าง ทั้งนี้ ก็เพื่อสร้างสวรรค์ความสามัคคี และมนุษยสัมพันธ์อันดีต่อกัน ข้อเสนอแนะของนักเรียนบางประการอาจจะเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องในโอกาสต่อไป

ครูเปรียบเสมือนผู้เชี่ยวชาญในการสอน เป็นผู้ที่จะทำให้งานยากง่ายขึ้น เรียนมาเรียน นักเรียนเกิดความสนใจในการเรียนรู้ ครูที่ดีควรจะมีพฤติกรรมผู้นำทางด้านสัมพันธภาพ ซึ่งแสดงออกถึงความสามารถในการดำเนินงานต่าง ๆ โดยได้รับความนิยชมชอบ และความไว้วางใจจากนักเรียน ได้รับความนับถือ และมีสัมพันธ์อันอบอุ่นระหว่างครูกับนักเรียน และกับผู้ร่วมงาน นอกจากนั้น ครูควรจะมีพฤติกรรมด้านมนุษยสัมพันธ์ อันหมายถึงพฤติกรรมที่ครูมีความสัมพันธ์อันดีระหว่างนักเรียนกับครู และผู้ร่วมงานในด้านการสร้างสรรค์ ความเข้าใจในการดำเนินงาน และการติดต่อสื่อสาร เพื่อให้การดำเนินงานได้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ครูที่ดีจะต้องมีใจเมตตา กรุณา และความเมตตา ภูพานั้นต้องไม่ทำให้เสียความยุติธรรม ขาดความเสมอภาค

คุณลักษณะของครูธุรกิจที่ควรมีในสถานการณโลกธุรกิจในยุคปัจจุบัน และงานอาชีพธุรกิจ คือ ลักษณะของความเป็นผู้นำ ซึ่งครู จะเป็นแม่แบบ และแบบอย่างที่ดีในการแสดงออก หรือการถ่ายทอดให้นักศึกษาได้รับรู้ถึงคุณลักษณะของความเป็นผู้นำ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้เ็นนำไปสู่การประพฤติปฏิบัติของตนเองและคุณลักษณะความเป็นผู้นำที่ดี การในการประกอบอาชีพต่อไปใน ภายภาคหน้า ซึ่งได้มีผู้กล่าวถึงคุณสมบัติของผู้นำไว้ดังนี้

ทรงศักดิ์ ศรีภักดีสินธ์ (2523 : 1 - 2) ผู้นำ หมายถึงผู้ที่สามารถจัดการหรือ ำใช้หมู่คณะได้ดีที่สุด และจะต้องมีคุณสมบัติดังนี้ คือ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีวิจารณญาณ มีความรับผิดชอบ มีมนุษยสัมพันธ์ และต้องทำหน้าที่ตัดสินใจได้ดี

กิติ ดยัคคานนท์ (2532 : 19) ความเป็นผู้นำ คือศิลปะหรือความสามารถของบุคคล ที่จะจริงใจ หรือใช้อิทธิพลต่อบุคคลอื่นในสถานการณต่าง ๆ เพื่อปฏิบัติการและอำนวยการ โดย การใช้กระบวนการสื่อความหมายให้ร่วมมือกับตน ดำเนินการจนกระทั่งบรรลุผลสำเร็จตาม วัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ และคุณลักษณะของความเป็นผู้นำมีดังนี้

1. สุขภาพแข็งแรงดี
2. มีความรู้ดี
3. ทำทางและบุคลิกดี
4. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และความกระตือรือร้น
5. การตัดสินใจกับการใช้ดุลยพินิจที่ดี และถูกต้อง
6. มีความกล้าหาญ เด็ดขาด จริงจัง ไม่โลเล
7. มีความอดทน มีสมาธิในการทำงาน ใจคอหนักแน่น และควบคุมตนเอง
8. การสื่อความหมายที่ดี คำสั่งไม่คลุมเครือ หมายถึงการพูดเป็น และเขียนเป็น
9. ความไม่เห็นแก่ตัว เสียสละ ไม่ใช้อิทธิพล หรือสิทธิพิเศษในทางที่ผิด
10. มีมนุษยสัมพันธ์
11. มีการวางแผนและการดำเนินการตามแผนงาน
12. มีเทคนิคในการทำงาน
13. การให้คำแนะนำ และการฝึกสอนงาน

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

พัชนี สาริกบุตร (2509 : 30 อ้างถึงใน จินตนา มาพวง. 2520 : 9) ได้สำรวจคุณสมบัติของอาจารย์ในอุดมคติของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยชั้นสูงสุด พบว่า คุณสมบัติของอาจารย์ที่นิสิตคณะครุศาสตร์ พาณิชยศาสตร์และการบัญชี และคณะวิทยาศาสตร์ เห็นว่าสำคัญที่สุด คือ

1. รู้เนื้อหาวิชาการอย่างถ่องแท้
2. มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้
3. ให้คะแนนอย่างยุติธรรม
4. เป็นผู้สนใจแสวงหาความรู้ใหม่อยู่เสมอ
5. เข้าใจหลักสุตรดี

กมลการฝึกหัดครู (2523 : 156 - 168) โดยความร่วมมือของคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้ทำการวิจัยศึกษาสมรรถภาพที่จำเป็นสำหรับการเตรียมครู สำหรับโครงการนวัตกรรมทางการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า สมรรถภาพที่จำเป็นสำหรับครูประกอบด้วย

1. ความสามารถในการใช้หลักเกณฑ์เทคนิคและทักษะการสอน
2. ความสามารถในการจูงใจและการให้แรงเสริม
3. ความสามารถในการแนะแนวและการให้คำปรึกษา
4. ความสามารถในการประเมินผลการเรียนการสอน
5. ความสามารถในการกระบวนการกลุ่ม
6. ความสามารถในการสัมพันธ์กับบุคคลและชุมชน

อุทุมพร ทองอุไทย (2521 : 98 - 99) ได้ศึกษาความคิดเห็นของคณาจารย์บัณฑิตศึกษาศาสตร์ จำนวน 29 คน นิสิตบัณฑิตศึกษา จำนวน 162 คน และนิสิตปริญญาตรี จำนวน 137 คน ให้จัดลำดับตามเกณฑ์ค่าสหสัมพันธ์ของการจัดลำดับ โดยคณาจารย์กับนิสิตปริญญาตรีเป็น 0.5686 โดยคณาจารย์กับนิสิตปริญญาโทเป็น 0.4020 และโดยนิสิตปริญญาตรีเป็น 0.3639 จากผลการวิเคราะห์ สรุปว่า นิสิตและคณาจารย์ มีความคิดเห็นสอดคล้องกันในเรื่องลักษณะอาจารย์ในอุดมคติ ($P < .02$)

ลักษณะอาจารย์ในอุดมคติของคณาจารย์ตามลำดับที่พึงปรารถนา 5 ลำดับแรก ได้แก่

1. มีความรู้ทันสมัยกว้างขวางและถูกต้อง
2. ขวนขวายหาความรู้คู่ตัวอาจารย์เอง
3. มีการเตรียมการสอนอย่างดี
4. กำหนดจุดมุ่งหมายในการสอนอย่างชัดเจน
5. สนับสนุนให้นักศึกษาคิดเอง

ลักษณะอาจารย์ในอุดมคติของนิสิตปริญญาตรีตามลำดับที่พึงปรารถนา 5 ลำดับแรก ได้แก่

1. มีการเตรียมการสอนอย่างดี
2. มีความปรารถนาดีต่อนิสิตทั้งในและนอกห้องเรียน
3. มีความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาที่ทันสมัย กว้างขวางและถูกต้อง
4. ใช้ตัวอย่างข้อเปรียบเทียบและความจริงในการอธิบายได้อย่างเหมาะสม
5. บรรยายเรื่องเกี่ยวข้องแม้ว่าจะอยู่นอกเหนือจากเนื้อหา

ลักษณะอาจารย์ในอุดมคติของนิสิตบัณฑิตศึกษาตามลำดับที่พึงปรารถนา 5 ลำดับแรก ได้แก่

1. ใช้ตัวอย่างข้อเปรียบเทียบและความจริงในการอธิบายได้อย่างเหมาะสม
2. มีการเตรียมการสอนอย่างดี
3. มีความสนใจและสนุกในการสอน
4. ให้ความคิดใหม่ ๆ แก่นิสิตเพื่อเปิดความสนใจให้กว้างขวาง
5. จูงใจให้นิสิตทำงานอย่างดีที่สุด

ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2526 : 100 - 101) ได้กล่าวถึงการศึกษาทางการอุดมศึกษาไว้ในการบรรยายเรื่อง "หลักและวิธีการสอนในระดับอุดมศึกษา" ในการประชุมคณาจารย์คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เมื่อวันที่ 15 พฤศจิกายน 2523 ว่าศาสตราจารย์ทางการอุดมศึกษาในแคนาดาได้ออกแบบสอบถาม ถามบัณฑิตที่จบการศึกษาของมหาวิทยาลัยในแคนาดา ประมาณ 7,000 คน โดยให้ลำดับชื่ออาจารย์ที่สอนดีมีประสิทธิภาพ จำนวน 3 ท่าน พร้อมทั้งให้บอกด้วยว่าที่ดีมีประสิทธิภาพนั้น มีลักษณะและวิธีการอย่างไร จากนั้นนำมาหาความถี่สูงสุดเรียงจากมากไปหาน้อย ปรากฏผล 10 อันดับแรกดังนี้

1. รู้แน่ว่าในเนื้อหา
2. เตรียมการบรรยายอย่างดี มีขั้นตอน
3. สอนเนื้อหาที่สัมพันธ์กับชีวิต และนำไปใช้ได้
4. กระตุ้น สนับสนุนให้ผู้เรียนซักถาม และแสดงความคิดเห็น
5. กระจายความรู้ในวิชาของตน
6. เป็นกันเอง ติดต่อกับเข้าพบได้ง่าย
7. คำนึงถึงความก้าวหน้าของนิสิต
8. มีอารมณ์ขัน
9. เห็นอกเห็นใจ เมตตา กรุณา และให้ความอบอุ่น
10. ให้ความสำคัญอย่างมีประสิทธิภาพ

ไพฑูรย์ สินลารัตน์ ได้กล่าวสรุปถึงลักษณะของผู้สอน ที่สำคัญ 5 อันดับ ได้แก่

1. มีความรู้แน่ว่าในเนื้อหาที่สอน มีการศึกษาวิจัยค้นคว้ากว้างขวางในเรื่องที่สอน
2. มีความสามารถทางด้านการสอน โดยเฉพาะการเตรียมการสอนอย่างเป็นขั้นตอน
3. สอนอย่างวิเคราะห์ วิเคราะห์ สัมพันธ์ เรื่องที่สอนกับชีวิตและสังคม
4. มีความสัมพันธ์อันดีกับผู้เรียน เป็นกันเอง
5. มีความกระตือรือร้นอยู่เสมอ

พรทิพย์ อัจฉิมารังษี และคนอื่น ๆ (2531 : 22 - 35) ได้ทำการวิจัยเรื่องการสำรวจสมรรถนะวิชาชีพของครูธุรกิจระดับมัธยมศึกษาโดยสำรวจความคิดเห็นจากครูที่สอนวิชาทางด้านธุรกิจและพาณิชยกรรมสังกัดกรมสามัญศึกษาและกรมอาชีวศึกษาทั่วประเทศ จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 370 คน แล้วนำมาเปรียบเทียบสมรรถนะที่พึงจะมี โดยนำข้อมูลที่ได้จากการสอบถามความคิดเห็นของนักการศึกษาผู้ผลิตครูธุรกิจมาเป็นบรรทัดฐานของสมรรถนะวิชาชีพของครูธุรกิจที่พึงจะมี ซึ่งนักการศึกษาผู้ผลิตครูธุรกิจ คืออาจารย์ที่ทำหน้าที่ผลิตผู้สอนวิชาทางด้านธุรกิจและพาณิชยกรรมในสถาบันอุดมศึกษา ได้แก่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ศึกษาในเทศกกรมสามัญศึกษารวมทั้งสิ้น 40 ท่าน มีความคิดเห็นว่า ครูธุรกิจควรมีสมรรถนะด้าน ๆ เรียงตามลำดับต่อไปนี้

1. ด้านบุคลิกภาพ เรียงตามลำดับ 5 อันดับแรก ได้แก่
 - 1.1 เป็นคนตรงต่อเวลา
 - 1.2 สามารถสร้างทัศนคติที่ดีในอาชีพทางด้านธุรกิจและพาณิชย์กรรมต่อนักเรียน
 - 1.3 มีความภูมิใจที่เป็นครูสอนธุรกิจ
 - 1.4 มีความขยัน และมีความอดทนในการปฏิบัติงาน
 - 1.5 ใจเย็น สุภาพ รอบคอบ
2. ด้านการสอนวิชาที่เน้นไปในทางปฏิบัติ เรียงตามลำดับ 5 อันดับแรก ได้แก่
 - 2.1 จัดการสอนภาคปฏิบัติให้สอดคล้องกับภาคทฤษฎี
 - 2.2 ชี้แจงวิธีการและขั้นตอนการปฏิบัติงานได้อย่างละเอียดชัดเจน
 - 2.3 นำแหล่งความรู้ในท้องถิ่นมาใช้เป็นสื่อการเรียนการสอน
 - 2.4 บอกวัตถุประสงค์การเรียนและการฝึกปฏิบัติงานแก่นักเรียนก่อนลงมือปฏิบัติงาน
 - 2.5 สามารถทดลอง สาธิตหรือปฏิบัติให้นักเรียนดูเป็นตัวอย่างได้
3. ด้านการสอนวิชาที่เน้นไปในทางบรรยาย เรียงตามลำดับ 5 ลำดับแรก ได้แก่
 - 3.1 สร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนการสอนในชั้นเรียน
 - 3.2 เปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามและยินดีตอบคำถามนักเรียน
 - 3.3 สามารถยกตัวอย่างประกอบการสอนที่จะทำให้ให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนง่ายขึ้น
 - 3.4 มีความรู้และความเข้าใจในโครงสร้างหลักสูตรวิชาที่ตนสอน
 - 3.5 สามารถตั้งคำถามให้นักเรียนมีโอกาสพัฒนาความคิดในระดับสูงและเลือกใช้วิธีสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหา
4. ด้านวิชาการ เรียงลำดับ 5 ลำดับแรก ได้แก่
 - 4.1 สามารถอธิบายปัญหา หรือตอบปัญหาในวิชาที่สอนอย่างละเอียดชัดเจนถูกต้อง
 - 4.2 ติดตามข่าวสารเกี่ยวกับงานด้านธุรกิจและพาณิชย์กรรม
 - 4.3 มีความรู้พื้นฐานทางการศึกษา
 - 4.4 รู้จักตำราและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจและพาณิชย์กรรม
 - 4.5 ได้รับการศึกษาหรือฝึกอบรมในสาขาวิชาธุรกิจและพาณิชย์กรรมโดยตรง

ฉลอง บุญนันต์ และศุภชัย สุกรวรรณ (2527 : 60 - 61) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับ คุณลักษณะของอาจารย์มหาวิทยาลัยตามที่เสนอของนักศึกษาโดยมีจุดประสงค์ในการวิจัยเพื่อศึกษาว่า คุณลักษณะอาจารย์มหาวิทยาลัยตามที่เสนอของนักศึกษานั้นมีอะไรบ้าง และความคิดเห็นนี้แตกต่างกันอย่างไร ในบรรดานักศึกษากลุ่มต่าง ๆ ซึ่งจำแนกตามสาขาวิชาชีพ ชั้นเรียน และเพศชาย หญิง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย นักศึกษาระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2526 จาก 5 มหาวิทยาลัยทั่วประเทศ จำนวนทั้งสิ้น 824 คน เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 - 4 ใน 4 สาขา วิชาชีพคือ แพทยศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศึกษาศาสตร์ ผลการวิจัยพบว่า

คุณลักษณะสำหรับอาจารย์ตามที่เสนอนักศึกษา ที่สำคัญมากที่สุดเรียงตามลำดับ ได้แก่

1. มีความรู้ในวิชาที่สอน
2. การเตรียมการสอนประจำวัน
3. การสื่อความหมาย
4. การเคารพความคิดเห็นของนักศึกษา
5. การเข้าหาได้ง่าย

นักศึกษาทุกสาขาวิชา ทุกชั้นเรียนและเพศชายและเพศหญิง ตามที่กำหนดไว้ ในการวิจัย ระบุว่าคุณลักษณะสำหรับอาจารย์ ในด้านต่อไปนี้มีความสำคัญมากที่สุดเหมือนกัน คือ

1. ความรู้ในวิชาที่สอน
2. การเตรียมการสอนประจำวัน
3. การสื่อความหมาย

จากการวิจัยนี้ ผู้วิจัยสรุปว่าคุณลักษณะสำหรับอาจารย์ที่นักศึกษาเห็นว่าสำคัญมากที่สุด ได้แก่ คุณลักษณะด้านความรู้ (cognitive domain) โดยเฉพาะที่เกี่ยวกับวิชาที่สอนและคุณลักษณะด้านการปฏิบัติ (psychomotor domain) โดยเฉพาะที่เกี่ยวกับการเตรียมการสอนประจำวันและการสื่อความหมาย ส่วนคุณลักษณะด้านความรู้สึกและเจตคติ (affective domain) นั้นนักศึกษามองว่า สำคัญในอันดับรองจากทั้ง 2 ด้าน ดังกล่าวแล้วข้างต้น

เจสสิยา บุวิภักดี และคนอื่น ๆ (2520 : 365 - 369) วิจัยเรื่องลักษณะครูที่ดี โดยให้กลุ่มตัวอย่างซึ่งประกอบด้วยนักเรียน ครู ผู้ปกครอง ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารการศึกษา พระสงฆ์

และผู้ทรงคุณวุฒิ ให้ตอบคำถามจากแบบทดสอบปลายเปิด ปรากฏว่าคุณลักษณะครูที่ดี เรียงลำดับความสำคัญได้ดังนี้

1. มีความเที่ยงธรรม ซื่อสัตย์สุจริต และตรงต่อเวลา
2. มีความเข้าใจหลักสูตร ค้นหาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ รับผิดชอบในหน้าที่การทำงาน รับผิดชอบในการกระทำของตน ทำตนเป็นตัวอย่างที่ดี ยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
3. รู้จุดมุ่งหมายในการจัดการศึกษาของชาติ มีความสามารถในการอธิบาย การใช้ภาษา งดเว้นสิ่งเสียดสีทั้งปวง เอาใจใส่ป้องกันโรคติดต่อ มีความเมตตา กรุณา ไม่ทำตัวเสเพล ไม่กระทำความผิดเรื่องชู้สาว มีศรัทธาในอาชีพครู รู้จักปกครองแบบประชาธิปไตย รู้จักเด็ก เข้าใจเด็ก มีระเบียบวินัย มีเหตุผล ส่งเสริมความรักชาติ รู้จักรักษาความลับทางราชการ
4. มีความสามารถในการสอน การปกครองชั้น มีการปรับปรุงวิธีสอนอยู่เสมอ เอาใจใส่ในเรื่องความสะอาดของร่างกาย มีน้ำใจเป็นนักกีฬา มีอารมณ์ดีเป็นมิตรกับนักเรียน ช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหา และรู้จักใช้เหตุผลในการแก้ปัญหา

ประสงค์ แสงแก้ว (2521 : 51 - 56) ได้ศึกษาพฤติกรรมการสอนของอาจารย์วิทยาลัยครูลำปางตามที่สนใจและความคาดหวังของนักศึกษา พบว่า พฤติกรรมการสอนของครูที่นักศึกษาคาดหวังเป็นไปตามลำดับ ดังนี้

1. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน
2. การเสนอเนื้อหาในการดำเนินการสอน
3. การมอบหมายงาน
4. การจัดเตรียมการสอน
5. การประเมินผลการเรียนและใช้ข้อมูลย้อนกลับ
6. การควบคุมวินัยในการเรียน
7. การเสริมแรงทางการเรียน
8. การช่วยเหลือผู้เรียนเพิ่มขึ้น
9. การใช้อุปกรณ์การสอน

และศึกษาพบว่า นักศึกษากลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีทัศนะต่อพฤติกรรมการสอนของอาจารย์แตกต่างไปจาก นักศึกษากลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางและต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนนักศึกษากลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางและต่ำ มีทัศนะต่อพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ไม่แตกต่างกัน และนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีความคาดหวังต่อพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

นิยม ชวขบสัด (2522 : 7 - 8) ศึกษาการประเมินสมรรถภาพครูในเขตการศึกษา 3 ตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ สรุปสภาพของครูได้ 3 ประการ คือ

1. คุณลักษณะทางวิชาการและการสอน ได้แก่ เป็นผู้มีการรู้ดี ใฝ่หาความรู้และวิธีการใหม่ ๆ อยู่เสมอ มีความสามารถและทักษะในการถ่ายทอดความรู้ ใช้เทคนิคการสอนหลายแบบ มีความถนัดในทางวิชาที่สอนเป็นอย่างดี
2. มีสัมพันธ์ภาพกับนักเรียน คือ ให้ความสนิทสนมเป็นกันเอง ช่วยเหลือนักเรียน แก้ปัญหาและร่วมกิจกรรมนักเรียน มีเจตคติที่ดีต่อนักเรียน
3. คุณลักษณะด้านปฏิบัติงานทั่วไป เช่น มีความรับผิดชอบสูง ช่วยงานโรงเรียน ปฏิบัติงานอาชีพ

อรุณ พวงเดช (2517 : 112) ได้ศึกษาปัญหาความต้องการความรู้ในทางวิชาครู และคุณลักษณะของครูที่ดีของนักศึกษา ป.กศ.สูง วิทยาลัยครูพิบูลย์สงคราม จำนวน 400 คน พบว่า นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยผลการเรียนแตกต่างกัน มีความต้องการครู และความต้องการสิ่งที่จะได้รับจากอาจารย์ผู้สอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ปิ่นวดี จิระนารักษ์ (2519 : 94 - 102) ได้ศึกษาพฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2518 สังกัดภาควิชาต่างๆ 14 ภาควิชา จำนวน 112 คน โดยให้นิสิตระดับปริญญาตรีทุกระดับชั้น จำนวน 950 คน เป็นผู้ประเมินพฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์ พบว่า นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน ประเมินพฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นิโบล นิมกังวรัตน์ (2526 : 79) ศึกษาพฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์ พบว่า นักศึกษาที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง กับนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ประเมิน พฤติกรรมการสอนของอาจารย์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

งานวิจัยในประเทศ

วอทรูบา และไวท์ (Wotruba and Wright. 1975 : 653 - 661) ได้วิจัย การพัฒนาประสิทธิภาพการสอนของครู กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา คือ ผู้บริหาร ผู้เชี่ยวชาญ และนิสิตมหาวิทยาลัย ซาน เดียโก (San Diego University) แผนกบริหารธุรกิจ พบว่า ครูที่มีประสิทธิภาพจากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ จะมีความสามารถเรียงลำดับไว้ ดังนี้คือ มีทักษะในการสื่อความหมายอธิบายเรื่องยากให้เข้าใจง่าย มีเจตคติที่ดีต่อนักเรียน มีความรู้ทางวิชาการดี จัดลำดับขั้นตอนการถ่ายทอดวิชาการดี ใฝ่ใจทางวิชาการ ยุติธรรมในการประเมินผล ยึดหยุ่นในการสอน ส่งเสริมให้เด็กคิดได้ด้วยตนเอง มีบุคลิกลักษณะดี พูดดี เอาใจใส่ในการสอนดี ยอมรับฟังความคิดเห็นของนักเรียน เป็นนักวิเคราะห์ที่ดี ควบคุมตนเอง ได้ดี ให้ความกระจำและความร่วมมือในการอภิปรายของนักเรียน มีความสนใจกว้างขวาง รอบรู้ มอบหมายงานชัดเจน ใช้การประเมินผลปรับปรุงให้เด็กก้าวหน้า กระตุ้นให้เด็ก สนใจในการเรียน และชื่นชมผลสำเร็จของเด็ก เปิดกว้างในการสื่อความหมาย มีอารมณ์เป็น ไม่เลือกที่รักมักที่ชัง จัดบรรยากาศการเรียนอย่างเป็นกันเอง ส่งเสริมให้เด็กทำงานของเขา อย่างดีที่สุด เชื่อมั่นในตนเอง มีความรับผิดชอบ ตรวจสอบการมาเรียนของเด็กเสมอ สนใจ การสอนและสอนสนุก แนะนำแนวทางการคิดการค้นคว้า การเปรียบเทียบ ช่วยเหลือแนะนำ มากกว่าแนะนำ รู้จักใช้ถ้อยคำในการวิจารณ์ รู้เนื้อหาหลักสูตรวิชาครู สุขภาพดี มีเกียรติ เชื้อถือได้ ช่วยวางแผนการเรียนแก่เด็กเป็นครูชั้นอาชีพ เชื่อและยอมรับความแตกต่างของเด็ก ส่วนความเห็นของนักเรียนนั้นมุ่งหวังให้ครูมีความรู้แปลกใหม่มาสอน เป็นนักพูดที่ดี ยุติธรรมในการประเมินผล ส่งงานชัดเจน ใฝ่ใจในวิชาการ บอกจุดมุ่งหมายของการเรียน การสอน เปิดโอกาสให้นักเรียนคิดด้วยตนเอง

สำหรับผู้บริหารให้ความสำคัญในเรื่องการกระตุ้นให้เด็กทำงานด้วยตนเองให้มากที่สุด
สามารถอธิบายเรื่องยากให้เป็นเรื่องง่าย ส่งเสริมให้เด็กคิดด้วยตนเอง และส่งเสริมความ
ก้าวหน้าของเด็กโดยใช้ข้อมูลย้อนกลับ

และสรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่มเห็นว่า คุณลักษณะของอาจารย์ที่มีความสำคัญ
ได้แก่

1. มีความรู้กว้างขวางถูกต้องทันสมัย และรู้อย่างแท้จริง
2. มีความสนใจและอยากจะสอน
3. ทำให้บรรยากาศการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีชีวิตชีวา
4. กระตือรือร้นในวิชาที่สอน
5. อธิบายเข้าใจง่าย ยกตัวอย่างชัดเจน
6. ส่งเสริมความคิดให้แสดงความคิดเห็น
7. ส่งเสริมการทำงานเป็นกลุ่ม
8. ชอบช่วยเหลือนิสิตทั้งในและนอกห้องเรียน

โรเซนไชน์ และเฟริสท์ (Rosenshine and Furst. 1971 : 10 - 25) ได้
สรุปงานวิจัยที่เกี่ยวกับครูที่มีประสิทธิภาพในลักษณะการศึกษาพฤติกรรมของครู หรือสมรรถภาพ
ของครูที่มีผลต่อการเรียนของนักเรียน จำนวน 50 เรื่อง พบว่าตัวแปรที่สำคัญ ๆ ที่บ่งถึง
สมรรถภาพหรือความสามารถของครูที่มีประสิทธิภาพ ได้แก่

1. ความชัดเจนในการพูดสื่อสาร
2. การใช้วิธีสอนหลาย ๆ แบบ
3. ความกระตือรือร้น
4. ลักษณะการเน้นงานหรือการทำงานแบบบูรณาการ
5. การให้ออกาสนักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน
6. การรู้จักใช้แนวคิดของนักเรียน
7. การมีวิจาร์ญาณ
8. การตั้งคำถามและใช้คำถามที่เหมาะสม

เลห์มานน์ และมีห์เรนส์ (Lehmann and Mehrens. 1971 : 136) ได้สำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะของครูในอุดมคติ จากนิสิตวิทยาลัยเวสเทิร์น วอชิงตันสเตท (Western Washington State College) จำนวน 443 คน พบว่า ครูในอุดมคติควรมีลักษณะดังนี้

1. มีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอนอย่างกว้างขวาง และค้นคว้าหาความรู้ใหม่ ๆ เสมอ
2. มีความสนใจ และกระตือรือร้นในวิชาที่สอน
3. มีความยืดหยุ่น สามารถกระตุ้นให้นักเรียนสนใจ และสามารถสนองความต้องการของนักเรียนได้
4. เตรียมการสอนเป็นประจำ
5. ใช้ภาษาได้ถูกต้องเหมาะสม
6. มีความสามารถในการอธิบายอย่างชัดเจน แจ่มแจ้ง และคำนึงถึงระดับความสามารถของผู้เรียนแต่ละคนด้วย

กรีนวูด และคณะ (Greenwood and others. 1974 : 141 - 143) ได้ทำวิจัยเพื่อพัฒนาแบบประเมินพฤติกรรมการสอนในวิทยาลัย (Student Evaluation of College Teaching Behavior) พบว่าคุณลักษณะที่สำคัญของอาจารย์มีดังนี้

1. มีความสามารถทำให้การเรียนเข้าใจง่าย
2. มีการสอนที่ทันสมัย
3. มีความรับผิดชอบต่อนักเรียน ไม่หยุดสอนบ่อย ๆ
4. มีความเป็นกันเองกับนิสิต
5. รับฟังความคิดเห็นของนิสิต
6. รู้เทคนิคการวัดผล
7. ให้งานกระจำ และเหมาะสม
8. มีความรู้ทันเหตุการณ์
9. เข้าใจปัญหาของนิสิตได้ดี

ดinkin และ บิดเดิล (Dinkin and Biddle. 1974 : 361 - 405) ได้สำรวจงานวิจัย จำนวน 100 เรื่อง เกี่ยวกับพฤติกรรมของครูที่สัมพันธ์กับการเรียนและทัศนคติของนักเรียน สรุปได้ว่า สมรรถภาพที่สำคัญของครูที่มีประสิทธิภาพประกอบด้วย

1. ความสามารถของครูในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างราบรื่นเหมาะสม
2. ความสามารถที่จะชักจูงใจให้นักเรียนสนใจต่อกิจกรรมมีส่วนร่วมในการเรียนสามารถทำงานได้ตามล้าหลัง มีระเบียบวินัยในตนเอง

สรุปข้อมูลที่ได้จากเอกสารและผลงานวิจัย

การเรียนการสอนในสายวิชาชีพบริหารธุรกิจจะมีทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติควบคู่กันไป เพื่อให้ให้นักศึกษาพร้อมที่จะปฏิบัติงานและสามารถปรับปรุงตนเองให้ก้าวหน้าทันต่อวิวัฒนาการทางเทคโนโลยี มีระเบียบวินัย ความประณีต ความสำนึกในจรรยาอาชีพ คุณธรรม หน้าที่ และความรับผิดชอบต่อสังคมโดย จดมุ่งหมายนั้น เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ ความชำนาญ ตลอดจนมีเจตคติที่ดี และ นำเอาความรู้ ความสามารถที่เรียนมาไปใช้ในชีวิตประจำวัน และการประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ คุณลักษณะที่ดีของครูมีส่วนสำคัญในการที่จะนำผู้เรียนไปสู่เป้าหมายนั้นได้ จากเอกสาร และผลงานวิจัยดังกล่าวข้างต้น ครูธุรกิจจึงควรมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ด้านวิชาการ หมายถึง ความรู้ ความเข้าใจเป็นอย่างดีในวิชาที่สอน มีความสามารถในวิชาการ เนื้อหา หลักสูตร การวางแผนการสอนการจัดเตรียมการสอน การจัดเตรียมตำรา เอกสารต่าง ๆ ตลอดจนเตรียมวัสดุอุปกรณ์ เพื่อใช้ในการเรียนการสอน
2. ด้านการสอน หมายถึง ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์วิชาชีพ ประสบการณ์การสอน ทักษะในการถ่ายทอดความรู้ มีเทคนิคและวิธีสอน สามารถคัดเลือกวิธีสอนได้เหมาะสม สามารถนำวิธีการหรือความรู้ใหม่ ๆ มาใช้ประกอบการเรียนการสอนได้ และรู้จักใช้อุปกรณ์การสอนเพื่อช่วยเสริมให้นักศึกษาเข้าใจดียิ่งขึ้น

3. ด้านบุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะที่ครูแสดงออกทั้งกายและอารมณ์ ทางกาย หมายถึง มีบุคลิกดี มีร่างกายที่แข็งแรงสมบูรณ์ มีความขยันหมั่นเพียรในการทำงาน มีความกระตือรือร้นในการทำงาน มีความสามารถในการปรับตัวและการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีทางอารมณ์ หมายถึง รู้จักควบคุมอารมณ์ มีอารมณ์ดี ยิ้มแย้มแจ่มใส

4. ด้านคุณธรรมของครู หมายถึง ความมีเมตตากรุณา โอบอ้อมอารี มีความยุติธรรม มีความซื่อสัตย์ รักความเป็นธรรม การวางตนอย่างเหมาะสมกับความเป็นครู กระทำคนในสิ่งที่เป็นโยบายต่อสังคม และมีน้ำใจเป็นนักกีฬา ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์และสังคม เป็นคุณลักษณะของครูที่แสดงให้เห็นว่าเป็นผู้มีความรับผิดชอบต่อนักที่ทำงาน และเป็นผู้ประพฤติอยู่ในกรอบศีลธรรมอันดี

5. ด้านความเป็นผู้นำ หมายถึง ความสามารถของบุคคลที่จะูงใจหรือนำผู้อื่น เพื่อปฏิบัติงานให้สำเร็จตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ โดยจะต้องมีคุณสมบัติดังนี้ คือ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีวิจารญาณ มีความรับผิดชอบ มีมนุษยสัมพันธ์ และมีการตัดสินใจที่ดี

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาวิจัยเรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจ ตามทัศนะของนักศึกษา สาขาวิชาบริหารธุรกิจ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
3. วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล
4. วิธีจัดกระทำกับข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาสาขาวิชาบริหารธุรกิจระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 ภาคปกติ ซึ่งกำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2538 เฉพาะสาขาวิชาที่มีการเปิดสอนในทุกวิทยาเขต ได้แก่ สาขาวิชา การตลาด การบัญชี การเลขานุการ และคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในเขตกรุงเทพมหานคร รวม 5 วิทยาเขต คือ วิทยาเขตพัฒนการพระนคร วิทยาเขต จักรพงษ์ภูวนารถ วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ วิทยาเขตบพิตรพิมุขมหาเมฆ วิทยาเขตบพิตรพิมุข จักรวรรดิ มีนักศึกษา รวมทั้งสิ้น 1,430 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาสาขาวิชาบริหารธุรกิจระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 ภาคปกติ ซึ่งกำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2

ปีการศึกษา 2538 เฉพาะสาขาวิชาที่มีการเปิดสอนในทุกวิทยาเขต ได้แก่ สาขาวิชา การตลาด การบัญชี การเลขานุการ และคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในเขตกรุงเทพมหานคร รวม 5 วิทยาเขต คือ วิทยาเขตพัฒนการพระนคร วิทยาเขต จักรพงษ์วนารมย์ วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ วิทยาเขตบพิตรพิมุขมหาเมฆ วิทยาเขตบพิตรพิมุข จักรวรรดิ นักศึกษา จำนวน 375 คน ดังแสดงในตาราง 1 โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ใช้สาขาวิชาเป็นตัวแปรจำแนกตามสัดส่วน โดย เทียบจากตารางของ Yamane ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ระดับความเชื่อมั่น 95% จำนวน 316 คน (อุทุมพร จามรมาน. 2530 : 30)

ตาราง 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตามวิทยาเขต และสาขาวิชา

วิทยาเขต	การตลาด		การบัญชี		การเลขานุการ		คอมพิวเตอร์ ธุรกิจ		รวม	
	ประจำ	กลุ่ม	ประจำ	กลุ่ม	ประจำ	กลุ่ม	ประจำ	กลุ่ม	ประจำ	กลุ่ม
	กร	ตัว	กร	ตัว	กร	ตัว	กร	ตัว	กร	ตัว
		อย่าง		อย่าง		อย่าง		อย่าง		อย่าง
พัฒนการพระนคร	81	20	199	45	39	12	68	18	387	95
จักรพงษ์วนารมย์	95	22	107	25	34	12	97	24	333	83
เทคนิคกรุงเทพ	75	20	111	28	58	15	29	10	273	73
บพิตรพิมุข มหาเมฆ	38	12	79	20	37	12	39	12	193	56
บพิตรพิมุข จักรวรรดิ	39	12	136	32	35	12	34	12	244	68
รวม	328	86	632	150	203	63	267	76	1,430	375

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างดังต่อไปนี้

2.1 ศึกษารายละเอียดของวัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อทราบแนวทางและขอบเขตในการออกแบบสอบถาม

2.2 ศึกษาลักษณะรูปแบบและวิธีการเขียนแบบสอบถามจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.3 รวบรวมสาระและเนื้อหาต่างๆ ที่ได้จากเอกสาร และงานวิจัย สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจ ตามทัศนะของนักศึกษา แบ่งเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ที่ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ศึกษาอยู่ในสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขต สาขาวิชา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจ ตามทัศนะของนักศึกษา ใน 5 ด้าน ๆ ละ 15 ข้อ จำนวน 75 ข้อ ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านการสอน ด้านบุคลิกภาพ ด้านคุณธรรม และด้านความเป็นผู้นำ

ผู้ตอบแบบสอบถามประเมินตามมาตราส่วนประมาณค่า ของ Likert ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ระดับ ดังนี้

- 4 หมายถึง คุณลักษณะที่พึงประสงค์มากที่สุด
- 3 หมายถึง คุณลักษณะที่พึงประสงค์มาก
- 2 หมายถึง คุณลักษณะที่พึงประสงค์น้อย
- 1 หมายถึง คุณลักษณะที่พึงประสงค์น้อยที่สุด

2.4 นำแบบสอบถามให้คณะกรรมการควบคุมปริญญาภัณฑ์ตรวจสอบเพื่อปรับปรุงแก้ไข

2.5 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบ

ความเที่ยงตรงตามเนื้อหา

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

- 1. รองศาสตราจารย์ ดร.ส. วาสนา ประवालพฤกษ์
- 2. รองศาสตราจารย์ ดร.สมสรร วงษ์น้อย
- 3. รองศาสตราจารย์ ดร.สุภาพรณ อุวัระ

2.6 นำแบบสอบถามไปปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำเสนอต่อคณะกรรมการควบคุมปริญญาโทฯ พิจารณาตรวจสอบอีกครั้งหนึ่ง

2.7 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ กับนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล สายบริหารธุรกิจ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 ภาคบ่าย ศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2538 วิทยาเขตบึงนครนิคมมหาเมฆ ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในงานวิจัย รวม 4 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาการตลาด การบัญชี การเลขานุการ คอมพิวเตอร์ธุรกิจ สาขาวิชาละ 20 คน รวมทั้งสิ้น 80 คน

2.8 เก็บรวบรวมข้อมูล และทำการวิเคราะห์ค่าตอบจากแบบสอบถามที่ได้ทดลองใช้ โดยได้วิเคราะห์ ดังนี้

2.8.1 ค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) รายข้อรวม 75 ข้อโดยใช้ t-test เพื่อคัดเลือกข้อคำถามที่ค่าอำนาจจำแนกสูง คือ ข้อที่มีค่า t ตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป ตามเกณฑ์ของ เอ็ดเวิร์ด (Edwards, 1957 : 153) ซึ่งโดยภาพรวมแล้วใช้ได้ทุกข้อมีอยู่ 1 ข้อ คือ ข้อ 35 ในด้านบุคลิกภาพ ได้ค่าอำนาจจำแนกเท่ากับ 1.4595 ทั้งนี้เพื่อให้ให้นักศึกษาในรายด้านมีจำนวนข้อคำถามเท่ากันคือด้านละ 15 ข้อจึงนำข้อคำถามดังกล่าวขอคำแนะนำจากคณะกรรมการควบคุมปริญญาโทฯ ซึ่งพิจารณาให้ปรับปรุงจำนวนข้อคำถามเพื่อนำไปเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล

2.8.2 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha - coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (ล้วน สายยศ และ ยิ่งคง สายยศ, 2536 : 171) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม .96 แสดงว่าแบบสอบถามฉบับนี้มีความเชื่อมั่นทั้งฉบับสูง เหมาะสมสำหรับนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยในครั้งนี้

3. วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

3.1 ติดต่อขอหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลไปยัง ผู้อำนวยการวิทยาเขตทั้ง 5 วิทยาเขตของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ได้แก่ วิทยาเขตพัฒนชัยการพระนคร วิทยาเขตจักรพงษ์ ภูวนารถ วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ วิทยาเขตบึงนครนิคมมหาเมฆ วิทยาเขตบึงนครนิคมจักรวรรดิ

3.2 นำแบบสอบถามพร้อมซองหีบลูกโป่งไปเก็บข้อมูลด้วยตนเองที่วิทยาเขต
พัฒนการพระนคร วิทยาเขตจักรพงษ์ภูวนาถ วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ วิทยาเขตบดินทรพิมุข
มหาเมฆ วิทยาเขตบดินทรพิมุขจักรวรรดิ

3.3 รวบรวมแบบสอบถามที่สมบูรณ์จำนวน 375 ฉบับ นำมาตรวจให้คะแนนแบบสอบถาม
โดยการกำหนดน้ำหนักการให้คะแนนเป็น 4 ระดับ คือ

ระดับคะแนน 4 หมายถึง ผู้ตอบมีความคิดเห็นว่าควรมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์มากที่สุด

ระดับคะแนน 3 หมายถึง ผู้ตอบมีความคิดเห็นว่าควรมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์มาก

ระดับคะแนน 2 หมายถึง ผู้ตอบมีความคิดเห็นว่าควรมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์น้อย

ระดับคะแนน 1 หมายถึง ผู้ตอบมีความคิดเห็นว่าควรมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ น้อยที่สุด

3.4 นำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์ทางสถิติ และทดสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้

4. วิธีจัดการกับข้อมูล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกระทำการประมวลข้อมูลโดยใช้ โปรแกรมสำเร็จรูป
SPSS/PC⁺ (Statistical Package for the Social Sciences/Personal
Computer plus) โดยดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. วิเคราะห์สถานภาพของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าร้อยละ

2. วิเคราะห์คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจตามทัศนะของ นักศึกษาศาสนา

เทคโนโลยีราชมนคล โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

(Standard Deviation) เป็นรายข้อ รายคำ โดยภาพรวมของนักศึกษาศาสนาเทคโนโลยี

ซึ่งพิจารณาประเมินตามเกณฑ์ของเบสต์ (Best. 1981 : 179-189) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง ในระดับน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.00 หมายถึง ในระดับมากที่สุด

3. เปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจตามทัศนะของนักศึกษา ในแต่ละด้าน จำแนกตาม สาขาวิชา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้ F-test แบบ one-way ANOVA และตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีการของ เชฟเฟ (Scheffe's Method)

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 ค่าสถิติพื้นฐาน

5.1.1 ค่าร้อยละ

5.1.2 ค่าเฉลี่ย ใช้สูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2536 : 59)

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย
 $\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 N แทน จำนวนข้อมูลที่จะศึกษา

5.1.3 หาค่าความแปรปรวน ใช้สูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2536 : 70)

$$S^2 = \frac{N\sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}$$

เมื่อ S^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนน
 $\sum x^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
 $(\sum x)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
 N แทน จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

5.1.4 หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง ใช้สูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2536 : 64)

$$S = \sqrt{\frac{N\sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	S	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\sum x$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	$\sum x^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
	$(\sum x)^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
	N	แทน	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

5.2 สถิติสำหรับทดสอบสมมติฐาน

5.2.1 ใช้การทดสอบค่า F-test (ONE-WAY ANALYSIS OF VARIANCE :

ANOVA) ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง ใช้สูตร (ล้วน สายยศ และ
 ยิ่งคนา สายยศ. 2536 : 95)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ	F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาใน F-distribution
	MS_b	แทน	ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
	MS_w	แทน	ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

5.2.2 การเปรียบเทียบความเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของเชฟเฟ

(Scheffe's Method) ใช้สูตร (ล้วน สายยศ และยิ่งคนา สายยศ. 2536 : 95 - 113)

$$SD = \sqrt{(k-1) F(\alpha, df_1, df_2)} \sqrt{MS_w \sum_{j=1}^k \left(\frac{c_j}{n_j} \right)^2}$$

เมื่อ	SD	แทน	ค่าวิกฤตของ Scheffe
	k	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่นำมาเปรียบเทียบ
	$F(\infty, df_1, df_2)$	แทน	ค่า F ในตารางแจกแจงค่า F ที่มีค่า .05 หรือ .01 และ df_1 คือ ค่า df_b , df_2 คือ ค่า df_w หรือ df_E
	MS_w	แทน	ค่าความแปรปรวนภายในกลุ่ม
	C_j	แทน	สัมประสิทธิ์ contrast ซึ่งมีค่าเป็น 1, -1, 1, -1.....
	n_j	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม

5.3 สถิติที่ใช้หาคุณภาพของแบบสอบถาม มีดังนี้

5.3.1 หาค่าอำนาจจำแนกของข้อคำถาม โดยวิธีการของการแจกแจงที (t-distribution)

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{s^2_H}{n_H} + \frac{s^2_L}{n_L}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าอำนาจจำแนกของข้อคำถาม
	$\bar{X}_H$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มสูง
	$\bar{X}_L$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มต่ำ
	s^2_H	แทน	คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มสูง
	s^2_L	แทน	คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มต่ำ
	n_H	แทน	จำนวนของกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มสูง
	n_L	แทน	จำนวนของกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มต่ำ

5.3.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา
(Alpha - coefficient) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2536 : 170 - 171)

$$\alpha = \frac{K}{K - 1} \left\{ 1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right\}$$

เมื่อ α แทน ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
 K แทน จำนวนข้อของแบบสอบถาม
 $\sum s_i^2$ แทน ผลรวมของความแปรปรวนของแบบสอบถาม
 เป็นรายข้อ
 s_t^2 แทน ความแปรปรวนของเครื่องมือนี้รวมทั้งหมด

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อตกลงเกี่ยวกับการวิเคราะห์และแปลผล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจ ตามทัศนะของ นักศึกษาด้านเทคโนโลยีราชมงคล สบายบริหารธุรกิจ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t-distribution
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F-distribution
SS	แทน	ผลบวกกำลังสองของคะแนน (Sum of Square)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองของคะแนน (Mean Square)
df	แทน	ระดับนัยความเป็นอิสระ (Degree of freedom)
*	แทน	นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตที่ผู้ตอบแบบสอบถามศึกษาอยู่ สาขาวิชา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ทัศนะของนักศึกษาสาขาวิชาบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 ภาคปกติ เกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจ รวม 5 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านการสอน ด้านบุคลิกภาพ ด้านคุณธรรมของครู และด้านความเป็นผู้นำ

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจตามทัศนะของนักศึกษาสาขาวิชาบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในแต่ละด้าน โดยจำแนกตามสาขาวิชา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ผู้ตอบแบบสอบถาม ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขต ที่ผู้ตอบแบบสอบถามศึกษาอยู่ สาขาวิชา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังได้เสนอในตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนและร้อยละ ของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ วิทยาเขต สาขาวิชาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

สถานภาพ	จำนวน(คน)	คิดเป็น (ร้อยละ)
1. วิทยาเขต		
1.1 วิทยาลัยพระนคร	95	25.3
1.2 จักรพงษ์พานารณ	83	22.1
1.3 เทคนิครุงเทพ	73	19.5
1.4 บัณฑิตพัฒนมหาเมฆ	56	14.9
1.5 บัณฑิตพัฒนจักรวรรดิ	68	18.1
รวม	375	100
2. สาขาวิชา		
2.1 การตลาด	86	22.9
2.2 การบัญชี	150	40.0
2.3 การเลขานุการ	63	16.8
2.4 คอมพิวเตอร์ธุรกิจ	76	20.3
รวม	375	100

ตาราง 2 (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน(คน)	คิดเป็น (ร้อยละ)
3. <u>ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน</u>		
3.1 ต่ำ (คะแนนเฉลี่ยต่ำกว่า 2.00)	25	6.7
3.2 ปานกลาง (คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.00-2.50)	93	24.8
3.3 สูง (คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.50 ขึ้นไป)	257	68.5
รวม	375	100

จากตาราง 2 แสดงถึงจำนวนและร้อยละ ของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล จำแนกตามสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง ดังต่อไปนี้

1. วิทยาเขต

ผู้ตอบแบบสอบถามศึกษาอยู่ในสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขต ได้แก่

วิทยาเขต พณิชยการพระนคร จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 25.3 วิทยาเขตจักรพงษ์วนารักษ์ จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 22.1 วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 19.5 วิทยาเขตบดินทรไพรมหาคามาภิพ จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 14.9 วิทยาเขตบดินทรไพรมหจักรวรรดิ จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 18.1

2. สาขาวิชา

ผู้ตอบแบบสอบถามศึกษาอยู่ในสาขาวิชา การตลาด จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ

22.3 การบัญชี จำนวน 150 คน คิดเป็นร้อยละ 40.0 การเลขานุการ จำนวน 63 คน

คิดเป็นร้อยละ 16.8 คอมพิวเตอร์ธุรกิจ 76 คน คิดเป็นร้อยละ 20.3

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผู้ตอบแบบสอบถามมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ (คะแนนเฉลี่ยต่ำกว่า 2.00)

จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 6.7 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง (คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.00 - 2.50) จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 24.8 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง (คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.50 ขึ้นไป) จำนวน 257 คน คิดเป็นร้อยละ 68.5

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ทัศนคติของนักศึกษาสาขาบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 ภาคปกติ เกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจ รวม 5 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านการสอน ด้านบุคลิกภาพ ด้านคุณธรรมของครู และด้านความเป็นผู้นำ ดังได้เสนอในตาราง 3

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับที่พึงประสงค์ โดยรวมและรายด้าน

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจ	$\bar{X}$	S	ระดับที่พึงประสงค์
ด้านวิชาการ	3.26	.28	มาก
ด้านการสอน	3.31	.32	มาก
ด้านบุคลิกภาพ	3.47	.27	มาก
ด้านคุณธรรมของครู	3.48	.28	มาก
ด้านความเป็นผู้นำ	3.46	.29	มาก
รวม	3.40	.22	มาก

จากตาราง 3 แสดงว่า นักศึกษาสาขาบริหารธุรกิจ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตในกรุงเทพมหานคร มีทัศนคติเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจ รวมทุกด้านและรายด้านอยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยระดับมาก

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับที่พึงประสงค์ วิเคราะห์เป็นรายข้อ
ตามทัศนะของนักศึกษาสายวิชาบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วมทุกวิทยาเขต
ด้านวิชาการ

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจ	$\bar{X}$	S	ระดับที่พึงประสงค์
<u>คุณลักษณะด้านวิชาการ</u>			
1. มีความรู้ในวิชาที่สอนเป็นอย่างดี	3.78	.42	มากที่สุด
2. มีความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาที่ทันสมัยกว้างขวาง และถูกต้อง	3.61	.50	มากที่สุด
3. กำหนดจุดมุ่งหมายในการสอนอย่างชัดเจน	3.31	.52	มาก
4. นำความคิดและแนวทางใหม่ ๆ มาใช้ในการ แก้ปัญหาการสอน	3.43	.58	มาก
5. อธิบายเนื้อหาวิชาที่สอนได้อย่างละเอียด	3.51	.57	มากที่สุด
6. การเตรียมการสอนและวางแผนการสอน	3.32	.53	มาก
7. สามารถอภิปรายปัญหา และตอบปัญหาวิชาที่สอน ได้อย่างละเอียดชัดเจนและถูกต้อง	3.54	.57	มากที่สุด
8. นำเหตุการณ์ทางธุรกิจที่เกิดขึ้นจริงมาเป็น ตัวอย่างประกอบการอธิบายในวิชาที่สอน	3.29	.59	มาก
9. วิเคราะห์แนวโน้มทางธุรกิจในด้านที่เกี่ยวข้อง กับวิชาที่สอนได้อย่างมีหลักการ	3.10	.55	มาก
10. เขียนตำราในวิชาที่สอนและนำมาใช้ประกอบ การสอน	2.55	.73	มาก

ตาราง 4 (ต่อ)

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจ	$\bar{X}$	S	ระดับที่พึงประสงค์
11. มีเอกสารประกอบการสอนในวิชาที่สอน	3.06	.67	มาก
12. บอกถึงความสัมพันธ์ระหว่างวิชาต่าง ๆ ที่อยู่ ในหลักสูตรสาขาวิชาที่สอน	2.77	.68	มาก
13. ให้คำแนะนำเกี่ยวกับแหล่งความรู้ที่เกี่ยวข้อง กับวิชาที่สอน	3.14	.65	มาก
14. สนใจศึกษาค้นคว้าหาความรู้ทางวิชาการเพิ่มเติม อยู่เสมอ เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในการสอน	3.35	.56	มาก
15. ศึกษาอบรมดูงานอย่างสม่ำเสมอและสามารถ นำความรู้ที่ได้รับจากประสบการณ์มาถ่ายทอด ให้นักศึกษา	3.21	.61	มาก
รวม	3.26	.28	มาก

จากตาราง 4 แสดงว่า นักศึกษาสายวิชาบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตในกรุงเทพ มีทัศนะเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจ ในด้านวิชาการ เกณฑ์เฉลี่ยส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก และพบว่า นักศึกษามีความต้องการครูธุรกิจ ที่มีความรู้ ในวิชาที่สอนเป็นอย่างดี มีความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาที่ทันสมัยกว้างขวางและถูกต้อง สามารถ อธิบายเนื้อหาวิชาได้อย่างละเอียด สามารถอธิบายปัญหา ตอบปัญหาวิชาที่สอนได้อย่าง ละเอียดชัดเจนและถูกต้อง เกณฑ์เฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับที่พึงประสงค์ วิเคราะห์เป็นรายข้อ
ความคิดเห็นของนักศึกษาสายวิชาบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วมทุกวิทยาเขต
ด้านการสอน

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจ	$\bar{X}$	S	ระดับที่พึงประสงค์
<u>คุณลักษณะด้านการสอน</u>			
16. เลือกใช้วิธีการสอนแบบต่าง ๆ ได้เหมาะสม กับเนื้อหาวิชา	3.43	.56	มาก
17. เปิดโอกาสให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับการสอนของครู	3.15	.70	มาก
18. ชี้แจงแผนการเรียนรู้และวัตถุประสงค์ของ การเรียนรู้ก่อนเริ่มการสอน	2.98	.69	มาก
19. สามารถสื่อความหมายในการสอนได้คำใช้ภาษาพูด เหมาะสมกับระดับประสบการณ์ของผู้เรียน	3.53	.56	มากที่สุด
20. นำความรู้หรือวิทยาการใหม่ ๆ มาประกอบ การสอน	3.45	.58	มาก
21. เลือกใช้สื่อการสอนได้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา ที่สอน	3.34	.57	มาก
22. กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นใน การเรียนรู้และมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน	3.44	.63	มาก
23. สอนโดยพิจารณาถึงความพร้อมและความแตกต่าง ในการเรียนรู้ของผู้เรียน	3.35	.63	มาก
24. จัดการสอนภาคปฏิบัติให้สอดคล้องกับภาคทฤษฎี	3.25	.59	มาก
25. สอนการประยุกต์ทฤษฎีไปสู่การปฏิบัติ	3.34	.59	มาก

ตาราง 5 (ต่อ)

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจ	$\bar{X}$	S	ระดับที่พึงประสงค์
26. จัดหาหรือเชิญวิทยากรที่มีความรู้ ความสามารถ เหมาะสมมาให้ความรู้	2.91	.69	มาก
27. สอนด้วยความตั้งใจและมีความมั่นใจในการสอน	3.42	.55	มาก
28. ให้ความคิดใหม่ ๆ แก่นักศึกษา เปิดโอกาส ให้นักศึกษาอภิปรายอย่างกว้างขวาง	3.22	.64	มาก
29. มีความสนใจและสนุกในการสอน	3.54	.59	มากที่สุด
30. ยกตัวอย่างเปรียบเทียบและมีการฝึกศึกษา ประกอบการสอน	3.29	.62	มาก
รวม	3.31	.32	มาก

จากตาราง 5 แสดงว่า นักศึกษาสายวิชาชีพบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตในกรุงเทพ มีทัศนะเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจ ในด้านการสอน เกณฑ์เฉลี่ยส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก และพบว่า นักศึกษามีความต้องการครูธุรกิจ ที่มีความสามารถ สื่อความหมายในการสอนได้ดี ใช้ภาษาพูดเหมาะสมกับระดับประสบการณ์ของผู้เรียน ต้องการครูธุรกิจที่มีความสนใจและสนุกในการสอน เกณฑ์เฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับที่พึงประสงค์ วิเคราะห์เป็นรายข้อ
ตามทัศนะของนักศึกษาสายวิชาการธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วมทุกวิทยาเขต
ค่านบุคลิกภาพ

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจ	$\bar{X}$	S	ระดับที่พึงประสงค์
คุณลักษณะค่านบุคลิกภาพ			
31. สุขภาพร่างกายแข็งแรง	3.25	.55	มาก
32. มีรสนิยมในการแต่งกายสะอาดและเหมาะสม กับกาลเทศะ	3.28	.57	มาก
33. ละเอียดยึดถ่วง รอบคอบ เป็นระเบียบเรียบร้อย	3.20	.59	มาก
34. มีความกระตือรือร้น พัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา	3.42	.54	มาก
35. การพูดจาดี เข้าใจง่าย	3.66	.51	มากที่สุด
36. ใจเย็น ใจดี มองโลกในแง่ดี อารมณ์ดี อยู่เสมอ	3.66	.52	มากที่สุด
37. ควบคุมและระงับอารมณ์ได้ดี	3.66	.51	มากที่สุด
38. มีความน่าเชื่อถือ	3.60	.49	มากที่สุด
39. ตรงต่อเวลา	3.37	.62	มาก
40. สุขภาพอ่อนโยน ใจกว้างสุภาพ	3.41	.59	มาก
41. มีความสามารถในการสร้างสัมพันธ์ที่ดี สามารถปรับตัวเข้ากับทุกคน	3.49	.53	มาก
42. มีเหตุผลวิพากษ์ความคิดเห็น	3.62	.50	มากที่สุด
43. กล้าแสดงออก	3.33	.56	มาก
44. มีความขยันหมั่นเพียรในการทำงาน	3.32	.53	มาก

ตาราง 6 (ต่อ)

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจ	$\bar{x}$	S	ระดับที่พึงประสงค์
45. มีอารมณ์ขัน สร้างบรรยากาศความเป็นกันเอง ในขณะมีการเรียนการสอนรู้จักกระตุ้นให้ นักเรียนรู้สึกอยากเรียนอยู่ตลอดเวลา	3.70	.53	มากที่สุด
รวม	3.47	.27	มาก

จากตาราง 6 แสดงว่า นักศึกษาสายวิชาชีพบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตในกรุงเทพ มีทัศนะเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจ ในด้านบุคลิกภาพ เกณฑ์เฉลี่ยส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก และพบว่า นักศึกษามีความต้องการครูธุรกิจที่พูดจาดี เข้าใจง่าย ยิ้มแย้มแจ่มใส มองโลกในแง่ดี อารมณ์ดีอยู่เสมอ ควบคุมและระวังอารมณ์ได้ดี มีความน่าเชื่อถือ มีเหตุผลรับฟังความคิดเห็น ต้องการครูธุรกิจที่มีอารมณ์ขัน สร้างบรรยากาศ ความเป็นกันเองในขณะมีการเรียนการสอนรู้จักกระตุ้นให้นักเรียนรู้สึกอยากเรียนอยู่ตลอดเวลา เกณฑ์เฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับที่พึงประสงค์ วิเคราะห์เป็นรายข้อ
ตามทัศนะของนักศึกษาสายวิชาบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขต
ด้านคุณธรรมของครู

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจ	$\bar{X}$	S	ระดับที่พึงประสงค์
คุณลักษณะด้านคุณธรรมของครู			
46. เมตตา กรุณาต่อศิษย์	3.59	.50	มากที่สุด
47. มีความเที่ยงธรรม	3.65	.49	มากที่สุด
48. ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี	3.58	.52	มากที่สุด
49. ซื่อสัตย์สุจริตต่อตนเองและผู้อื่น	3.51	.53	มากที่สุด
50. วางตนอย่างเหมาะสม	3.47	.53	มาก
51. รับผิดชอบในหน้าที่การสอน	3.58	.52	มากที่สุด
52. มีความจริงใจ ปฏิบัติตนเป็นที่ไว้วางใจ	3.56	.51	มากที่สุด
53. ยินดีช่วยเหลือนักเรียนทุกคนเมื่อนักเรียน ประสบปัญหาทั้งด้านส่วนตัวและด้านการเรียน อย่างเสมอกัน	3.59	.56	มากที่สุด
54. ไม่หลงงมงายในอบายมุขทั้งปวง	3.46	.61	มาก
55. รักษาระเบียบวินัยอย่างเข้มงวดกวดขัน ต่อนักเรียนทุกคน	2.76	.77	มาก
56. คิดค้นปัญหาด้วยข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นความจริง	3.45	.51	มาก
57. รักและศรัทธาในวิชาชีพ	3.46	.52	มาก
58. ปฏิบัติต่อนักเรียนได้เหมาะสม	3.48	.51	มาก

ตาราง 7 (ต่อ)

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจ	$\bar{X}$	S	ระดับที่พึงประสงค์
59. สามารถรับฟังคำวิจารณ์ข้อบกพร่อง	3.48	.58	มาก
60. เข้าใจจิตใจและความรู้สึกของนักเรียน สามารถเข้ากับนักเรียนได้	3.63	.55	มากที่สุด
รวม	3.48	.28	มาก

จากตาราง 7 แสดงว่า นักศึกษาสายวิชาชีพบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตในกรุงเทพ มีทัศนะเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจ ในด้านคุณธรรมของครู เกณฑ์เฉลี่ยส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก และพบว่า นักศึกษามีความต้องการครูธุรกิจที่มีความเมตตา กรุณาต่อศิษย์ มีความเที่ยงธรรม ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ซื่อสัตย์สุจริตต่อตนเองและผู้อื่น รับผิดชอบหน้าที่การสอน มีความจริงจัง ปฏิบัติตนเป็นที่ไว้วางใจ ยินดีช่วยเหลือ นักเรียนทุกคนเมื่อนักเรียนประสบปัญหาทั้งด้านส่วนตัวและด้านการเรียนอย่างเสมอกัน เข้าถึง จิตใจและความรู้สึกของนักเรียนสามารถเข้ากับนักเรียนได้ เกณฑ์เฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับที่พึงประสงค์ วิเคราะห์เป็นรายข้อ
ตามทัศนะของนักศึกษาสายวิชาบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วมทุกวิทยาเขต
ด้านความเป็นผู้นำ

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจ	$\bar{X}$	S	ระดับที่พึงประสงค์
<u>คุณลักษณะความเป็นผู้นำ</u>			
61. เชื่อมั่นในตนเอง	3.45	.53	มาก
62. มีความรับผิดชอบ	3.63	.48	มากที่สุด
63. แก้ปัญหาได้รวดเร็วและเหมาะสม	3.45	.50	มาก
64. มีความฉลาดและมีไหวพริบปฏิภาณดี	3.52	.50	มากที่สุด
65. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และใช้ภูมิปัญญา	3.52	.51	มากที่สุด
66. มีความคิดสุ่มรอบคอบ	3.50	.53	มาก
67. มองการณ์ไกล	3.39	.54	มาก
68. มีมนุษยสัมพันธ์	3.68	.50	มากที่สุด
69. มีวิจาวณญาณ	3.51	.51	มากที่สุด
70. มีความมั่นใจกล้าที่จะตัดสินใจ และตัดสินใจได้ถูกต้อง	3.53	.53	มากที่สุด
71. มีความเข้มแข็งและหนักแน่น	3.21	.53	มาก
72. มีการวิเคราะห์สถานการณ์และ เตรียมการวางแผน	3.31	.53	มาก
73. มีความมุ่งมั่นในการทำงานให้ประสบความสำเร็จ	3.48	.52	มาก

ตาราง 8 (ต่อ)

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจ	$\bar{X}$	S	ระดับที่พึงประสงค์
74. ความสามารถในการพูดเจรจาจริงใจบุคคล	3.49	.55	มาก
75. มีระเบียบวินัย	3.28	.59	มาก
รวม	3.46	.29	มาก

จากตาราง 8 แสดงว่า นักศึกษาสายวิชาชีพบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตในกรุงเทพ มีทัศนะเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจ ในด้านความเป็นผู้นำ เกณฑ์เฉลี่ยส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก และพบว่านักศึกษามีความต้องการครูธุรกิจ ที่มีความรับผิดชอบ มีความฉลาดและมีไหวพริบปฏิภาณดี มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และใช้ภูมิปัญญา มีมนุษยสัมพันธ์ มีวิจารณญาณ มีความมั่นใจกล้าที่จะตัดสินใจและตัดสินใจได้ถูกต้อง เกณฑ์เฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจตามทัศนะของนักศึกษา

สายบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในแต่ละด้าน จำแนกตามสาขาวิชา

และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังได้เสนอในตาราง 9 - ตาราง 13

สมมติฐานข้อ 1 นักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาต่างกันมีทัศนะเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์

ของครูธุรกิจแตกต่างกัน

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับที่พึงประสงค์ของนักศึกษา

สายบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล จำแนกตามสาขาวิชา

คุณลักษณะ ที่พึงประสงค์	สาขาการตลาด			สาขาการบัญชี			สาขาการเลขานุการ			สาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ			รวม		
	$\bar{X}$	S	ระดับที่ พึงประสงค์	$\bar{X}$	S	ระดับที่ พึงประสงค์	$\bar{X}$	S	ระดับที่ พึงประสงค์	$\bar{X}$	S	ระดับที่ พึงประสงค์	$\bar{X}$	S	ระดับที่ พึงประสงค์
ด้านวิชาการ	3.26	.26	มาก	3.27	.29	มาก	3.30	.30	มาก	3.23	.26	มาก	3.26	.28	มาก
ด้านการสอน	3.32	.29	มาก	3.30	.35	มาก	3.32	.35	มาก	3.31	.27	มาก	3.31	.32	มาก
ด้านบุคลิกภาพ	3.48	.26	มาก	3.45	.29	มาก	3.47	.28	มาก	3.47	.27	มาก	3.47	.27	มาก
ด้านคุณธรรมของครู	3.50	.26	มาก	3.47	.29	มาก	3.47	.28	มาก	3.50	.29	มาก	3.48	.28	มาก
ด้านความเป็นผู้นำ	3.46	.26	มาก	3.45	.31	มาก	3.47	.31	มาก	3.49	.26	มาก	3.46	.29	มาก
รวม	3.40	.19	มาก	3.39	.24	มาก	3.40	.26	มาก	3.40	.21	มาก	3.40	.22	มาก

จากตาราง 9 แสดงว่า นักศึกษาที่สาขาวิชาต่างกัน มีทัศนะเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจ โดยรวมอยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยระดับมาก ($\bar{X} = 3.40$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านคุณธรรมของครู ($\bar{X} = 3.48$) ด้านบุคลิกภาพ ($\bar{X} = 3.47$) ด้านความเป็นผู้นำ ($\bar{X} = 3.46$) ด้านการสอน ($\bar{X} = 3.31$) และด้านวิชาการ ($\bar{X} = 3.26$)

นักศึกษานสาขาวิชาการตลาด มีทัศนะเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจ โดยรวมและรายด้านอยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยระดับมาก เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยในแต่ละด้านตามทัศนะของนักศึกษานสาขาวิชาการตลาด ต้องการและเห็นว่ามีควมสำคัญอันดับแรก คือ ด้านคุณธรรมของครู ($\bar{X} = 3.50$) ส่วนอันดับรองลงมา ได้แก่ ด้านบุคลิกภาพ ($\bar{X} = 3.48$) ด้านความเป็นผู้นำ ($\bar{X} = 3.46$) ด้านการสอน ($\bar{X} = 3.32$) และด้านวิชาการ ($\bar{X} = 3.26$)

นักศึกษานสาขาวิชาการบัญชี มีทัศนะเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจ โดยรวมและรายด้านอยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยระดับมาก เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยในแต่ละด้านตามทัศนะของนักศึกษานสาขาวิชาการบัญชี ต้องการและเห็นว่ามีควมสำคัญอันดับแรก คือ ด้านคุณธรรมของครู ($\bar{X} = 3.47$) ส่วนอันดับรองลงมา ได้แก่ ด้านความเป็นผู้นำ ($\bar{X} = 3.45$) ด้านบุคลิกภาพ ($\bar{X} = 3.45$) ด้านการสอน ($\bar{X} = 3.30$) และด้านวิชาการ ($\bar{X} = 3.27$)

นักศึกษานสาขาวิชาการเลขานุการ มีทัศนะเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจ โดยรวมและรายด้านอยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยระดับมาก เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ในแต่ละด้านตามทัศนะของนักศึกษานสาขาวิชาการเลขานุการ ต้องการและให้ความสำคัญในอันดับแรกเท่า ๆ กัน คือ ด้านบุคลิกภาพ ด้านคุณธรรมของครู ด้านความเป็นผู้นำ ($\bar{X} = 3.47$) ส่วนอันดับรองลงมา ได้แก่ ด้านการสอน ($\bar{X} = 3.32$) และด้านวิชาการ ($\bar{X} = 3.30$)

นักศึกษาในสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ มีทัศนะเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจ โดยรวมและรายด้านอยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยระดับมาก เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ในแต่ละด้านตามทัศนะของนักศึกษาสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ต้องการและเห็นว่ามีความสำคัญ อันดับแรก คือ ด้านคุณธรรมของครู ($\bar{X} = 3.50$) ส่วนอันดับรองลงมา ได้แก่ ด้านความเป็นผู้นำ ($\bar{X} = 3.49$) ด้านบุคลิกภาพ ($\bar{X} = 3.47$) ด้านการสอน ($\bar{X} = 3.31$) และด้านวิชาการ ($\bar{X} = 3.23$)

การเปรียบเทียบว่านักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาต่างกันที่คะแนนเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจแตกต่างกัน ใช้วิธีวิเคราะห์โดยทดสอบค่าเอฟ (F-test) ผลการวิเคราะห์ แสดงไว้ในตาราง 10

ตาราง 10 เปรียบเทียบคะแนนของนักศึกษาสายวิชาบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลที่เรียนสาขาวิชาต่างกัน เกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจ โดยรวมและรายด้าน

คุณลักษณะที่พึงประสงค์	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านวิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	3	0.17	.0573	.7432
	ภายในกลุ่ม	371	28.62	.0771	
	รวม	374	28.79		
ด้านการสอน	ระหว่างกลุ่ม	3	0.03	.0086	.0825
	ภายในกลุ่ม	371	38.72	.1044	
	รวม	374	38.74		
ด้านบุคลิกภาพ	ระหว่างกลุ่ม	3	0.04	.0121	.1595
	ภายในกลุ่ม	371	28.08	.0757	
	รวม	374	28.12		

ตาราง 10 (ต่อ)

คุณลักษณะ ที่พึงประสงค์	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านคุณธรรมของครู-	ระหว่างกลุ่ม	3	0.14	.0467	.5922
	ภายในกลุ่ม	371	29.28	.0789	
	รวม	374	29.42		
ด้านความเป็นผู้นำ	ระหว่างกลุ่ม	3	0.11	.0365	.4321
	ภายในกลุ่ม	371	31.33	.0844	
	รวม	374	31.44		
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3	0.02	.0064	.1249
	ภายในกลุ่ม	371	18.90	.0509	
	รวม	374	18.92		

จากตาราง 10 แสดงว่า นักศึกษาสายวิชาชีพบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
ที่เรียนต่างสาขาวิชา มีทัศนะเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจ ทั้งรายด้าน และ
โดยรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมมติฐานข้อ 2 นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีทัศนคติเกี่ยวกับคุณลักษณะ
ที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจแตกต่างกัน

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับที่พึงประสงค์ของนักศึกษาสายวิชา
บริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

คุณลักษณะ ที่พึงประสงค์	ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนต่ำ			ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนปานกลาง			ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนสูง			รวม		
	$\bar{X}$	S	ระดับที่ พึงประสงค์	$\bar{X}$	S	ระดับที่ พึงประสงค์	$\bar{X}$	S	ระดับที่ พึงประสงค์	$\bar{X}$	S	ระดับที่ พึงประสงค์
ด้านวิชาการ	3.26	.22	มาก	3.25	.29	มาก	3.27	.28	มาก	3.26	.28	มาก
ด้านการสอน	3.45	.27	มาก	3.24	.34	มาก	3.32	.31	มาก	3.31	.32	มาก
ด้านบุคลิกภาพ	3.51	.22	มากที่สุด	3.42	.29	มาก	3.48	.27	มาก	3.47	.27	มาก
ด้านคุณธรรมของครู	3.56	.26	มากที่สุด	3.48	.27	มาก	3.48	.28	มาก	3.48	.28	มาก
ด้านความเป็นผู้นำ	3.53	.15	มากที่สุด	3.43	.30	มาก	3.46	.30	มาก	3.46	.29	มาก
รวม	3.46	.16	มาก	3.36	.23	มาก	3.40	.23	มาก	3.40	.23	มาก

จากตาราง 11 แสดงว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีทัศนคติเกี่ยวกับ
คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจ โดยรวมอยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านคุณธรรมของครู ($\bar{X} = 3.48$) ด้านบุคลิกภาพ ($\bar{X} = 3.47$) ด้านความเป็นผู้นำ ($\bar{X} = 3.46$) ด้านการสอน ($\bar{X} = 3.31$) และด้านวิชาการ ($\bar{X} = 3.26$)

นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีทักษะโดยรวมอยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีทักษะเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจ ด้านบุคลิกภาพ ด้านคุณธรรมของครู ด้านความเป็นผู้นำ เกณฑ์เฉลี่ยอยู่ในระดับพึงประสงค์มากที่สุด และเมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ในแต่ละด้านตามทักษะของนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำต้องการและเห็นว่ามีค่าสำคัญ อันดับแรก คือ ด้านคุณธรรมของครู ($\bar{X} = 3.56$) ส่วนอันดับรองลงมาได้แก่ ด้านความเป็นผู้นำ ($\bar{X} = 3.53$) ด้านบุคลิกภาพ ($\bar{X} = 3.51$) ด้านการสอน ($\bar{X} = 3.45$) และด้านวิชาการ ($\bar{X} = 3.26$)

นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง มีทักษะเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจ โดยรวมและรายด้านอยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยระดับมาก เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ในแต่ละด้านตามทักษะของนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางต้องการและเห็นว่ามีค่าสำคัญ อันดับแรก คือ ด้านคุณธรรมของครู ($\bar{X} = 3.48$) ส่วนอันดับรองลงมาได้แก่ ด้านความเป็นผู้นำ ($\bar{X} = 3.43$) ด้านบุคลิกภาพ ($\bar{X} = 3.42$) ด้านวิชาการ ($\bar{X} = 3.25$) และ ด้านการสอน ($\bar{X} = 3.24$)

นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีทักษะเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจโดยรวมและรายด้านอยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยระดับมาก เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ในแต่ละด้านตามทักษะของนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ต้องการและให้ความสำคัญในอันดับแรกเท่า ๆ กัน คือ ด้านบุคลิกภาพ ด้านคุณธรรมของครู ($\bar{X} = 3.48$) ส่วนอันดับรองลงมา ด้านความเป็นผู้นำ ($\bar{X} = 3.46$) ได้แก่ ด้านการสอน ($\bar{X} = 3.32$) และด้านวิชาการ ($\bar{X} = 3.27$)

การเปรียบเทียบว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีทัศนคติเกี่ยวกับ
คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจแตกต่างกันหรือไม่ ใช้วิธีวิเคราะห์โดยทดสอบค่าเอฟ
(F-test) ผลการวิเคราะห์ แสดงไว้ในตาราง 12

ตาราง 12 เปรียบเทียบทัศนคติของนักศึกษาสาขาบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน เกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจ
โดยรวมและรายด้าน

คุณลักษณะ ที่พึงประสงค์	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านวิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	2	.04	.0218	.2821
	ภายในกลุ่ม	372	28.75	.0773	
	รวม	374	28.79		
ด้านการสอน	ระหว่างกลุ่ม	2	1.07	.5335	5.2673**
	ภายในกลุ่ม	372	37.68	.1013	
	รวม	374	38.74		
ด้านบุคลิกภาพ	ระหว่างกลุ่ม	2	.29	.1445	1.9313
	ภายในกลุ่ม	372	27.83	.0748	
	รวม	374	28.12		

ตาราง 12 (ต่อ)

คุณลักษณะ ที่พึงประสงค์	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านคุณธรรมของครู	ระหว่างกลุ่ม	2	.06	.0304	.3852
	ภายในกลุ่ม	372	29.36	.0789	
	รวม	374	29.42		
ด้านความเป็นผู้นำ	ระหว่างกลุ่ม	2	.34	.1685	2.0158
	ภายในกลุ่ม	372	31.10	.0836	
	รวม	374	31.44		
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	.23	.1139	2.2663
	ภายในกลุ่ม	372	18.69	.0502	
	รวม	374	18.92		

** หมายความว่าทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 12 แสดงว่า นักศึกษาสายวิชาชีพบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางเรียนต่ำ ปานกลาง และสูง มีทัศนะเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจ ด้านวิชาการ ด้านบุคลิกภาพ ด้านคุณธรรมของครู ด้านความเป็นผู้นำ และโดยรวมทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจ ด้านการสอน เป็นรายคู่ โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's Method) ดังแสดงในตาราง 13

ตาราง 13 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจ ในด้านการสอน
ของนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน จำแนกเป็นรายคู่

คุณลักษณะ	ผลสัมฤทธิ์		ปานกลาง	สูง	ต่ำ
ที่พึงประสงค์	ทางการเรียน	$\bar{X}$	3.2366	3.3243	3.4533
ด้านการสอน	ปานกลาง	3.2366	-	0.0877	0.2167**
	สูง	3.3243		-	0.1290
	ต่ำ	3.4533			-

** มีนัยที่สำคัยทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 13 แสดงให้เห็นว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ กับ นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง มีทัศนะเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ ครูธุรกิจ ด้านการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนสูงกับนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง และนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนต่ำ กับนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีทัศนะเกี่ยวกับคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจ ด้านการสอน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

บทนี้จะกล่าวครอบคลุมสาระสำคัญของความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า กลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการค้นคว้า อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ และข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยต่อไป ซึ่งจะได้กล่าวเป็นลำดับดังนี้

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจ ตามทัศนะของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า ในด้านวิชาการ ด้านการสอน ด้านบุคลิกภาพ ด้านคุณธรรมของครู ด้านความเป็นผู้นำ
2. เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจ ตามทัศนะของนักศึกษาระดับแต่ละด้าน โดยจำแนกตามสาขาวิชา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักศึกษาสายวิชาบริหารธุรกิจระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 ภาคปกติ ซึ่งศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2538 เฉพาะสาขาวิชาที่มีการเปิดสอนในทุกวิทยาเขต ได้แก่ สาขาวิชาการตลาด การบัญชี การเลขานุการ และคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า ในเขตกรุงเทพมหานคร รวม 5 วิทยาเขต คือ วิทยาเขตพัฒนียการพระนคร วิทยาเขตจักรพงษ์ภูวนาถ วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ วิทยาเขตบพิตรพิมุขมหาเมฆ วิทยาเขตบพิตรพิมุข จักรวรรดิ นักศึกษา จำนวน 375 คน โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามถึงทัศนะของนักศึกษา แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ โดยถามเรื่องวิทยาเขตที่ศึกษาอยู่ สาขาวิชา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจ ตามทัศนะของ นักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ รวม 5 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านการสอน ด้านบุคลิกภาพ ด้านคุณธรรมของครู และด้านความเป็นผู้นำ ข้อคำถามด้านละ 15 ข้อ รวมจำนวน 75 ข้อ

วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ติดต่อขอหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตรเพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลไปยัง ผู้อำนวยการวิทยาเขตทั้ง 5 วิทยาเขต ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ได้แก่ วิทยาเขตพัฒนการพระนคร วิทยาเขต จักรพงษ์ภูวนารถ วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ วิทยาเขตบดินทรพิมุขมหาเมฆ วิทยาเขตบดินทรพิมุข จักรวรรดิ
2. นำแบบสอบถามพร้อมหนังสือแนะนำตัวไปเก็บข้อมูลด้วยตนเองที่ วิทยาเขต พัฒนาการพระนคร วิทยาเขตจักรพงษ์ภูวนารถ วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ วิทยาเขตบดินทรพิมุข มหาเมฆ วิทยาเขตบดินทรพิมุขจักรวรรดิ ได้แบบสอบถามสมบูรณ์ทั้งหมด 375 ฉบับ คิดเป็น 100 %

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ จากแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ ครูธุรกิจ ตามทัศนะของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล สายวิชาบริหารธุรกิจ ระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 โดยใช้ โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ (Statistical Package for the Social Sciences/Personal Computer plus) โดยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. หาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าความเบี่ยงเบน มาตรฐาน (Standard Deviaion)
2. เปรียบเทียบค่าความแตกต่างตามทัศนะของนักศึกษาสายวิชาบริหารธุรกิจ สถาบัน เทคโนโลยีราชมงคล เกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจ จำแนกตามสาขาวิชาและ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้ F-test แบบ one-way ANOVA และเปรียบเทียบความแตกต่าง ของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธีการของ เชฟเฟ่ (Scheffe's Method)

สรุปผลการค้นคว้า

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยขอเสนอสรุปผลการวิจัยดังต่อไปนี้

1. รายละเอียดเกี่ยวกับสถานภาพของนักศึกษาสายบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยี ราชมงคล วิทยาเขตในกรุงเทพมหานคร ได้แก่
 - 1.1 นักศึกษาจากสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ที่ตอบแบบสอบถาม จำนวน 375 คน แบ่งเป็น วิทยาเขตพัฒนการพระนคร จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 25 วิทยาเขต จักรพงษ์ภูวนารถ จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 22.1 วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 19.5 วิทยาเขตบริหารนิคมหามาเมม จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 14.9 วิทยาเขตบริหารนิคมจักรวรรดิ จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 18.1

1.2 สาขาวิชาของนักศึกษา แบ่งเป็น สาขาวิชาการตลาด จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 22.9 สาขาวิชาการบัญชี จำนวน 150 คน คิดเป็นร้อยละ 40.0 สาขาวิชาการเลขานุการ จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 16.8 สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 20.3

1.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา แบ่งเป็น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ (คะแนนเฉลี่ยต่ำกว่า 2.00) จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 6.7 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง (คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.00 - 2.50) จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 24.8 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง (คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.50 ขึ้นไป) จำนวน 257 คน คิดเป็นร้อยละ 68.5

2. ผลการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจ ตามทัศนะของนักศึกษาสาขาวิชาบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตในกรุงเทพมหานคร ปรากฏว่า นักศึกษามีทัศนะเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจโดยส่วนรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.40$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ตามคุณลักษณะทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ด้านวิชาการ ด้านการสอน ด้านบุคลิกภาพ ด้านคุณธรรมของครู ด้านความเป็นผู้นำ อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับที่นักศึกษาเห็นว่ามีค่าเฉลี่ยซึ่งพิจารณาค่าเฉลี่ยจากมากไปหาค่าน้อย อันดับแรกได้แก่ ด้านคุณธรรมของครู ($\bar{X} = 3.48$) ด้านบุคลิกภาพ ($\bar{X} = 3.47$) ด้านความเป็นผู้นำ ($\bar{X} = 3.46$) ด้านการสอน ($\bar{X} = 3.31$) และด้านวิชาการ ($\bar{X} = 3.26$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อตามทัศนะของนักศึกษาสาขาวิชาบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล เกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจ ทั้ง 5 ด้าน มีดังต่อไปนี้

2.1 ด้านวิชาการ นักศึกษามีทัศนะเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจในด้านวิชาการ เกณฑ์ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า นักศึกษามีความต้องการครูธุรกิจที่มีความรู้ในวิชาที่สอนเป็นอย่างดีเป็นอันดับแรก ส่วนความต้องการในอันดับรองลงมา คือ ต้องการครูธุรกิจที่มีความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาที่ทันสมัยกว้างขวางและถูกต้อง สามารถอธิบายเนื้อหาวิชาได้อย่างละเอียด สามารถอธิบายปัญหา ตอบปัญหาวิชาที่สอนได้อย่างละเอียด ชัดเจนและถูกต้อง เกณฑ์เฉลี่ย

อยู่ในระดับที่พึงประสงค์มากที่สุด ส่วนเกณฑ์เฉลี่ยที่นักศึกษาพึงประสงค์อยู่ระดับมาก ได้แก่ นำความคิดและแนวทางใหม่ ๆ มาใช้ในการแก้ปัญหาและสอน สนใจศึกษา ค้นคว้า หาความรู้ทางวิชาการเพิ่มเติมอยู่เสมอ เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในการสอน การเตรียมการสอนและวางแผนการสอน กำหนดจุดมุ่งหมายในการสอนอย่างชัดเจน สามารถนำเหตุการณ์ทางธุรกิจที่เกิดขึ้นจริงมาเป็นตัวอย่างประกอบการอธิบายในวิชาที่สอน ศึกษาอบรมดูงานอย่างสม่ำเสมอ และสามารถนำความรู้ที่ได้รับ จากประสบการณ์มาถ่ายทอดให้นักศึกษา ให้คำแนะนำเกี่ยวกับแหล่งความรู้ที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่สอน วิเคราะห์แนวโน้มทางธุรกิจในด้านที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่สอน ได้อย่างมีหลักการ มีเอกสารประกอบการสอนในวิชาที่สอน สามารถบอกถึงความสัมพันธ์ระหว่างวิชาต่าง ๆ ที่อยู่หลักรูตรสาขาวิชาที่สอน และสามารถเขียนตำราในวิชาที่สอน และนำมาใช้ประกอบการสอน

2.2 ด้านการสอน นักศึกษามีทักษะเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจ ในการสอน เกณฑ์ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า นักศึกษามีความต้องการครูธุรกิจที่มีความสนใจและสนุกในการสอน เป็นอันดับแรก ส่วนความต้องการในอันดับรองลงมา คือ ต้องการครูธุรกิจที่สามารถสื่อความหมายในการสอนได้ดีใช้ภาษาพูดเหมาะสมกับระดับประสบการณ์ของผู้เรียน เกณฑ์เฉลี่ยอยู่ในระดับที่พึงประสงค์มากที่สุด ส่วนเกณฑ์เฉลี่ยที่นักศึกษาพึงประสงค์อยู่ระดับมาก ได้แก่ นำความรู้หรือวิทยาการใหม่ ๆ มาประกอบการสอน กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นในการเรียนและมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน เลือกใช้วิธีการสอนแบบต่าง ๆ ได้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา สอนด้วยความตั้งใจและมีความมั่นใจในการสอน สอนโดยพิจารณาถึงความพร้อมและความแตกต่างในการเรียนรู้ของผู้เรียน สอนการประยุกต์ทฤษฎีไปสู่การปฏิบัติ เลือกใช้สื่อการสอนได้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาที่สอน ยกตัวอย่างเปรียบเทียบและมีการฝึกศึกษาประกอบการสอน จัดการสอนภาคปฏิบัติให้สอดคล้องกับภาคทฤษฎี ให้ความสำคัญใหม่ ๆ แก่นักศึกษา เปิดโอกาสให้นักศึกษาอภิปรายอย่างกว้างขวางเปิดโอกาสให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนของครู ชี้แจงแผนการเรียนและวัตถุประสงค์ของการเรียนก่อนเริ่มการสอน จัดหาหรือเชิญวิทยากรที่มีความรู้ ความสามารถเหมาะสมมาให้ความรู้

2.3 ด้านบุคลิกภาพ นักศึกษามีทัศนะเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจ

ในด้านบุคลิกภาพ เกณฑ์ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า นักศึกษามีความต้องการครูธุรกิจที่มีอารมณ์เย็น สร้างบรรยากาศความเป็นกันเอง ในขณะที่การเรียนการสอนรู้จักกระตุ้นให้นักเรียนรู้สึกอยากเรียนอยู่ตลอดเวลา เป็นอันดับแรก ส่วนความต้องการในอันดับรองลงมา คือ ต้องการครูธุรกิจที่ยิ้มแย้ม แจ่มใส มองโลกในแง่ดี อารมณ์ดีอยู่เสมอ ควบคุมและระงับอารมณ์ได้ดี การพูดจาดี เข้าใจง่าย มีเหตุผลรับฟังความคิดเห็น มีความน่าเชื่อถือ เกณฑ์เฉลี่ยอยู่ในระดับที่พึงประสงค์มากที่สุด ส่วนเกณฑ์เฉลี่ยที่นักศึกษาพึงประสงค์อยู่ระดับมาก ได้แก่ มีความสามารถในการสร้างสัมพันธ์ที่ดี สามารถปรับตัวเข้ากับทุกคน มีความกระตือรือร้น พัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา สุภาพอ่อนโยน ใช้วาจาสุภาพ ตรงต่อเวลา กล้าแสดงออก มีความขยันหมั่นเพียรในการทำงาน มีวินัยในการแต่งกายสะอาดและเหมาะสมกับกาลเทศะ สุขภาพร่างกายแข็งแรง มีความละเอียดถี่ถ้วน รอบคอบ เป็นระเบียบเรียบร้อย

2.4 ด้านคุณธรรมของครู นักศึกษามีทัศนะเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์

ของครูธุรกิจในด้านคุณธรรมของครู เกณฑ์ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า นักศึกษามีความต้องการครูธุรกิจที่มีความเที่ยงธรรม เป็นอันดับแรก ส่วนความต้องการในอันดับรองลงมา คือ ต้องการครูธุรกิจที่เข้าใจจิตใจ และความรู้สึกของนักเรียน สามารถเข้ากับนักเรียนได้ ยินดีช่วยเหลือนักเรียนทุกคนเมื่อนักเรียนประสบปัญหาทั้งด้านส่วนตัวและด้านการเรียนอย่างเสมอภาค มีความเมตตา กรุณาต่อศิษย์ ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี รับผิดชอบในหน้าที่การสอน มีความจริงจัง ปฏิบัติตนเป็นที่ไว้วางใจ ซื่อสัตย์สุจริตต่อตนเองและผู้อื่น เกณฑ์เฉลี่ยอยู่ในระดับที่พึงประสงค์มากที่สุด ส่วนเกณฑ์เฉลี่ยที่นักศึกษาพึงประสงค์อยู่ระดับมาก ได้แก่ สามารถรับฟังคำวิจารณ์ข้อบกพร่อง ปฏิบัติต่อนักเรียนได้เหมาะสม วางตนอย่างเหมาะสม ไม่หลงงมงายในอบายมุขทั้งปวง รักและศรัทธาในวิชาชีพ ศักดิ์สิทธิ์ด้วยข้อมูลถูกต้องและเป็นความจริง รักษาระเบียบวินัยอย่างเข้มงวดกวดขันต่อนักเรียนทุกคน

2.5 ด้านความเป็นผู้นำ นักศึกษามีทัศนะเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจในด้านความเป็นผู้นำ เกณฑ์ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า นักศึกษามีความต้องการครูธุรกิจที่มีมนุษยสัมพันธ์ เป็นอันดับแรก ส่วนความต้องการในอันดับรองลงมา คือ ต้องการครูธุรกิจที่มีความรับผิดชอบ มีความมั่นใจ กล้าที่จะตัดสินใจ และตัดสินใจได้ถูกต้อง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และใช้ภูมิปัญญา มีความฉลาด และมีไหวพริบปฏิภาณดี มีวิจรรณญาณ เกณฑ์เฉลี่ยอยู่ในระดับที่พึงประสงค์มากที่สุด ส่วนเกณฑ์เฉลี่ยที่นักศึกษาพึงประสงค์อยู่ระดับมาก ได้แก่ มีความคิดสุจริตรอบคอบ ความสามารถในการพูดเจรจา ใจกว้างบุคคล มีความมุ่งมั่นในการทำงานให้ประสบความสำเร็จ มีความเชื่อมั่นในตนเอง แก้ปัญหาได้รวดเร็วและเหมาะสม มองการณ์ไกลมีการวิเคราะห์สถานการณ์และเตรียมการวางแผน มีระเบียบวินัย มีความเข้มแข็งและหนักแน่น

3. เปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจตามทัศนะของนักศึกษาสาขาวิชาบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในด้านต่าง ๆ ทั้ง 5 ด้าน จำแนกตามสาขาวิชา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3.1 นักศึกษาที่มีสาขาวิชาต่างกันมีทัศนะเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจโดยรวมทุกด้าน อยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยระดับมาก ($\bar{X} = 3.40$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า นักศึกษามีความต้องการและให้ความสำคัญเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจในด้านคุณธรรมของครู เป็นอันดับแรก ส่วนอันดับรองลงมาที่นักศึกษาได้ให้ความสำคัญ ได้แก่ ด้านบุคลิกภาพ ด้านความเป็นผู้นำ ด้านการสอน และด้านวิชาการ ตามลำดับ

3.2 นักศึกษาที่มีสาขาวิชาต่างกันมีทัศนะเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจโดยรวมทุกด้าน และรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.3 นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีทัศนะเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจ โดยรวมทุกด้าน อยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยระดับมาก ($\bar{X} = 3.40$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า นักศึกษามีความต้องการและให้ความสำคัญเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจในด้านคุณธรรมของครู

เป็นอันดับแรก ส่วนอันดับรองลงมา ที่นักศึกษาได้ให้ความสำคัญ ได้แก่ ด้านบุคลิกภาพ
ด้านความเป็นผู้นำ ด้านการสอน และด้านวิชาการ ตามลำดับ

3.4 นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีทัศนะเกี่ยวกับคุณลักษณะ
ที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจโดยรวมทุกด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณา
เป็นรายด้าน ด้านวิชาการ ด้านบุคลิกภาพ ด้านคุณธรรมของครู และด้านความเป็นผู้นำ
นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีทัศนะเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจ
แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนในด้านการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .01 และเมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ พบว่า ทัศนะของนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนต่ำ มีทัศนะเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจ ในด้านการสอนมากกว่า
นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง ส่วนนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ
และนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีทัศนะแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผล

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจ ตามทัศนะ
ของนักศึกษาสายวิชาบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในด้านวิชาการ ด้านการสอน
ด้านบุคลิกภาพ ด้านคุณธรรมของครู ด้านความเป็นผู้นำ

ผลการวิจัยปรากฏว่า นักศึกษาสายวิชาบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
มีทัศนะเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจ โดยเฉลี่ยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก และ
เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน

ผลการวิจัยสอดคล้องกับของ นงนุช สอนสุวิทย์ (2538 : 62 - 63) ที่ได้
ทำวิจัยเกี่ยวกับสมรรถนะของอาจารย์ผู้สอนวิชาทางธุรกิจ ในวิทยาลัยครู สหวิทยาลัยล้านนา
พบว่าความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อสมรรถนะของอาจารย์ผู้สอนวิชาธุรกิจ ตามสภาพที่คาดหวัง
อยู่ในระดับสูง และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ แจ่มจันทร์ กุลวิจิตร (2532 : 100) ที่พบว่า
นักศึกษาของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มีทัศนะต่อพฤติกรรมการสอนของอาจารย์อยู่ในระดับสูง

เช่นเดียวกัน ซึ่งตามธรรมชาติของคนมักมีความคาดหวัง ความต้องการ และพึงประสงค์
ในระดับสูงกว่าความเป็นจริงที่เป็นอยู่ ตรงตามหลักการของมาสโลว์ที่ว่า ความต้องการของ
พื้นฐานมนุษย์ ซึ่งมีความต้องการอยู่ตลอดเวลา และมากขึ้นไปเรื่อย ๆ ผลการวิจัยนี้ชี้ให้เห็นว่า
นักศึกษา มีทัศนะเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ
นักศึกษามีความคาดหวังว่าผู้ที่เป็นครูนั้นควรมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามแนวความคิดของ
ศรีสมร พุ่มสอาด (2530 : 44 - 49) คือ มีความรู้ในด้านวิชาการทั่ว ๆ ไปที่จะสอน
และวิชาครูอย่างกว้างขวาง ทันต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ มีเทคนิควิธีและความสามารถในการสอน
มีคุณสมบัติส่วนตัวที่ดี มีคุณธรรม มีศีลธรรมจรรยา เป็นแบบอย่างที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี
บุคลิกภาพดี สุขภาพแข็งแรง มีสุขภาพที่จิตใจ มีจิตใจเบิกบานแจ่มใส มีเมตตากรุณา ใจดี
อ่อนโยน มีสติปัญญา มีเหตุผล ละเว้นจากอบายมุขทั้งปวง เป็นผู้ทำงานด้านความรู้ การ
ปฏิบัติตน การประกอบอาชีพ การช่วยเหลือให้คำแนะนำและแก้ปัญหาต่าง ๆ สอดคล้องกับ
แนวความคิดของสุมน อมรวิวัฒน์ (2537 : 25) ได้กล่าวไว้ว่า ครูในสังคมยุคสารสนเทศ
ควรมีลักษณะต่าง ๆ 7 ลักษณะ ดังนี้คือ ครูควรมีสุขภาพดี ร่างกายแข็งแรง แต่งกายสะอาด
และมีท่าทางยิ้มแย้มแจ่มใส ครูจะต้องมีการตื่นตัวอยู่เสมอ จะต้องสนใจใฝ่รู้ กระฉับกระเฉง
พร้อมที่จะรับรู้ถึงเปลี่ยนแปลงและเผชิญกับปัญหาอย่างมีสติ ครูจะต้องมีความมั่นใจในตนเอง
กล้าแสดงความคิดเห็นสนับสนุนหรือโต้แย้งอย่างมีเหตุผล เป็นผู้มีความรอบรู้เนื่องจากได้อ่านมาก
ฟังมาก และรู้จักใช้วิจารณญาณวินิจฉัยตามความรู้และประสบการณ์ของตน เป็นผู้มนุษยสัมพันธ์
ที่ดี เป็นไกล่เกลี่ยมิตรกับบุคคลโดยทั่วไป เป็นคนฉลาด สามารถใช้ภาษาได้ตอบกับบุคคลอื่นได้
อย่างถูกต้อง รับฟังเรื่องราวต่าง ๆ ได้เข้าใจรวดเร็ว จับประเด็นได้ว่าอะไรสำคัญ อะไร
เป็นประเด็นหลักและประเด็นย่อย เป็นคนสุภาพเรียบร้อย มีกิริยาที่เหมาะสมกับบุคคล กาลเทศะ

ประเด็นที่สามารถนำมาอภิปรายอีกข้อหนึ่งก็คือ การที่นักศึกษามีทัศนะที่สอดคล้องกัน
อาจเนื่องมาจาก นักศึกษาในแต่ละวิทยาเขตมีความคิดเห็นที่คล้ายกัน คือการจัดสภาพแวดล้อม
ในการเรียนการสอนที่เหมาะสม และคล้ายคลึงกัน โดยนักศึกษานิสายวิชาบริหารธุรกิจนั้น
ได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ ความสามารถในการด้านวิชาการและด้านการปฏิบัติงานอย่างมีหลักเกณฑ์
ตามหลักวิชาการ โดยอาจารย์ผู้สอนในสายวิชาบริหารธุรกิจ ซึ่งได้รับนโยบายการจัดการศึกษา

ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลเพื่อนำมาปฏิบัติให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่เป็นรูปธรรม คือคุณภาพของนักศึกษา จากนโยบายการจัดการศึกษาโดยมุ่งเน้นบุคคลให้มีความเชี่ยวชาญเชิงปฏิบัติ ความเจนจัดทางวิชาการและมีคุณสมบัติที่จำเป็นตามลักษณะอาชีพ พร้อมทั้งทำงานและสามารถปรับปรุงตนเองให้ทันต่อวิวัฒนาการทางเทคโนโลยี รวมทั้งปลูกฝังความมีระเบียบวินัย ความประพฤติ ความสำนึกในจรรยาอาชีพ คุณธรรม ความรับผิดชอบต่อหน้าที่และสังคม และด้วยเหตุผลตามแนวความคิดของ พาทีนิ ไทยะจิตต์ (2535 : 52 - 57) กล่าวว่า บรรยาภาศองค์การในสังกัดระหว่างวิทยาเขตของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลมีการติดต่อสื่อสารที่ค่อนข้างมีประสิทธิภาพ การสนับสนุนและมาตรฐานงานอยู่ในระดับดี ผู้บริหารเป็นผู้มีประสบการณ์และโลกทัศน์ที่กว้างไกลในด้านธุรกิจ พยายามสร้างบรรยาภาศในการทำงานโดยการทำงานต่าง ๆ ให้อาจารย์อยู่เป็นตัวอย่าง วางระเบียบปฏิบัติ พัฒนาบุคลากร คือคุณภาพของอาจารย์ ให้มีความรู้ความสามารถในด้านวิชาชีพ การบริหารธุรกิจให้คิดเทียบกับการบริหารงานของเอกชน มีการปรับปรุงระบบการทำงานให้ทันสมัย ผู้บริหารพยายามกระตุ้นให้ อาจารย์มีการพัฒนาตนเองโดยสนับสนุนให้อาจารย์ไปศึกษาต่ออู่งานทั้งในและนอกประเทศ เพื่อให้อาจารย์นำความรู้และประสบการณ์มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ จัดโครงการ จัดหาตำราเรียนและผลิตตำราเรียน ส่งเสริมการวิจัยทางศาสตร์และทางการบริหารธุรกิจ เพื่อสนับสนุนให้อาจารย์ได้ศึกษาค้นคว้าวิทยาการใหม่ ๆ พัฒนาระบบ การประเมินผลและประเมินการทำงานของอาจารย์เพื่อสร้างความเป็นธรรมในการประเมินผลการปฏิบัติงานและเป็นมาตรฐานเดียวกัน

เมื่อพิจารณาเรียงลำดับที่พึงประสงค์ตามทัศนะของนักศึกษา แล้ว ปรากฏว่าที่นักศึกษาเห็นว่ามีผลสำคัญซึ่งพิจารณาค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย อันดับแรกได้แก่ ด้านคุณธรรมของครู ด้านบุคลิกภาพ ด้านความเป็นผู้นำ ด้านการสอน และด้านวิชาการตามลำดับ นั่นที่นักศึกษามีความคิดเห็นสอดคล้องกันในด้านคุณธรรมของครู ด้านบุคลิกภาพ และเมื่อพิจารณาจากรายข้อในอันดับที่พึงประสงค์มากที่สุด เป็นอันดับแรกที่พึงประสงค์ในด้านคุณธรรมของครูคือ นักศึกษาต้องการครูธุรกิจที่มีความเที่ยงธรรม ส่วนอันดับที่พึงประสงค์มากที่สุด เป็นอันดับแรกที่พึงประสงค์ในด้านบุคลิกภาพ คือ นักศึกษามีความต้องการครูธุรกิจที่มีอารมณ์ขัน สร้างบรรยาภาศความเป็นกันเอง ในขณะที่การเรียนการสอนผู้จัดกระตุ้นให้นักเรียนรู้สึกอยากเรียน

อยู่ตลอดเวลา ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ประภาศิต จันทิ (2536 : 133 - 134) ศึกษาพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนในวิทยาลัยครู สหวิทยาลัยอีสานเหนือ ตามทัศนะของอาจารย์และนักศึกษา พบว่า พฤติกรรมการสอนที่ใช้ปฏิบัติการสอนอยู่ในระดับมากและเป็นอันดับหนึ่ง คือ ด้านคุณธรรมและบุคลิกภาพ สาเหตุที่เป็นเช่นนั้น เพราะว่า คุณธรรมและบุคลิกภาพของครูเป็นสิ่งที่สำคัญที่จะสร้างเจตคติ ความคิดและเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักศึกษา เจตคติเป็นความรู้สึที่ผู้เรียนมีต่อสิ่งที่เรียน ซึ่งนับว่ามีความสำคัญไม่น้อยไปกว่าความรู้หรือประสบการณ์ที่ได้รับ ดังที่ บันลือ พฤกษะวัน (2534 : 63) ให้ทัศนะไว้ว่า ผู้เรียนจะมีความรู้สึกนิยมยกย่องบุคคลที่เขาเลื่อมใส มักเกิดจากศรัทธา จากประสบการณ์ที่เขาได้พบเห็น และผู้เรียนอยากประพฤติดนให้เหมือน หรือมีบุคลิกที่เช่นเดียวกับบุคคลที่เขาศรัทธา ศรัทธาเป็นจุดหลอมรวมของพฤติกรรมต่าง ๆ เหล่านี้คือ บุคลิกที่พบเห็นเป็นสง่า ความสมส่วน ท่าทางและการแต่งกาย ซึ่งเป็นภาพรวมที่พบเห็นภายนอก ความพึงพอใจจากการปฏิสัมพันธ์ ได้รับการบอกเล่าหรือทราบถึงผลงาน ความคิดเด่นในด้านใดด้านหนึ่ง ซึ่งเป็นเรื่องความสามารถเฉพาะตัวความสนใจเข้าใจและเห็นอกเห็นใจผู้เรียน ย่อมสร้างศรัทธาให้เกิดในตัวผู้เรียนได้ดี

คุณลักษณะด้านความเป็นผู้นำ นักศึกษามีความคิดเห็นสอดคล้องกันในระดับมาก และเห็นว่ามีความสำคัญในอันดับรองลงมาจากด้านคุณธรรมและด้านบุคลิกภาพ อาจจะเป็นเพราะเห็นว่าคุณลักษณะของครูผู้ทรงอิทธิพลในสถานการณ์โลกธุรกิจในปัจจุบัน และงานอาชีพธุรกิจคือ ลักษณะของความเป็นผู้นำ ซึ่งครู จะเป็นแม่แบบ และแบบอย่างที่ดีในการแสดงออก หรือการถ่ายทอดให้นักศึกษาได้รับรู้ถึงคุณลักษณะของความเป็นผู้นำ (Leadership) เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ ยินนำไปสู่การประพฤติปฏิบัติของตนเองและคุณลักษณะความเป็นผู้นำที่ดี การในการประกอบอาชีพต่อไปในภายภาคหน้า ดังนั้นในการเรียนการสอนครูซึ่งมีหน้าที่ปฏิบัติการสอนเป็นผูู้ปใกล้ชิดกับนักเรียนมากที่สุด พฤติกรรมของครูจะมีอิทธิพลต่อนักเรียนมาก และมีผลกระทบต่อการเรียนการสอนด้วย การจัดการเรียนการสอนจะมีประสิทธิภาพ ปัจจัยที่มีอิทธิพลอย่างมากก็คือ ความเป็นผู้นำของครูนั่นเอง ถ้าเป็นผู้นำไม่ได้ก็เป็นผู้นำด้อยแล้เรียน ควบคุมชั้นเรียนไม่ได้ เพราะครูจะเป็นผู้นำชั้นเรียนต้องควบคุมนักเรียนให้อยู่ในระเบียบวินัย ถ้าไม่มีความเป็นผู้นำอยู่ในตัวแล้วก็จะนำนักเรียนไม่ได้การสอนนักเรียนก็จะไม่เคารพและเชื่อฟัง ดังนั้นความเป็นผู้นำ

ของครู จึงมีความสำคัญและจำเป็น ซึ่งจะทำให้นักเรียนมีทั้งสนใจและตั้งใจเล่าเรียน รวมทั้งสามารถนำความรู้มาใช้ในการเรียนสม่ำเสมออีกด้วย ซึ่งทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ในการเป็นผู้นำที่ดำเนิน กิจกรรมจากรายชื่อกิจกรรมที่นักศึกษาต้องการ ในอันดับที่พึงประสงค์มากที่สุด เป็นอันดับแรกที่พึงประสงค์คือ ได้แก่ นักศึกษามีความต้องการความรู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ เป็นอันดับแรก ส่วนความต้องการในอันดับรองลงมา คือ ต้องการความรู้ที่มีความรับผิดชอบ มีความมั่นใจกล้าที่จะตัดสินใจ และตัดสินใจได้ถูกต้อง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และใช้ภูมิปัญญา มีความฉลาดและมีไหวพริบปฏิภาณดี มีวิจรรย์ญาณ ซึ่งสอดคล้องกับสุมน อมรวิวัฒน์ (2536 : 68 - 69) ได้กล่าวไว้ถึงครูในสังคมยุคสารสนเทศ ควรมีลักษณะตรงตามที่นักศึกษาพึงประสงค์ดังกล่าว

คุณลักษณะด้านการสอน ซึ่งนักศึกษาได้ให้ความสำคัญในอันดับต่อมาและได้ให้ความสำคัญจากรายชื่อกิจกรรมตามที่พึงประสงค์มากที่สุดเป็นอันดับแรกคือ ครูจะต้องมีความสนใจและสนใจในการสอน การสอนเป็นภาระหลักและสำคัญประการหนึ่งของครูผู้สอน การสร้างบรรยากาศในการเรียนการสอนที่ดีควรมีอารมณ์ขันว่า เริงยิ้มแจ่มใสขณะทำการสอน ทำให้การเรียนการสอนไม่เคร่งเครียด ก็จะเป็นการสร้างบรรยากาศในการเรียนการสอนที่ดี ดังที่สมพร สุทธิชัย (2525 : 50) ได้เสนอแนวคิดว่าการสร้างบรรยากาศของการเรียนการสอนที่ดี จะทำให้ผู้เรียนมีจิตใจดี อารมณ์แจ่มใสกระฉับกระเฉง มีความตั้งใจเรียน ทำให้เรียนรู้ได้ดีและได้มาก การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจึงควรจะต้องเต็มไปด้วยความสนุกสนานเพลิดเพลิน ให้เรียนได้เรียนและทำกิจกรรมอย่างมีชีวิตชีวา และทั้งนี้การสอนให้ผู้เรียนเกิด ความสนุกสนานหรือการมีอารมณ์ขันของครู ควรจะต้องเป็นไปในแนวทางที่ก่อให้เกิดค่านิยมที่ดี (ยนต์ ปุ่มจิต. 2534 : 108) และจากการประชุมทางวิชาการเรื่อง "ธุรกิจศึกษาในกระแสการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม" ผจญ ชินอะชนะ (2539 : 1 - 2) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับครูสายบริหารธุรกิจในยุคโลกาภิวัตน์ ไว้ว่า การเป็นผู้สอนในสายวิชาชีพจะมีลักษณะพิเศษที่แตกต่างกับผู้สอนในวิชาสามัญอื่น ๆ กล่าวคือ ตัวผู้สอนจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจในสายวิชาชีพของตน เช่น ผู้สอนสายบริหารธุรกิจจะต้องมีพื้นฐานความรู้ทางด้านบริหารธุรกิจเป็นหลัก และ นอกจากนั้นยังจะต้องมีทักษะด้านการถ่ายทอดความรู้

ในวิชาชีพอย่างดียิ่งด้วย ในระดับที่สามารถประกอบอาชีพได้อย่างดี ด้านน้ำหนักของความรู้พื้นฐานด้านวิชาชีพ และทักษะด้านความเป็นครูมาเปรียบเทียบและชั่งความสำคัญ ดูแล้ว จะพบว่าทั้งสองมีความสำคัญเท่า ๆ กัน อาจสรุปได้ว่าครูผู้สอนธุรกิจจะต้องมีสมรรถภาพที่สมดุลย์กันทั้งด้านเนื้อหาวิชาการและทักษะการสอน นั้นหมายความว่าผู้สอนจะขาดความสนใจด้านใดด้านหนึ่งไม่ได้เลย ผู้สอนจะต้องศึกษาเพิ่มเติมตลอดเวลา ส่วนประสิทธิภาพการสอนวิชาชีพบริหารธุรกิจอยู่ที่ว่าผู้สอนจะต้องจัดให้มีการเรียนรู้ในเชิงทฤษฎี และปฏิบัติ จนผู้เรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้

คุณลักษณะด้านวิชาการ นักศึกษาได้ให้ความสำคัญ และพิจารณาในรายข้อคำถาม ตามทักษะที่พึงประสงค์มากที่สุดเป็นอันดับแรก คือ นักศึกษาต้องการครูธุรกิจที่มีความรู้ในวิชาที่สอนเป็นอย่างดี การสอนซึ่งเป็นหน้าที่หลักของครู ย่อมทำให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และมีทักษะในการสาขาวิชาที่ตนสอนอย่างกว้างขวาง จนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันอย่างเหมาะสม ตลอดจนเป็นผู้มีความประพฤติดี ประพฤติชอบ มีคุณธรรม เป็นพลเมืองดี มีประสิทธิภาพของสังคม และประเทศชาติ การที่นักเรียนจะมีความรู้ และมีความประพฤติดังกล่าวได้นั้น ครูจะต้องมีความรู้ในวิชาที่สอนเป็นอย่างดี อันเป็นปัจจัยส่งเสริมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ บรรลุเป้าหมาย เช่น ความรู้ในสาขาวิชาการที่สอนอย่างกว้างขวางจนนักเรียนที่เรียนวิชานั้น ๆ ได้รับความรู้อย่างกว้างขวางตรงตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร รู้หลักวิธีการสอนแบบต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งวิธีสอนสาขาวิชาที่ตนรับผิดชอบอยู่เป็นอย่างดี รู้เทคนิคการใช้อุปกรณ์การศึกษา และสามารถเลือกใช้ได้อย่างเหมาะสมกับบทเรียน รู้จักหลักการสร้างสื่อการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม ถูกต้องกับบทเรียน รู้หลักการวัดผลและประเมินผลการศึกษา รู้นโยบายและจุดมุ่งหมายการศึกษา ตลอดจนแผนการศึกษาแห่งชาติเป็นอย่างดี รู้จิตวิทยาพัฒนาการ จิตวิทยาการเรียนรู้ ตลอดจนรู้ธรรมชาติของมนุษย์และความต้องการของมนุษย์ เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ศรีสมร พุ่มสะอาด (2530 : 44 - 49) เกี่ยวกับคุณลักษณะของครูที่ดี ควรมีลักษณะดังกล่าวคือ ต้องมีความรู้ในด้านวิชาการทั่ว ๆ ไปที่จะสอน และวิชาครูอย่างกว้างขวางและทันต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ ตรงกับคำกล่าวของ ไพฑูรย์ สินลาวัฒน์ (2537 : 24) กล่าวไว้ว่าในปัจจุบันเทคโนโลยีมีประสิทธิภาพกว้างขวางมาก และก่อให้เกิดผลในการเรียน

การสอนทุกแง่มุม เราต้องใช้ประโยชน์ให้เต็มที่และตรงตามความต้องการ เช่น โทรศัพท์
ดาวเทียม จะก่อให้เกิดการเรียนรู้ทันโลกทันสมัย ดังนั้นในการจัดการศึกษาในยุคสารสนเทศ
ครูจะต้องเข้าใจธรรมชาติเนื้อหา กระบวนการและขั้นตอนที่อยู่เบื้องหลังของข่าวสารเป็นอย่างดี
เพื่อให้สามารถเข้าถึงเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว และเข้าใจอย่างลึกซึ้ง และใช้ได้จริง ครู
จะต้องติดตามความเคลื่อนไหวหรือการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีที่มีอยู่ นอกจากนี้ครูควร
หาหน้าที่สร้างคนให้รู้จักคิดและรู้จักเลือกใช้เทคโนโลยีให้เป็นประโยชน์ต่อสังคมมากที่สุด

2. ผลการวิเคราะห์ตามสมมติฐานข้อที่ 1 นักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาต่างกันมีทักษะ
เกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจแตกต่างกัน

ผลการวิจัยปรากฏว่านักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาต่างกันมีทักษะเกี่ยวกับคุณลักษณะ
ที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจ โดยรวมทุกด้าน และรายด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านการสอน
ด้านบุคลิกภาพ ด้านคุณธรรมของครู ด้านความเป็นผู้นำ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่วางไว้ ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับผลการวิจัย
ของ ประสงค์ แสงแก้ว (2521 : 54 - 56) ได้ศึกษาพฤติกรรมการสอนของอาจารย์
วิทยาลัยครูลำปางตามทักษะและความคาดหวังของนักศึกษา พบว่า นักศึกษาที่เรียนวิชาเอกต่างกัน
มีทักษะต่อพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ไม่แตกต่างกัน และนักศึกษาที่เรียนวิชาเอกต่างกัน มี
ความคาดหวังต่อพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ไม่แตกต่างกัน ตรงกับที่ วรณา วิไลรัตน์
(2528 : 62) ศึกษาพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ตามทักษะของนิสิตภาคสมทบระดับปริญญาตรี
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พลศึกษา จำนวน 757 คน ใน 5 วิชาเอก คือ
พลศึกษา สุขศึกษา ภาษาไทย วิทยาศาสตร์ และสังคมศาสตร์ พบว่า นิสิตที่เรียนวิชาเอกต่างกัน
มีทักษะต่อพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ไม่แตกต่างกัน

การที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ปัจจุบันการจัดการเรียนการสอนของ
สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล สายบริหารธุรกิจ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ได้มีการ
พัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง โดยคณะกรรมการดำเนินการพัฒนาหลักสูตรและการสอนเทคโนโลยี
สายบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล เพื่อให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม

แห่งชาติ นับตั้งแต่ฉบับที่ 1 จนถึงฉบับที่ 7 และในปัจจุบันได้มีการพัฒนาหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2536 ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับแผนพัฒนากำลังคนของชาติ รุมนุมหมายของหลักสูตรสาขาวิชาบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล กำหนดไว้ว่า

2.1 เพื่อพัฒนากำลังคนระดับกลางด้านบริหารธุรกิจ ให้มีความรู้ความสามารถด้านวิชาชีพเพื่อเป็นนักปฏิบัติการเชิงวิชาการในงานบริหารธุรกิจทั่วไปและให้ความชำนาญในการปฏิบัติงานเฉพาะสาขา ได้แก่ การตลาด การโฆษณา การเลขานุการ การจัดการ การบัญชี การเงิน คอมพิวเตอร์ธุรกิจ ภาษาธุรกิจ การโรงแรม การท่องเที่ยว และอื่น ๆ ผู้สำเร็จการศึกษาจะมีชื่อเรียกตามความชำนาญเฉพาะสาขานั้น ๆ

2.2 เพื่อฝึกอบรมให้มีความคิดริเริ่ม มีกิจนิสัยในการค้นคว้า ปรับปรุงตนเองให้ก้าวหน้า อยู่เสมอ สามารถแก้ปัญหาด้วยหลักการและเหตุผล ปฏิบัติงานด้วยหลักวิชาการที่มีการวางแผน และควบคุมอย่างรอบคอบ ที่จะก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ ตามเป้าหมายอย่างประหยัด รวดเร็ว ตรงต่อเวลา และมีคุณภาพ

2.3 เพื่อปลูกฝังคุณธรรม ความมีระเบียบวินัย ความซื่อสัตย์สุจริต ความขยันหมั่นเพียร ความสำนึกในจรรยาอาชีพ ความรับผิดชอบต่อน้ำที่และสังคม

2.4 เพื่อสามารถนำความรู้ความชำนาญที่ได้รับนำไปประกอบกิจการของตนเองและประกอบสัมมาอาชีพอย่างมีประสิทธิภาพในแต่ละสาขาวิชาจะมีหลักสูตรเฉพาะสาขาวิชาที่กำหนดไว้ ซึ่งแต่ละสาขาวิชาจะมีความมุ่งหมายของหลักสูตรคล้าย ๆ กัน สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรสาขาวิชาบริหารธุรกิจ เพื่อให้ นักศึกษามีความรู้ความสามารถในด้านการปฏิบัติงานอย่างมีหลักการ ตามหลักวิชาการสมัยใหม่ เป็นผู้มีความรู้ มีระเบียบวินัย มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ปรับปรุงตนเองให้ก้าวหน้า อยู่เสมอ มีความสำนึกในหน้าที่ความรับผิดชอบต่อสังคม จากการที่การจัดสภาพการเรียนการสอนตามหลักสูตรในแต่ละสาขาวิชาที่จุดมุ่งหมายที่คล้ายคลึงและสอดคล้องกัน โดยได้รับการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรอยู่เสมอ เพื่อให้ได้หลักสูตรที่เหมาะสมในอันที่จะบรรลุจุดมุ่งหมายของแต่ละหลักสูตรของแต่ละสาขาวิชา คือผลิตผู้สำเร็จการศึกษาที่มีความรู้ความสามารถ และมีคุณสมบัติที่สอดคล้องกับความต้องการของกำลังคนในปัจจุบัน และผู้แทนหลักสูตร มาเข้าให้ประสิทธิภาพ ก็คือ อาจารย์ผู้สอนนั่นเอง ซึ่งอาจได้รับการเน้นย้ำให้ปฏิบัติและสนับสนุนอย่างจริงจัง

จากผู้บริหารของแต่ละวิทยาเขต ซึ่งเป็นผู้รับนโยบายมาวางแผนดำเนินการอย่างมีหลักเกณฑ์และมีหลักการทางวิชาการที่จะสามารถปฏิบัติการให้ได้ผลตามเป้าหมายอย่างมีคุณภาพนั้น บรรยายภาคองค์การในสังกัดระหว่างวิทยาเขตของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลมีการติดต่อสื่อสารที่ค่อนข้างมีประสิทธิภาพ การสนับสนุนและมาตรฐานงานอยู่ในระดับดี ผู้บริหารเป็นผู้มีประสบการณ์และโลกทัศน์ที่กว้างไกลในด้านธุรกิจ พยายามสร้างบรรยากาศในการทำงานโดยการทำงานต่าง ๆ ให้อาจารย์อยู่เป็นตัวอย่าง วางระเบียบปฏิบัติ พัฒนาบุคลากร คือคุณภาพของอาจารย์ ให้มีความรู้ความสามารถในด้านวิชาชีพ การบริหารธุรกิจให้สอดคล้องกับการบริหารงานของเอกชน มีการปรับปรุงระบบการทำงานให้ทันสมัย ผู้บริหารพยายามกระตุ้นให้ อาจารย์มีการพัฒนาตนเอง โดยสนับสนุนให้อาจารย์ไปศึกษาต่อทั้งในและนอกประเทศ เพื่อให้อาจารย์นำความรู้และประสบการณ์มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ จากเหตุผลดังกล่าว นักศึกษาแต่ละวิทยาเขตอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี คล้ายคลึงกัน จึงทำให้นักศึกษามีความรู้สึกรู้สึกเป็นเอกภาพ และมองภาพ ครูหรืออาจารย์ผู้สอน มีความสอดคล้องกัน

2. ผลการวิเคราะห์ตามสมมติฐานข้อที่ 2 นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีทักษะเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจแตกต่างกัน

ผลการวิจัยปรากฏว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีทักษะเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจโดยรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านวิชาการ ด้านบุคลิกภาพ ด้านคุณธรรมของครู และด้านความเป็นผู้นำ นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีทักษะเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนในด้านการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ พบว่า ทักษะของนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีทักษะเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจในด้านการสอนมากกว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง ส่วนนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำและนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีทักษะแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่วางไว้ ผลงานวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ จีวีวรรณ เหมนาค 2528 (2528 : 69) ได้ศึกษาทักษะของนักศึกษา

วิทยาลัยครูกลุ่มนครหลวง ระดับปริญญาตรีที่มีต่อพฤติกรรมการสอนวิชาชีพครูของอาจารย์พบว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีทัศนะต่อพฤติกรรมการสอนวิชาชีพครูไม่แตกต่างกัน ผลงานวิจัยดังกล่าวไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ประสงค์ แสงแก้ว (2521 : 51 - 56) ได้ศึกษาพฤติกรรมการสอนของอาจารย์วิทยาลัยครูต่างไปตามทัศนะและความคาดหวังของนักศึกษา พบว่า นักศึกษากลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีทัศนะต่อพฤติกรรมการสอนของอาจารย์แตกต่างไปจากนักศึกษากลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางและต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนนักศึกษากลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางและต่ำมีทัศนะต่อพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ไม่แตกต่างกัน และนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีความคาดหวังต่อพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากผลการวิจัยที่ว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำมีทัศนะเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจ ในด้านการสอนมากกว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ เป็นนักศึกษาที่มีพื้นฐานทางการเรียนน้อย ต้องการความสนใจ ดูแล เอาใจใส่ ต้องการสิ่งที่ได้รับจากอาจารย์ผู้สอน ในด้านความรู้ ความเข้าใจด้านการสอนของครูมาก เช่น การเอาใจใส่ต่อผู้เรียน การสอนโดยพิจารณาถึงความพร้อมและความแตกต่างในการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งผู้เรียนมีความแตกต่างทางด้านสติปัญญา เข้าใจช้า เรียนไม่ทันเพื่อนซึ่งเป็นปัญหาให้ตนเรียน ครูผู้สอนควรดูแลสนใจเอาใจใส่เป็นพิเศษ โดยสื่อความหมายใช้ภาษาพูดเหมาะสม เลือกใช้สื่อการสอน และเทคนิควิธีการสอนแบบต่าง ๆ ได้เหมาะสม เป็นการกระตุ้นผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นในการเรียนและมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ดูเซต และเคนนี่ (Ducette and Kenny. 1982 : 313) ได้แสดงให้เห็นจากผลการวิจัยของเขาว่าทัศนะของผู้เรียนที่มีต่อการสอนของอาจารย์จะกำหนดจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำมีพื้นฐานน้อย มีความเข้าใจช้า ขาดประสบการณ์และทักษะ

นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง เห็นว่า ผลการเรียนของตนเองอยู่ในระดับที่พอใจค่อนข้างดี จึงไม่สนใจหรือความผิดต้องการในสิ่งที่จะได้รับจากอาจารย์ผู้สอน

มากขึ้น ส่วนในด้านนักศึกษาที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ กับ นักศึกษาที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ที่มีทักษะเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจ ด้านการสอน ไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะว่า นักศึกษาที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง นั้น มีความต้องการสิ่งที่ได้รับจากอาจารย์ผู้สอนมากสอดคล้องหรือคล้าย ๆ กัน อาจจะเป็นเพราะเหตุผลด้านความต้องการของนักศึกษาแตกต่างกันไป นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงเป็นเด็กที่เรียนดี ชอบที่จะศึกษาหาความรู้เพิ่ม พยายามแสวงหาความรู้ทางวิชาการ จึงมีความต้องการที่จะได้รับความรู้จากอาจารย์ผู้สอนมากกว่าเพื่อยกระดับสติปัญญาของตนเองให้ดีขึ้นในด้านความรู้หรือให้พ้นจากการถูกคัดข้อออกเนื่องจากเกรดหรือคะแนนสะสมไม่ถึงระดับที่สถาบันได้กำหนดไว้ นักศึกษาจึงมีความต้องการในด้านการสอนมาก ดังนั้นครูหรืออาจารย์ผู้สอน จึงต้องมีความสนใจสอนด้วยความตั้งใจ คำนึงถึงความพร้อมและความแตกต่างของผู้สอนด้วยคั้งทักษะของ กาญจนา มณีแสง (2522 : 18 - 19) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพของการศึกษาของนักเรียน ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบด้านการสอนของครูเป็นอย่างมาก เพราะครูเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดกับนักเรียน พฤติกรรมการสอนที่ดีของครูย่อมจะส่งผลให้พฤติกรรมด้านการเรียนความประพฤติของนักเรียนดำเนินไปในทางที่ดี

ข้อเสนอแนะ

1. ครูหรืออาจารย์ผู้สอนควรมีการประเมินคุณลักษณะของคนในแต่ละด้านอยู่เสมอตามความคิดเห็นนักศึกษา เพื่อนำมาพิจารณาปรับปรุงและพัฒนาตนเองให้เป็นครูที่มีคุณภาพ และเกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติตามภารกิจและบทบาทของครูให้สมบูรณ์ขึ้น
2. ครูควรมีการพัฒนาสมรรถภาพของตนเองในด้านความรู้ ข่าวสารและเทคโนโลยีให้มากยิ่งขึ้น สามารถเข้าถึงเทคโนโลยีจะได้นำมาปรับปรุงตนเองเพื่อรับกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นตลอดเวลาอย่างรวดเร็วซึ่งบทบาทของครูอาจารย์จึงมิใช่สอนจากตำราแต่เพียงอย่างเดียว ดังนั้นครูจึงจะต้องเปลี่ยนบทบาทจากผู้บรรยายในชั้นเรียนมาเป็นผู้ชี้แนะให้นักศึกษา รู้จักคิดวิเคราะห์

เพื่อแยกแยะข่าวสารข้อมูลที่ได้รับมาว่าข่าวสารชิ้นไหนเชื่อถือได้ ข่าวสารชิ้นไหนเป็นประโยชน์ต่อ การศึกษา ความมีการพัฒนาตนเองให้กว้างไกลทันต่อเหตุการณ์ พร้อมทั้งจะให้ข่าวสารข้อมูล หรือ คำนแนะนำต่าง ๆ ตลอดจนสามารถแจ้งแหล่งค้นหาข้อมูลให้แก่นักศึกษา ได้อย่างทันเหตุการณ์

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยต่อไป

1. การศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูหรืออาจารย์ผู้สอน เป็นกลุ่มสาขาวิชาโดยเฉพาะ เช่น คุณลักษณะของอาจารย์ผู้สอนสาขาวิชาการตลาด คุณลักษณะของอาจารย์ผู้สอนสาขาวิชาการบัญชี คุณลักษณะของอาจารย์ผู้สอนสาขาวิชาเลขานุการ คุณลักษณะของอาจารย์ผู้สอนสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ และคุณลักษณะของอาจารย์ผู้สอนใน สาขาวิชาบริหารธุรกิจสาขาวิชาชีพอื่น
2. ความมีการศึกษาและเปรียบเทียบคุณลักษณะของครูธุรกิจนสภาพที่เป็นจริงและ สภาพที่คาดหวัง ตามทัศนะของนักศึกษา

גדחן וסדר

บรรณานุกรม

- กมล สุตประเสริฐ. "การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน," สารพัฒนาหลักสูตร. 8(89) : 41-43 ; สิงหาคม 2532.
- กาญจนา มณีแสง. หลักการวิจัยเบื้องต้นทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ : อเนกการพิมพ์, 2522.
- การฝึกหัดครู, กรม. "ลักษณะของครูที่ดี," โครงการวิจัยลักษณะของครูที่ดี. กรุงเทพฯ : กรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ, 2516.
- กิติ ตยัคคานนท์. นักบริหารทันสมัย. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์บัตเตอร์ฟลาย, 2532.
- เกษกานดา สุภาพจน์. การประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิตวิชาเอกธุรกิจศึกษา-การเลขานุการ ของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า พุทศักราช 2529. ปรินทิพนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532. อัดสำเนา.
- กฤษฎา ผ่องทิตยา. การติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษา หลักสูตร ศาสตราจารย์บัณฑิต โปรแกรมช่างอุตสาหกรรม วิทยาลัยครูพระนคร ปีการศึกษา 2530-2533. ปรินทิพนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2537. อัดสำเนา.
- คณะกรรมการครู, สำนักงาน. จรรยาและวินัยข้าราชการครู. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2525.
- จิตพงษ์ สาธร. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนวิชาอิเล็กทรอนิกส์ ระดับอนุปริญญา สายเทคโนโลยีอุตสาหกรรมในวิทยาลัยครู. ปรินทิพนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536. อัดสำเนา.
- แจ่มจันทร์ กุลวิจิตร. พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่เป็นจริงและที่คาดหวัง ในทัศนะของ นักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. ปรินทิพนิพนธ์ กศ.ม. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2532. อัดสำเนา.
- ฉลอง บุญรัตน์ และศุภชัย สุกรวรรณ. "คุณลักษณะของอาจารย์มหาวิทยาลัยตามทัศนะของ นักศึกษา," วารสารการวิจัยทางการศึกษา. 16(1) : 104 ; มกราคม-มีนาคม 2529.

- ฉวีวรรณ เหมนาค. ทักษะของนักศึกษาที่มีต่อพฤติกรรมการสอนวิชาชีพครูของอาจารย์วิทยาลัยครูกลุ่มนครหลวง. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528. ชัดสำเนา.
- เจดีย์ บุรีภักดี และคนอื่นๆ. ลักษณะของครูที่ดี. กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ, 2520.
- ชาญชัย ศรีไสยเพชร. ทักษะและเทคนิคการสอน : ศึกษา 435. กรุงเทพฯ : พิทักษ์อักษร, 2525.
- ชาญชัย อินทรประวิติ. วิธีสอนทั่วไปและการสอนแบบจุลภาค. พิมพ์ครั้งที่ 3. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2523.
- ถาวร สารวิทย์. การอาชีวศึกษาและเทคนิคศึกษา. กรุงเทพฯ : แผนกวิชาอุตสาหกรรมศิลป์ ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก, ม.ป.ท.
- ทรงศักดิ์ ศรีกาฬสินธุ์. "การเตรียมและพัฒนาผู้บริหารการศึกษา," วารสารการศึกษา. กันยายน-ตุลาคม, 2523.
- ทวีป อภิสิทธิ์. "ภารกิจของครู อาจารย์กับการสอน," วิทยจารย์ 79(3) : 7-10 ; กรกฎาคม-กันยายน 2524.
- ทัศนีย์ สงวนลัคน์. "การเขียนการสอนที่พึงประสงค์," สารพัฒนาหลักสูตร. 8(89) : 41-43 ; สิงหาคม 2532.
- ทิพวรรณ เลขาวิช. "ครูศึกษาเพื่อการพัฒนาประเทศ," ครูศาสตร์. 16(1) : 15-24 ; กรกฎาคม-กันยายน 2530.
- เทคโนโลยีและอาชีวศึกษา, วิทยาลัย. หลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาบริหารธุรกิจ พุทธศักราช 2529. กรุงเทพฯ : คณะบริหารธุรกิจ วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา, 2529.

เทคโนโลยีราชมงคล, สถาบัน. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการบัญชี

หลักสูตรปรับปรุง พุทธศักราช 2536. กรุงเทพฯ : คณะกรรมการดำเนินการพัฒนา

หลักสูตรและการสอนเทคโนโลยี สาขาบริหารธุรกิจ. สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล,
2536.

_____. รายงานประจำปี 2536. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล, 2532.

ธรรมรักษ์ การศึกษา. ประชาชาติธุรกิจ. 2525(1825) : 8 ; 5-8 มีนาคม 2538.

นงนุช สอนสุวิทย์. สมรรถภาพของอาจารย์ผู้สอนวิชาทางธุรกิจในวิทยาลัยครู สหวิทยาลัย
ล้านนา. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2538. ยึดสำเนา.

นพพร พานิชสุข. "ท่านจะเลือกเป็นครูอาจารย์ประเภทใด," มิตรครู. 24(10) :
50-52 ; 31 พฤษภาคม 2505.

นิลบล นิ้มกิ่งรัตน์ และคนอื่น ๆ. การประเมินพฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์ใน
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. รายงานการวิจัย เชียงใหม่ :
ฝ่ายวางแผนและพัฒนา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2526.

นันทวิทย์ จันทร์หอม. ความมุ่งหวังของนักเรียนต่อครูในเรื่องการลงโทษและการให้รางวัล.
ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2505.
ยึดสำเนา.

นิยม ช่วยปลัด. การประเมินสมรรถภาพครูในเขตการศึกษา 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2522. ยึดสำเนา.

บงกชพันธ์ ทองงาม. เอกสารประกอบการสอนวิชา ศึกษา163 ประสพการณ์วิชาชีพครู.
หน้า 5. กันยายน 2534.

ปิ่นลือ พงกษะวัน. ยุทธศาสตร์การสอนตามแนวหลักสูตรใหม่. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
ไทยวัฒนาพานิช, 2534.

บุญญ โรจนเสถียร. "พัฒนาครู พัฒนาการศึกษา," วิทยจารย์. 93(4) : 7-8 ;
เมษายน 2538.

บุษกร เพชรวิวรรณ์. ทัศนคติของนักเรียนมัธยมศึกษาที่มีต่อครูในโรงเรียนภาคกลาง.

วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2519. ชัดสำเนา.

ประนอม อุดกฤษฎ์. "ปัญหาและแนวการจัดการทางธุรกิจศึกษา," เอกสารประกอบ

การบรรยาย. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535.

ประภาศรี อมรสิน. "การจัดการเรียนการสอนวิชาธุรกิจ," ใน เอกสารการสอนชุดวิชา

การจัดระบบการสอนการงานพื้นฐานอาชีพ. พิมพ์ครั้งที่ 2. นนทบุรี : มหาวิทยาลัย

สุโขทัยธรรมวิราช, 2533.

ประสงค์ แสงแก้ว. พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ในวิทยาลัยครูลำปางตามทัศนะและ

ความคาดหวังของนักศึกษา. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2521. ชัดสำเนา.

ปิ่นาคี จิระนารักษ์. พฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประสานมิตร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประสานมิตร, 2519. ชัดสำเนา.

ประสาร ทิพย์ธารา. เอกสารประกอบการศึกษาวิชา จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ :

โรงพิมพ์เสียงธรรมประทีป, 2520.

ผจญ ชินะชนะ. ครูสายบริหารธุรกิจในยุคโลกาภิวัตน์. มกราคม 2539.

พรทิพย์ อัจฉมารังษิ และคนอื่น ๆ. รายงานการวิจัยเรื่องการสำรวจสมรรถนะของครูธุรกิจ

ระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย

เกษตรศาสตร์, 2531.

พนอม แก้วกำเนิด. บันทึกการนิเทศการศึกษา 2531 กรมสามัญศึกษา. กรุงเทพฯ :

จงเจริญการพิมพ์, 2531.

พັນธิ์ สารีบุตร. การสำรวจคุณสมบัติของอาจารย์ในอุดมคติของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2509. ชัดสำเนา.

พาทินี ไทยะจิตต์. การศึกษาโครงสร้างและหน้าที่ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล. วิทยานิพนธ์

กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535. ชัดสำเนา

ไพฑูรย์ สินลารัตน์. "การพัฒนาการสอนระดับอุดมศึกษา," การพัฒนาบริหารศาสตร์. 55-57 ,
มกราคม 2524.

ไพศาล วีระไทย. การศึกษาสมรรถภาพของอาจารย์สอนวิชาไฟฟ้า ปฏิบัติตามความต้องการ
ของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.อ.บ.
นนทบุรี : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2525. ชัดสำเนา.

ยงค์ ชุ่มจิต. ความเป็นครู. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2534.

เขาวรินทร์ จันทะนฤธะ. ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของครูในระดับมัธยมศึกษา.
กรุงเทพฯ. 2534.

รุ่งทิวา จักรกร. วิธีสอนทั่วไป. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์รุ่งเรืองธรรม, 2527.

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3.
กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ, 2536.

เลขาธิการครูสภา, สำนักงาน. มาตรฐานกฏเกณฑ์แห่งข้าราชการครู. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์สวนสุนันทา, 2521.

วิชัย คันศิริ. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติสำนักงานกฤษฎีกา ข่าว
ความเคลื่อนไหวทางการศึกษา. 7(4) : 54-55 , ตุลาคม-ธันวาคม 2537.

วิฑูรย์ อุปถัมภ์. สมรรถภาพของอาจารย์ผู้สอนวิชาชีพในวิทยาลัยครู. กรุงเทพฯ :
ศูนย์นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา กรมฝึกหัดครู, 2530.

วีระ คันทระกุล บุญทรง สังข์ทอง และอุบล เล่นาวี. คู่มือสอนบรรจครูอาจารย์
ระดับ 1-2-3 ฉบับสมบูรณ์ ปรับปรุงใหม่ 2532. กรุงเทพฯ : อุดมศึกษา, 2532.

ศ.สุมน อมรวิวัฒน์. "ครูคือใครในวันนี้," ใน ประชาสัมพันธ์ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ. ฉบับวันที่ 16 มกราคม 2538.

_____. "คุณธรรมของความเป็นครู," ใน ประชาสัมพันธ์ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ. ฉบับวันที่ 31 มกราคม 2538.

- _____. รูปแบบที่เหมาะสมสำหรับการคัดเลือกผู้สมัครเข้าเรียนคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์
ในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ : สำนักงานมาตรฐานอุดมศึกษา
 ทบวงมหาวิทยาลัย, 2537.
- ศรีสมร พุ่มสะอาด. การศึกษาค้นคว้าครูประถมศึกษา. ปริญญาโท กศ.ค. มหาวิทยาลัย
 ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. ยึดสำเนา.
- ศิรินันท์ บุญศิริ. "พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชฯ มหาราช : พระราช
 กรณียกิจ ด้านการศึกษาเอกชน," การศึกษาเอกชน 1(9) : 4 ; ธันวาคม 2531.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. แผนพัฒนาการศึกษา ศาสนา และศิลปวัฒนธรรม ระยะที่ 6 (พ.ศ.
2530-2534). กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัดโรงพิมพ์ขอบพิมพ์, 2530.
- สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน, สำนักงาน. วารสารสถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน.
 128 ; 2527.
- สมชาย สระบัว. ความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู อาจารย์ เกี่ยวกับสมรรถภาพครูช่าง
อุตสาหกรรม สาขาวิศวกรรมโยธา. วิทยานิพนธ์ ค.อ.ม. เนทบุรี : สถาบัน
 เทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2532. ยึดสำเนา.
- สมพร สุทัศน์ย์. การประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2525.
- สิปปเกณท์ เกตุทัต และคนอื่น ๆ. การปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2518.
- สุพิศรา มาศดิตถ์. "ครูที่สังคมพึงประสงค์," วารสารการศึกษาแห่งชาติ. 23(3) : 16 ;
 กุมภาพันธ์-มีนาคม 2532.
- สุภาพ วาดเขียน. ตัวอย่างวินิฉิตนักศึกษาครูจึงจะสอนได้ดี. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :
 ไทยวัฒนาพานิช, 2520.
- สุรินทร์ สวัสดิ์. "หลักการศึกษา," นิตรกร. 22(12) : 37-43 ; 30 มิถุนายน 2523.
- สุลักษณ์ ศิวรักษ์. "ครูที่ควรรยกย่อง," วิทยาสาร. 3 : 46-48 ; มีนาคม 2513.
- สุวัฒน์ มุทธเมธา. การเรียนการสอนปัจจุบัน (ศึกษา 332). กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์,
 2523.

- เสนีย์ สันต์ทอง. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูอุตสาหกรรมศึกษา ตามทัศนะของนักเรียน
ผู้สอนและผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร. ปริญญาโท กศ.ม.
 กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536. ยึดสำเนา
- อดุลย์ จาตุรงค์กุล และคนอื่น ๆ. "แนวทางการเพิ่มพูนประสิทธิภาพอาจารย์," ใน เอกสาร
การสัมมนาอาจารย์ทางบริหารธุรกิจระดับอุดมศึกษาทั่วประเทศ ครั้งที่ 1.
 เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2525.
- อรุณ พวงเดช. การศึกษาความต้องการความรู้ทางวิชาการ และคุณลักษณะของครูที่ดีของ
นักศึกษา ป.กศสูง วิทยาลัยครูพิษณุโลก ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ :
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2517. ยึดสำเนา
- อัจนรา สุขารมณ์ และอรพินท์ ชูชม. การศึกษาเปรียบเทียบนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนต่ำกว่าระดับความสามารถกับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปกติ.
 หน้า 5. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 ประสานมิตร, 2530.
- อาชีวศึกษา, กรม. แนะแนวสวพักช้าง. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สวพักช้าง, 2521.
- อุทุมพร (ทองอุไทย) จามรมาน. การวัดและประเมินการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษา.
 กรุงเทพฯ : โครงการตำราวิทยาศาสตร์อุตสาหกรรม, 2530.
- _____. การประเมินอาจารย์. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
 2523.
- เอกวิทย์ ณ ถลาง. อุรวาทะ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พิมพ์เศ, 2522.
- Decette, Joseph and Jane Kenney. "De Grading Standards Affect
 Student Evaluations of Teaching? Some New Evidence of an
 Old Question." Journal of Educational Psychology. 74(3) :
 308 - 314 ; June, 1982.
- Douglas, Lloyd V. Business Education. New York : The Center for
 Applied Research in Education, Inc., 1963.

- Douglas, Lloyd B. and others. Teaching Business Subjects. Englewood Cliffs : Prentice-Hall, Inc., 1973.
- Dunkin, M.J.B.J and B.J. Biddle. The Study of Teaching. New York : Holt, Rinehart and Winton, Inc., 1974.
- Edward, Allen L. Technique of Attitude Scale Construction. New York : David Mckey, Co. Inc., 1957.
- Gilbert, Hignet. The Art to Teaching. London : Metheum Co.Ltd., 1951.
- Greenwood, Gordon and other. "The Student Evaluation of College Teaching Behaviors," Journal of Educational Measurement. 2 : 144-145 ; Summer, 1974.
- Kerry, Trevor. Invitation to Teaching. New York : Basil Blackwell Inc., 1986.
- Lehmann, Irvin J. and Welliam A. Mehrens . Educational Research Reading in Focus. New York : Holt Rienchart and Winson, 1971.
- Rosenshine, Barak and Furst Norma. "Research or Teacher Performance Criteria," Research in Teacher Education : A Symposium. p. 10-25.
- Wotruba, Thomas R. and Penney L. Wright . "How to Develop a Teacher Rating Instrument," The Journal of Higher Education. 6 : 653-661 ; November-December, 1975.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หนังสือติดต่อขอความอนุเคราะห์

ที่ ทม 1007/1037

สำเนา บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

8 กุมภาพันธ์ 2539

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์

เรียน ผู้อำนวยการสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตบดินทรามุขจักรวรรดิ

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นางสาวนิภาพรรณ วิโรทัยสกุล เป็นนิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้มีความประสงค์ที่จะมาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจตามทัศนะของนักศึกษาสาขาวิชาบริหารธุรกิจ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในเขตกรุงเทพมหานคร ทั้งนี้อยู่ในการควบคุมดูแลของ

รศ.ดร.อารี พันธมณี ประธาน

รศ.สำอางค์ งามวิชา กรรมการ

อาจารย์ไพศนา ทองภักดี กรรมการ

สิ่งที่นิสิตขอความอนุเคราะห์ คือ ขอให้นักศึกษาสาขาวิชาบริหารธุรกิจ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 ภาคปกติ สาขาวิชาการตลาด, การบัญชี, การเลขานุการ และ คอมพิวเตอร์ธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตบดินทรามุขจักรวรรดิ ตอบแบบสอบถาม ในระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2539 เพื่อเป็นข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณในความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

ศิริยุภา พูลสุวรรณ

(นางสาวศิริยุภา พูลสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 2584119

ที่ ทม 1007/1038

สำเนา บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

8 กุมภาพันธ์ 2539

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์

เรียน ผู้อำนวยการสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตบดินทรพิมุขมหาเมฆ

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นางสาวนิภาพรรณ วิโรทัยสกุล เป็นนิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้มีความประสงค์ที่จะมาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาครั้งนี้ เพื่อทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจตามทัศนะของนักศึกษาสาขาวิชาบริหารธุรกิจ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในเขตกรุงเทพมหานคร ทั้งนี้เนื่องในการควบคุมดูแลของ

รศ.ดร.อารี พันธมณี ประธาน

รศ.สำอางค์ งามวิชา กรรมการ

อาจารย์ศุภนา ทองภักดี กรรมการ

สิ่งที่นิสิตขอขอบความอนุเคราะห์ คือ ขอให้นักศึกษาสาขาวิชาบริหารธุรกิจ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 ภาคปกติ สาขาวิชาการตลาด, การบัญชี, การเลขานุการ และ คอมพิวเตอร์ธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตบดินทรพิมุขมหาเมฆ ตอบแบบสอบถาม ในระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2539 เพื่อเป็นข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณในความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

ศิริยุภา พูลสุวรรณ

(นางสาวศิริยุภา พูลสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 2584119

ที่ ทม 1007/1039

สำเนา บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

8 กุมภาพันธ์ 2539

เรื่อง ขออนุญาตออกรางวัล

เรียน ผู้อำนวยการสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นางสาวนิภาพรรณ วิโรทัยสกุล เป็นนิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้นี้มีความประสงค์ที่จะมาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจตามทัศนะของนักศึกษาสายวิชาชีพบริหารธุรกิจ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในเขตกรุงเทพมหานคร ทั้งนี้เนื่องจากการควบคุมดูแลของ

รศ.ดร.อารี พันธมณี	ประธาน
รศ.สาอังกค์ งามวิชา	กรรมการ
อาจารย์ศุภนา ทองภักดี	กรรมการ

สิ่งที่นิสิตขอขออนุญาตออกรางวัล คือ ขอให้นักศึกษาสายวิชาชีพบริหารธุรกิจ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 ภาคปกติ สาขาวิชาการตลาด, การบัญชี, การเลขานุการ และ คอมพิวเตอร์ธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ ตอบแบบสอบถาม ในระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2539 เพื่อเป็นข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณในความช่วยเหลือออกรางวัลใด ๆ ที่ท่านจะโปรดเห็นแก่บัณฑิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

ศิริยุภา พูลสุวรรณ

(นางสาวศิริยุภา พูลสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 2584119

ที่ ทม 1007/1040

สำเนา บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุมนวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

8 กุมภาพันธ์ 2539

เรื่อง ขออนุญาตขอความเห็นชอบ

เรียน ผู้อำนวยการสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตจรัญญูวิทยาคาร

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นางสาวนิภาพรรณ วิโรทัยสกุล เป็นนิสิตระดับปริญญาโท
วิชาเอกธุรกิจศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้มีความประสงค์ที่จะมาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจตามทัศนะของนักศึกษาสาขาวิชาบริหารธุรกิจ ระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในเขตกรุงเทพมหานคร
ทั้งนี้อยู่ในการควบคุมดูแลของ

รศ.ดร.อารี พันธมณี ประธาน

รศ.สำอางค์ งามวิชา กรรมการ

อาจารย์ศุภนา ทองภักดี กรรมการ

สิ่งที่นิสิตขอขออนุญาต คือ ขอให้นักศึกษาสาขาวิชาบริหารธุรกิจ ระดับประกาศนียบัตร
วิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 ภาคปกติ สาขาวิชาการตลาด, การบัญชี, การเลขานุการ และ
คอมพิวเตอร์ธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตจรัญญูวิทยาคาร ตอบแบบสอบถาม
ในระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2539 เพื่อเป็นข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณ
ในความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่บัณฑิตวิทยาลัย

ขอแสดงความนับถือ

ศิริภา พูลสุวรรณ

(นางสาวศิริภา พูลสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 2584119

ที่ ทม 1007/1041

สำเนา บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุมนวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

8 กุมภาพันธ์ 2539

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์

เรียน ผู้อำนวยการสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพัฒนการพระนคร

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นางสาวนิภาพรรณ วิโรทัยสกุล เป็นนิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้มีความประสงค์ที่จะมาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาครั้งนี้ เพื่อทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจตามที่เสนอของนักศึกษาสาขาวิชาบริหารธุรกิจ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในเขตกรุงเทพมหานคร ทั้งนี้เนื่องจากการควบคุมดูแลของ

รศ.ดร.อารี พันธัมมิ	ประธาน
รศ.สำอางค์ งามวิชา	กรรมการ
อาจารย์ศนา ทองภักดี	กรรมการ

สิ่งที่นิสิตขอความอนุเคราะห์ คือ ขอให้นักศึกษาสาขาวิชาบริหารธุรกิจ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 ภาคปกติ สาขาวิชาการตลาด, การบัญชี, การเลขานุการ และ คอมพิวเตอร์ธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพัฒนการพระนคร คอบแบบสอบถาม ในระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2539 เพื่อเป็นข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณในความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

ศิริยุภา พูลสุวรรณ

(นางสาวศิริยุภา พูลสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 2584119

ภาคผนวก ข

รายนามผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

1. รศ.ดร.ส.วาสนา ประมวลพฤกษ์ ภาควิชาการวัดผลและการวิจัยการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร
2. รศ.ดร.สุภาพรณ จูวีระ ภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
3. รศ.ดร.สมสรร วงษ์อยู่น้อย สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ภาคผนวก ค

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ตาราง 14 แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ รวม 75 ข้อ โดย

วิธีการแจกแจง t-distribution

ข้อที่	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		t
	$\bar{X}_H$	S^2_H	$\bar{X}_L$	S^2_L	
1	3.90	0.09	3.45	0.26	3.38
2	3.90	0.09	3.05	0.26	6.38
3	3.90	0.09	3.15	0.34	5.06
4	3.75	0.20	3.30	0.22	3.11
5	3.80	0.17	3.20	0.38	3.63
6	3.70	0.22	3.15	0.45	3.00
7	3.70	0.22	3.20	0.38	2.89
8	3.80	0.17	2.85	0.45	5.40
9	3.65	0.24	2.90	0.41	4.16
10	3.65	0.24	2.85	0.66	3.77
11	3.65	0.24	3.00	0.63	3.11
12	3.70	0.22	2.90	0.20	5.51
13	3.85	0.13	2.80	0.27	7.35
14	3.85	0.13	3.00	0.32	5.67
15	3.70	0.22	2.95	0.37	4.38
16	3.85	0.13	2.80	0.27	7.35
17	3.80	0.17	2.85	0.45	5.40
18	3.80	0.17	2.60	0.36	7.40
19	3.95	0.05	3.20	0.27	5.90
20	3.95	0.05	2.90	0.31	7.88
21	3.85	0.13	3.05	0.37	5.06
22	3.85	0.13	3.00	0.42	5.10
23	3.80	0.17	3.00	0.53	4.29
24	3.80	0.17	3.05	0.47	4.19
25	3.80	0.17	2.85	0.34	5.93
26	3.55	0.37	2.90	0.52	3.10
27	4.00	0.00	3.05	0.37	7.02
28	3.90	0.09	2.75	0.51	6.60
29	3.80	0.17	3.20	0.38	3.63
30	3.95	0.05	2.60	0.46	8.43
31	3.80	0.17	3.05	0.37	4.59
32	3.80	0.27	3.35	0.45	2.37
33	3.75	0.30	3.10	0.73	2.87
34	3.85	0.13	3.15	0.45	4.10
35	3.70	0.22	3.45	0.37	1.46*
36	3.90	0.09	3.40	0.36	3.32
37	3.90	0.09	3.05	0.68	4.31
38	3.90	0.09	3.35	0.45	3.33
39	3.85	0.45	2.80	0.48	4.86
40	3.85	0.13	3.05	0.26	5.69

ตาราง 14 (ต่อ)

ข้อที่	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		t
	$\bar{x}_H$	s^2_H	$\bar{x}_L$	s^2_L	
41	3.80	0.17	3.10	0.20	5.16
42	3.90	0.09	3.20	0.27	5.16
43	3.90	0.09	3.00	0.53	5.11
44	3.90	0.09	3.00	0.32	6.28
45	3.85	0.13	3.40	0.36	2.87
46	3.90	0.09	3.35	0.66	2.83
47	3.90	0.09	2.95	0.58	5.19
48	3.95	0.05	3.15	0.34	5.69
49	3.90	0.09	3.15	0.45	4.54
50	3.95	0.05	3.30	0.33	4.74
51	3.95	0.05	3.10	0.41	5.60
52	3.90	0.09	3.25	0.30	4.61
53	3.90	0.09	3.25	0.51	3.73
54	3.80	0.27	3.30	0.43	2.66
55	3.70	0.33	2.80	0.59	4.21
56	3.80	0.17	3.30	0.54	2.66
57	3.95	0.05	3.15	0.45	5.06
58	3.95	0.05	3.10	0.31	6.38
59	3.95	0.05	3.05	0.68	4.71
60	3.80	0.17	3.20	0.69	2.89

ข้อที่	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		t
	$\bar{x}_H$	s^2_H	$\bar{x}_L$	s^2_L	
61	3.90	0.09	3.45	0.37	2.97
62	3.95	0.05	3.40	0.25	4.47
63	3.95	0.05	3.15	0.34	5.69
64	3.95	0.05	3.15	0.45	5.06
65	3.90	0.09	3.15	0.34	5.06
66	3.90	0.09	3.25	0.30	4.61
67	3.80	0.17	3.30	0.43	2.89
68	3.90	0.09	3.35	0.45	3.33
69	3.85	0.13	3.15	0.56	3.77
70	3.95	0.05	3.35	0.24	4.99
71	3.85	0.13	3.05	0.47	4.60
72	3.80	0.17	3.30	0.33	3.18
73	3.80	0.17	3.35	0.34	2.81
74	3.90	0.09	3.25	0.30	4.61
75	3.95	0.05	3.30	0.43	4.19

ตาราง 15 แสดงค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เป็นรายด้าน โดยวิธีหาลัมประสิทธิ์แอลฟา

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจ	ค่าความเชื่อมั่น
1. ด้านวิชาการ	.87
2. ด้านการสอน	.89
3. ด้านบุคลิกภาพ	.87
4. ด้านคุณธรรมของครู	.91
5. ด้านความเป็นผู้นำ	.87
ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ	.96

ภาคผนวก ง

แบบสอบถามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรการ ตามทัศนะของนักศึกษาสายบริหารธุรกิจ

ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

ในเขตกรุงเทพมหานคร

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจ ตามทัศนะของนักศึกษา
สาขาวิชาบริหารธุรกิจระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2
สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในเขตกรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง

แบบสอบถามมีทั้งหมด 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มี 3 ข้อ

ตอนที่ 2 ทัศนะของนักศึกษาสาขาวิชาบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
เกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจ มี 75 ข้อ

ในการตอบแบบสอบถามทั้ง 2 ตอน กรุณาตอบทุกข้อคำถามตามสภาพที่เป็นจริงที่สุด
ทั้งนี้เพื่อจะได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ ทำให้ผลงานวิจัยน่าเชื่อถือได้ โดยผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์
ในการปรับปรุงและพัฒนาครูธุรกิจ ให้เป็นครูธุรกิจที่มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สอดคล้องตามทัศนะ
ของนักศึกษาสาขาวิชาบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มี 3 ข้อ

คำแนะนำ โปรดตอบทุกข้อความตามความเป็นจริง โดยใส่เครื่องหมาย / ลงใน []

หน้าข้อความที่กำหนดให้

1. ท่านกำลังศึกษาอยู่ในสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขต

[] วิทยาลัยพระนครศรี

[] จักรพงษ์วนารถ

[] เทคนิคกรุงเทพ

[] บัณฑิตพัฒนมหาเมฆ

[] บัณฑิตพัฒนจักรวรรดิ

2. สาขาวิชา

[] การตลาด

[] การบัญชี

[] การเลขานุการ

[] คอมพิวเตอร์ธุรกิจ

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (คะแนนเฉลี่ยสะสมในระดับ ปวส. รวมถึงภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2538)

[] คะแนนเฉลี่ยต่ำกว่า 2.00

[] คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.00 - 2.50

[] คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.50 ขึ้นไป

ตอนที่ 2 แบบสอบถามทัศนะของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล เกี่ยวกับคุณลักษณะ
ที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจ

คำแนะนำ โปรดพิจารณาข้อความเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจ ในแต่ละข้อว่า
ควรมีมากน้อยเพียงใด แล้วใส่เครื่องหมาย / ลงในช่องว่างด้านขวามือ
ให้ตรงตามทัศนะของท่าน ซึ่งมี 4 ระดับ แต่ละระดับมีความหมายดังนี้

- 4 หมายถึง คุณลักษณะที่พึงประสงค์มากที่สุด
- 3 หมายถึง คุณลักษณะที่พึงประสงค์มาก
- 2 หมายถึง คุณลักษณะที่พึงประสงค์น้อย
- 1 หมายถึง คุณลักษณะที่พึงประสงค์น้อยที่สุด

ตัวอย่าง

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจ	ระดับที่พึงประสงค์			
	มาก	มาก	น้อย	น้อย
	ที่สุด			ที่สุด
	4	3	2	1
0. การแต่งกายดี เหมาะกับบุคลิกลักษณะของครูธุรกิจ.....				

จากตัวอย่างนี้หมายความว่า

ข้อความในข้อ (0.) นักศึกษาผู้ตอบแบบสอบถามใส่เครื่องหมาย / ในช่อง
หมายเลข 3 แสดงว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจ เกี่ยวกับการแต่งกายดี เหมาะกับ
บุคลิกลักษณะของครูธุรกิจ นักศึกษาเห็นว่ามีความสำคัญและมีความประสงค์ในระดับมาก

คำถาม

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจ	ระดับที่พึงประสงค์			
	มาก ที่สุด	มาก	น้อย	น้อย ที่สุด
	4	3	2	1
<u>คุณลักษณะด้านวิชาการ</u>				
1. มีความรู้ในวิชาที่สอนเป็นอย่างดี.....				
2. มีความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาที่ทันสมัยกว้างขวางและถูกต้อง.....				
3. กำหนดจุดมุ่งหมายในการสอนอย่างชัดเจน.....				
4. นำความคิดและแนวทางใหม่ ๆ มาใช้ในการแก้ปัญหาขณะสอน.....				
5. อธิบายเนื้อหาวิชาที่สอนได้อย่างละเอียด.....				
6. การเตรียมการสอนและวางแผนการสอน.....				
7. สามารถอภิปรายปัญหา และตอบปัญหาวิชาที่สอนได้อย่างละเอียด ชัดเจนและถูกต้อง.....				
8. นำเหตุการณ์ทางธุรกิจที่เกิดขึ้นจริงมาเป็นตัวอย่างประกอบ การอธิบายในวิชาที่สอน.....				
9. วิเคราะห์แนวโน้มทางธุรกิจในด้านที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่สอน ได้อย่างมีหลักการ.....				
10. เขียนตำราในวิชาที่สอนและนำมาใช้ประกอบการสอน.....				
11. มีเอกสารประกอบการสอนในวิชาที่สอน.....				

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจ	ระดับที่พึงประสงค์			
	มาก ที่สุด	มาก	น้อย	น้อย ที่สุด
	4	3	2	1
12. บอกถึงความสัมพันธ์ระหว่างวิชาต่าง ๆ ที่อยู่ในหลักสูตรสาขาวิชา ที่สอน.....	...	...	...	...
13. ให้คำแนะนำเกี่ยวกับแหล่งความรู้ที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่สอน.....	...	...	...	...
14. สนใจศึกษา ค้นคว้า หาความรู้ทางวิชาการเพิ่มเติมอยู่เสมอ เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในการสอน.....	...	...	...	...
15. ศึกษาอบรมงานอย่างสม่ำเสมอและสามารถนำความรู้ที่ได้รับ จากประสบการณ์มาถ่ายทอดให้นักศึกษา.....	...	...	...	...
คุณลักษณะด้านการสอน				
16. เลือกใช้วิธีการสอนแบบต่าง ๆ ได้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา.....	...	...	...	...
17. เปิดโอกาสให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนของครู..	...	...	...	...
18. ชี้แจงแผนการเรียนและวัตถุประสงค์ของการเรียนก่อนเริ่มการสอน...	...	...	...	...
19. สามารถสื่อความหมายในการสอนได้ดีใช้ภาษาพูดเหมาะสม กับระดับประสบการณ์ของผู้เรียน.....	...	...	...	...
20. นำความรู้หรือวิทยาการใหม่ ๆ มาประกอบการสอน.....	...	...	...	...
21. เลือกใช้สื่อการสอนได้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาที่สอน.....	...	...	...	...
22. กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นในการเรียนและมีส่วนร่วม ในการเรียนการสอน.....	...	...	...	...

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจ	ระดับที่พึงประสงค์			
	มาก	มาก	น้อย	น้อย
	ที่สุด			ที่สุด
	4	3	2	1
23. สอนโดยพิจารณาถึงความพร้อมและความแตกต่างในการเรียนรู้ ของผู้เรียน.....				
24. จัดการสอนภาคปฏิบัติให้สอดคล้องกับภาคทฤษฎี.....				
25. สอนการประยุกต์ทฤษฎีไปสู่การปฏิบัติ.....				
26. จัดหาหรือเชิญวิทยากรที่มีความรู้ ความสามารถเหมาะสม มาให้ความรู้.....				
27. สอนด้วยความตั้งใจและมีความมั่นใจในการสอน.....				
28. ให้ความสนใจใหม่ ๆ แก่นักศึกษา เปิดโอกาสให้นักศึกษาอภิปราย อย่างกว้างขวาง.....				
29. มีความสนใจและสนุกในการสอน.....				
30. ยกตัวอย่างเปรียบเทียบและมีการฝึกศึกษาประกอบการสอน.....				
<u>คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ</u>				
31. สุขภาพร่างกายแข็งแรง.....				
32. มีรสนิยมในการแต่งกายสะอาดและเหมาะสมกับกาลเทศะ.....				
33. ละเอียดถี่ถ้วน รอบคอบ เป็นระเบียบเรียบร้อย.....				
34. มีความกระตือรือร้น พัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา.....				
35. การพูดจาดี เข้าใจง่าย.....				

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจ	ระดับที่พึงประสงค์			
	มาก	มาก	น้อย	น้อย
	ที่สุด			ที่สุด
	4	3	2	1
36. ยิ้มแย้ม แจ่มใส มองโลกในแง่ดี อารมณ์ดีอยู่เสมอ.....	...	...	...	...
37. ควบคุมและระงับอารมณ์ได้ดี.....	...	...	...	...
38. มีความน่าเชื่อถือ.....	...	...	...	...
39. ตรงต่อเวลา.....	...	...	...	...
40. สุภาพอ่อนโยน ใช้วาจาสุภาพ.....	...	...	...	...
41. มีความสามารถในการสร้างสัมพันธ์ที่ดี สามารถปรับตัวเข้ากับทุกคน.....	...	...	...	...
42. มีเหตุผลรับฟังความคิดเห็น.....	...	...	...	...
43. กล้าแสดงออก.....	...	...	...	...
44. มีความขยันหมั่นเพียรในการทำงาน.....	...	...	...	...
45. มีอารมณ์ขัน สร้างบรรยากาศความเป็นกันเอง ในขณะ มีการเรียนการสอนรู้จักกระตุ้นให้นักเรียนรู้สึกอยากเรียน อยู่ตลอดเวลา.....	...	...	...	...
คุณลักษณะด้านคุณธรรม				
46. เมตตา กรุณาต่อศิษย์.....	...	...	...	...
47. มีความเที่ยงธรรม.....	...	...	...	...
48. ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี.....	...	...	...	...
49. ซื่อสัตย์สุจริตต่อตนเองและผู้อื่น.....	...	...	...	...

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจ	ระดับที่พึงประสงค์			
	มาก	มาก	น้อย	น้อย
	ที่สุด			ที่สุด
	4	3	2	1
50. วางตนอย่างเหมาะสม.....				
51. รับผิดชอบในหน้าที่การสอน.....				
52. มีความจริงใจ ปฏิบัติตนเป็นที่ไว้วางใจ.....				
53. ยินดีช่วยเหลือนักเรียนทุกคนเมื่อนักเรียน ประสบปัญหา ทั้งด้านส่วนตัวและด้านการเรียนอย่างเสมอกัน.....				
54. ไม่หลงงมงายในอบายมุขทั้งปวง.....				
55. รักษาระเบียบวินัยอย่างเข้มงวดกวาดต้อนักเรียนทุกคน.....				
56. คัดสินปัญหาด้วยข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นความจริง.....				
57. รักและศรัทธาในวิชาชีพ.....				
58. ปฏิบัติต่อนักเรียนได้เหมาะสม.....				
59. สามารถรับฟังคำวิจารณ์ข้อบกพร่อง.....				
60. เข้าใจจิตใจและความรู้สึกของนักเรียน สามารถเข้ากับนักเรียนได้....				
<u>คุณลักษณะความเป็นผู้นำ</u>				
61. เชื่อมั่นในตนเอง.....				
62. มีความรับผิดชอบ.....				
63. แก้ปัญหาได้รวดเร็วและเหมาะสม.....				
64. มีความฉลาดและมีไหวพริบปฏิภาณดี.....				

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจ	ระดับที่พึงประสงค์			
	มาก	มาก	น้อย	น้อย
	ที่สุด			ที่สุด
	4	3	2	1
65. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และใช้ภูมิปัญญา.....				
66. มีความคิดสุ่มรอบคอบ.....				
67. มองการณ์ไกล.....				
68. มีมนุษยสัมพันธ์.....				
69. มีวิจรรณญาณ.....				
70. มีความมั่นใจกล้าที่จะตัดสินใจ และตัดสินใจได้ถูกต้อง.....				
71. มีความเข้มแข็งและทนทาน.....				
72. มีการวิเคราะห์สถานการณ์และเตรียมการวางแผน.....				
73. มีความมุ่งมั่นในการทำงานให้ประสบความสำเร็จ.....				
74. ความสามารถในการพูดเจรจาจริงใจบุคคล.....				
75. มีระเบียบวินัย.....				

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ นางสาวนิภาพรณ	ชื่อสกุล วิโรทัยสกุล
เกิดวันที่ 6 เดือนมีนาคม	พุทธศักราช 2499
สถานที่เกิด	อำเภอบางกรวย จังหวัดสมุทรปราการ
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 77/1 หมู่ 9 ซอยภาณุรังษี 10 ถนนบางกรวย-ไทรน้อย อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	นักวิชาการเงินและบัญชี ระดับ 6
สถานที่ทำงาน	กองคลัง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2518	ประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิชาเอกการบัญชี วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี
พ.ศ. 2520	ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิชาเอกการบัญชี วิทยาลัยเทคนิคกรุงเทพ
พ.ศ. 2522	ประกาศนียบัตรวิชาชีพครูมัธยม วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา วิทยาเขตพระนครใต้
พ.ศ. 2525	การศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา(การบัญชี) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
พ.ศ. 2539	การศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร